

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

Karcag Városi Önkormányzat

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	75
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	88
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	104
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	114
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	115
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	116
1. A HEP IT részletei.....	116
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	116
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	121
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	140
3. Megvalósítás.....	145
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	145
3.2 A megvalósítás folyamata.....	146
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	148
3.4 Nyilvánosság.....	148
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	150
4. Elfogadás módja és dátuma.....	151

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentum szerint átdolgozva**, a Karcag Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A települési önkormányzat által készített Helyi Esélyegyenlőségi Program (a továbbiakban: HEP) helyzetelemzésből (a továbbiakban: HE) és intézkedési tervből (a továbbiakban: IT) áll.

A **helyzetelemzés célja** annak megállapítása, hogy a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők teljes lakossághoz viszonyítva milyen képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi, szociális és területi mutatókkal rendelkeznek, valamint hogy feltárja azt, hogy a település milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzd.

A települési önkormányzat a helyzetelemzés elkészítése során felhasználja a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok, a település, a többcélú kistérségi társulás, a vármegye, illetve szükség szerint a Központi Statisztikai Hivatal rendelkezésére álló nyilvántartások hátrányos helyzetű társadalmi csoportokra vonatkozó aktuális anonimizált adatait.

A helyzetelemzés alapján **intézkedési tervet** kell készíteni.

Az intézkedési tervben meg kell határozni, hogy a helyzetelemzésben feltárt esélyegyenlőségi problémák felszámolása érdekében milyen beavatkozásokra, intézkedésekre van szükség.

Az országos felzárkózáspolitikai település-szintű részeként 2013-tól alakult ki a HEP-ek elkészítésének új rendszere. A HEP az önkormányzatok által sok éve elfogadott, bejártott és ismertté vált öt évre szóló település szintű fejlesztési dokumentum.

A HEP időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és azt felül kell vizsgálni.

Fentiek alapján első ízben 2013-ban került megalkotásra a HEP-et, majd 2019-ben a Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 31/2019. (II.28.) „kt.” számú határozatával elfogadta Karcag Helyi Esélyegyenlőségi Programját, melyet 2019-ben

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

egy alkalommal módosított, és két alkalommal 2021-ben, majd 2023-ban felülvizsgált. A felülvizsgálat a kitűzött célok alapján elért eredményeket, valamint az idő közben jelentkező, illetve még megvalósításra váró feladatokat térképezte fel.

Jelen program a 2019-ben megalkotott majd felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programban a településen feltárt és még megoldásra váró esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

Jelen helyzetelemzés a HEP megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Karcag város Magyarország egyik jellegzetes alföldi tájegységén, nevezetesen a nagykunsági tájon fekvő település, a Hortobágyi Nemzeti Park déli fogadókapuja, a Nagykunság központja. Három vármegye határán, Debrecen és Szolnok között félúton fekszik. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye legnagyobb határu települése, a vármegye negyedik legnépesebb városa. Az Alföld egyik legforgalmasabb útvonala, a 4. számú főközlekedési út mellett fekszik. Ugyancsak a településen megy keresztül a 100-as vasútvonal, azaz a Budapest-Záhony fővonal. Hortobággal és a Sárréttel, a Körös-vidékkel és a Tiszazuggal szomszédos Nagykunság földrajzi, történeti és néprajzi egység.

Karcag az ország Észak-Alföldi Régiójában a környező települések gazdasági, kereskedelmi, kulturális és intézményi központja, a Nagykunság természetes körzetközpontja, vonzáskörzete Tiszafüredig terjed. Határos Kisújszállás, Bucsa, Püspökladány, Nádudvar, Kunmadaras, Berekfürdő és Kunhegyes településekkel. A Karcagi kistérség központi települése, melynek tag települései az alábbiak: Berekfürdő, Karcag, Kenderes, Kisújszállás, Kunmadaras.

A település fekvéséből, kulturális, kereskedelmi, egészségügyi, oktatási és gazdasági szerepéből következően vált a táj központjává. Jellegzetes alföldi mezőváros.

A városban sokszínű kulturális élet zajlik. A Györffy István Nagykun Múzeum kiállításai, a Kántor Sándor Fazekasház és a Nagykunsági Tájház kínálata mellett a Déryné Kulturális, Turisztikai, Sport Központ és Könyvtár színes programjai vonzóak. Augusztusban a magyar államiság ünnepe környékén a hagyományokra épülő Nagykunsági Kulturális Napok programjait sok látogató tekinti meg.

Karcag társadalma sokrétű, lakosai büszkék múltjukra, hagyományaikra. Protestáns magyarságát a Kossuth teret ékesítő romantikus stílusú református templom, az egykori görög kereskedők jelenlétét a szép ikonosztázú görög templom, a katolikusokat - akiket a 18. században királynői parancs telepített le - századunk fordulóján épült kecses katolikus templom igazolja.

Városunknak jelentős a művészeti élete. Híres a fazekassága. Itt élt és alkotott a Kossuth-díjas Kántor Sándor, ma is több műhelyben forog a korong. A városban alkot Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrászművész, akinek bronzba álmódott köztéri szobrai sok helyen ékesítik a településeket. A 4. sz. főút mellett a Kis-Hegyesbóri halmon áll a Kun emlékhely, amely a kunok betelepülésének állít emléket.

Karcag a Hortobágyi Nemzeti Park déli fogadókapuja. Az alföldi puszták látványa, a kunhalmok titkokat rejtő kúpjai, a szélmalom és a szárazon álló ötlyukú Zádor-híd meglátogatása kellemes kirándulást, a karcagi Akácliget Gyógy- és Strandfürdő termálvízű medencéi és az uszoda, pihenést és gyógyulást kínál az ide látogatóknak. Apróvadban gazdag határában a vadászok találnak maguknak programot, míg az éhes embereket a tájjellegű gasztronómiai ínycsengések elégítik ki.

A várost napjainkban a polgármester és a 10 tagú képviselőtestület irányítja.

A település közintézményeiben folyó kulturális tevékenység mellett igen nagy szerepet vállalnak fel a civil szervezetek. A település magas színvonalú zenei életét jelzi, hogy működik az Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola.

Jelentős a város idegenforgalmi fejlődése. A Györffy István Nagykun Múzeum tájjelleggel működik. Állandó és időszakos kiállításokkal várja a látogatókat. Kiállításokat szervez még a Művelődési Központ és esetenként egy-egy iskola. A nagykun tájháznak elsősorban a karcagi híres festett bútorokkal berendezett szobája nevezetes. A várost külföldön is ismertté Kántor Sándor fazekas, brüsszeli világkiállítás nagydíjas kerámiái tették.

A mesternek társa F. Szabó Mihály és tanítványai (köztük ifj. Szabó Mihály és Sz. Nagy István), valamint Rusói István cserépkályhás, tovább öregbítették a város hírnevét. A Kántor Sándor emlékházban a mester életművét láthatják a látogatók. Ezen kívül több fazekasműhely működik napjainkban is. A népművészet több ágát is jeles alkotók művelik. A táj jellegzetes hagyományát a kunhímzést, Csíkos Sándorné nyomdokain haladva a fiatalabb generáció is varrja. A vertcsipke-készítés hagyományát is őrzi a város.

A XIX. századi faragók (épület, fejfa, kapu, kerítés) méltó utódai ma igen szép népi bútorokat, szobrokat faragnak, kapufélfákat, kerítéseket készítenek. A kovácsművességnek is van képviselője, Tóth István személyében. Az ő formakincse a nagykunsági házoromdíszek.

Ugyancsak a város műemlékeihez tartozik, a XIX. század 30-as éveiben épült szélmalom.

Közelében található a Szélmalmi fogadóház, valamint a korábbi évszázadok építészeti gyakorlatát megőrkítő földház az Északi temetőben.

A Nagykunság szellemi életének is központja Karcag. A múzeumban folyó tudományos kutatások eredményeit kiállításokon mutatják be, könyvekben adják közre.

Az utóbbi években a keletkutatás lendült fel, a turkológia neves karcagi szülötteinek (Németh Gyula, Mándoky-Kongur István) nyomdokain haladva. A néprajz jeles képviselői (Györffy István, Szűcs Sándor) is példát adnak a mai nemzedék számára. A Karcagi Nagykun Református Gimnázium és a Szentannai Sámuel Református Gimnázium, Technikum és Kollégium számos növendéket bocsát ki, akik a felsőoktatási intézményekben folytatják tanulmányaikat.

A számtalan kulturális rendezvény közül hármat emelünk ki, amelyet évenként rendszeresen megrendeznek:

- Birkafőző Fesztivál
- Nagykunsági Kulturális Napok
- Kováts Mihály emléknepok

A város az Akácliget Gyógy- és Strandfürdője fejlesztésére különösen nagy gondot fordít, amióta Berekfürdő önállósult.

A nagykunsági települések között több évtizedes gazdasági és kulturális együttműködés van.

A település testvérvárosai:

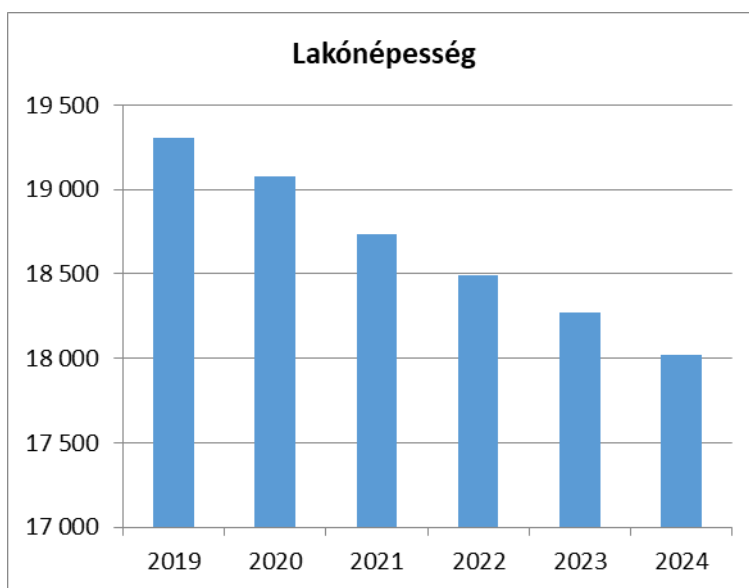
- Székelykeresztúr	Románia	(1990-től)
- Bácskossuthfalva	Szerbia	(1994-től)
- Szepsi	Szlovákia	(1998-től)
- Mérke	Kazahsztán	(1999-től)
- Schwarzheide	Németország	(2002-től)
- Longueau	Franciaország	(2004-től)
- Krosno Odrzanskie	Lengyelország	(2004-től)
- Kunszentmiklós	Magyarország	(2009-től)

A település általános demográfiai jellemzőinek rögzítése elengedhetetlen kiindulópont az egyes célcsoportok problémáinak feltérképezéséhez.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	19 309	bázis év
2020	19 074	98,78%
2021	18 732	98,21%
2022	18 495	98,73%
2023	18 270	98,78%
2024	18 022	98,64%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az elmúlt éveket vizsgálva elmondható, hogy a népesség fogyása állandósult, azzal, hogy 2021-ről 2022-re lassulást mutat.

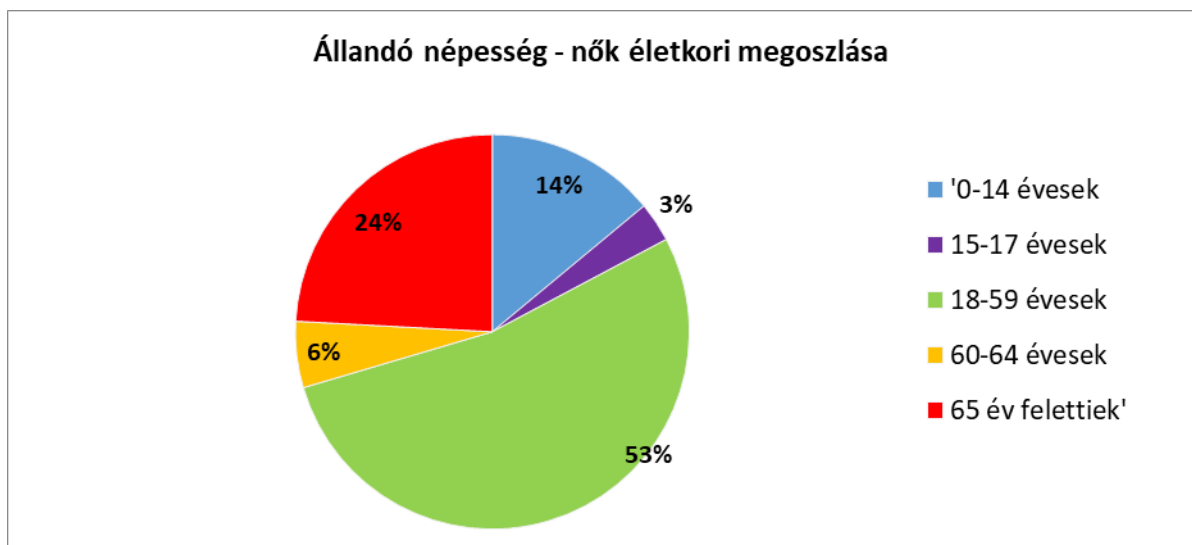
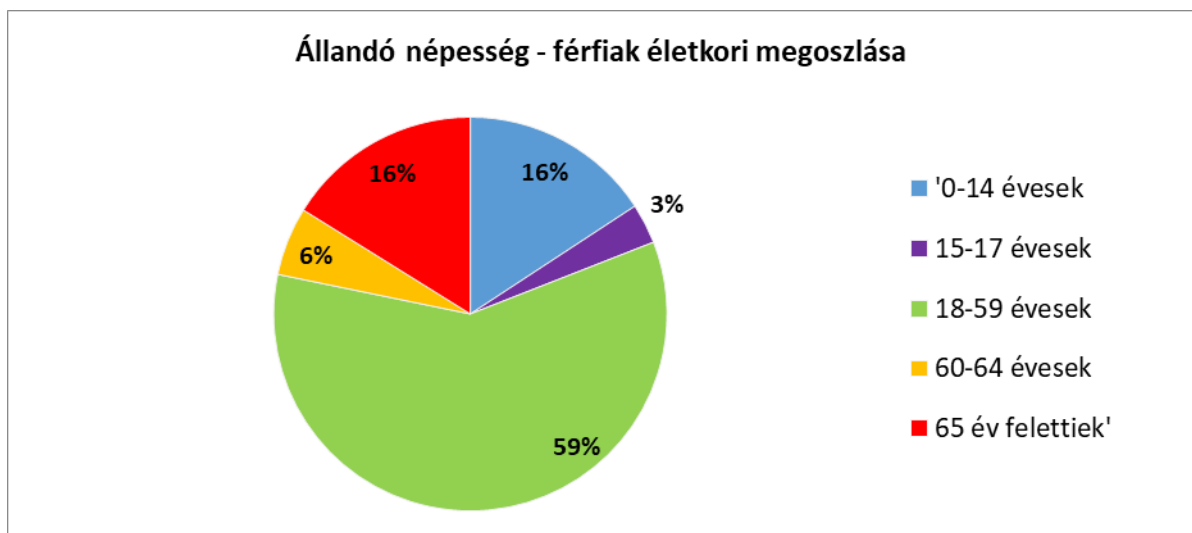

A közigazgatásilag Karcaghoz tartozó külterületen és a tanyavilágban a mai napig laknak, azonban az életvitel szerűen ott lakók száma folyamatosan csökken.

A 2020-as korosztályonkénti és nemenkénti kimutatás alapján észrevehető, hogy a 65 év feletti korosztályban szembetűnő a különbség a nők és férfiak arányában, azaz több, mint 4 % több a nő, valamint megállapítható, hogy 1,5 %-kal több az aktív korú férfi a településen.

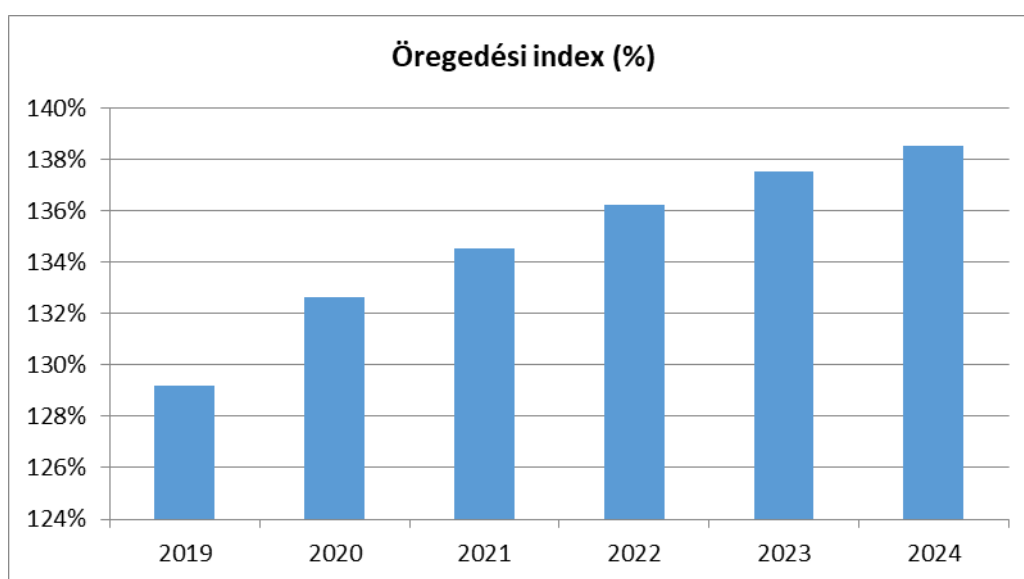
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak nők)	9 332	9 803	19135	48,77%	51,23%
0-2 évesek (összes száma, aránya)			579	3,03%	
0-14 éves (férfiak aránya; nők aránya)	1 472	1 371	2843	7,69%	7,16%
15-17 éves (férfiak aránya; nők aránya)	307	319	626	1,60%	1,67%
18-59 éves (férfiak aránya; nők aránya)	5 522	5 214	10736	28,86%	27,25%
60-64 éves (férfiak aránya; nők aránya)	525	532	1057	2,74%	2,78%
65 év feletti (férfiak aránya; nők aránya)	1 506	2 367	3873	7,87%	12,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (összesen)	Öregedési index %
2019	3 817	2 955	129,17%
2020	3 901	2 941	132,64%
2021	3 891	2 892	134,54%
2022	3 873	2 843	136,23%
2023	3 879	2 821	137,50%
2024	3 860	2 787	138,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Nagyon magas az elvándorlások száma is a településen. A munkanélküliség a külföldi munkavállalás lehetősége játszik nagy szerepet az elvándorlásoknál. Sokan más településre költöznek, ha ott álláshoz jutnak. A fiatalok pedig a tovább tanulás után sem térnek haza, hanem nagyobb városokban keresik a megélhetési lehetőségeket.

Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a belső vándorlási egyenleg, amely azt mutatja meg, hogy egy adott település népessége valamely évben hány ezrelékkal nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)
2019	-9,66
2020	-8,65
2021	-12,22
2022	-7,63
2023	-5,44
2024	-6,06

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2019	-6,48
2020	-4,48
2021	-8,15
2022	-5,80
2023	-5,55
2024	-7,44

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás is a negatív tartományban van. Egyre kevesebb gyermek lát napvilágot a városban, de ez a tendencia az egész országra jellemző.

Értékeink, küldetésünk

Karcag Városi Önkormányzat:

- az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során, intézményfenntartói szerepkörében, pályázóként és a közpolitikák alakítójaként érvényesíti
- az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet kapjanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is
- elkötelezett az egyenlő esélyek biztosítás iránt: minden lakos számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhasson, tanulhasson és élhessen a településen
- a képviselő-testület és szervei döntésein keresztül is kifejezi elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén
- a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházzal, önszerveződésekkel, társulásaival, egyesületeivel és alapítványokkal együttműködve közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén
- ösztönözi a hátrányos helyzetű csoportokat és egyéneket, hogy vegyenek részt a helyi közösség életében
- esélyegyenlőségi politikáját minél szélesebb körben megismerteti a helyi munkáltatókkal, munkavállalókkal, a helyi polgárokkal és a partner szervezetekkel

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Karcag Városi Önkormányzat az HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A megvalósítás során érvényesítendő:

- a szegregációmentesség és diszkriminációmentesség
- a társadalmi integráció
- a minőségi oktatáshoz való hozzáférés biztosítása
- a megkülönböztetés tilalma és az egyenlő bánásmód betartása
- az emberi méltóság tiszteletben tartása
- a társadalmi szolidaritás

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (egyes esetekben más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmiasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

A HEP szempontjából releváns helyi rendeletek:

- Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatások rendszeréről szóló 4/2023. (III.31.) önkormányzati rendelet
- Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról szóló 17/2023. (IX.27.) önkormányzati rendelete
- Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról és intézményi térítési díjainak megállapításáról szóló 19/2021. (VII.09.) önkormányzati rendelete
- A gyermekétkeztetés térítési díjainak megállapításáról szóló 20/2021. (VII.09.)
- Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendelete a szociális rászorultságtól független alanyi jogon nyújtott támogatásokról szóló 5/2018. (II.23.)
- Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a tanyagondnoki szolgálatról szóló 35/2011. (XII.22.) önkormányzati rendelet

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

- Új Roma Stratégia(2019-2030)
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
- „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
- Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
- Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
- Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Karcag Városi Önkormányzat Gazdasági Programja
- Karcagi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi terve
- Oktatási intézmények esélyegyenlőségi tervei
- Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)
- Közösségi Beavatkozási Terv (KBT)
- Karcag Városi Önkormányzat Környezetvédelmi Programja (2023-2028)
- Karcag Város Egészségterve
- Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója
- Településszerkezeti Terv Karcag
- Karcag Város Önkormányzatának középtávú informatikai fejlesztési koncepciója

A Karcag Városi Önkormányzat 2020-2024. december 31. közötti időszakra vonatkozó Gazdasági Programjában általános célkitűzésként fogalmazta meg – többek között – az alábbi feladatokat:

- A város fő pozitívumainak (környezeti, turisztikai adottságainak, a kulturális és sportéletben rejlő előnyeinek, körzetközponti szerepének) erősítése mellett szükséges a gyengeségek folyamatos háttérbe szorítása, felszámolása.
- Fontos a lakosság identitástudatának, a lokálpatriotizmusnak az erősítése, a lakóhely nyújtotta életlehetőségekkel való megelégedés növelése, az elvándorlási szándék helyett a térséghez, városhoz való kötődés erősítése, a munkahelyteremtés.
- Erősíteni kell azokat a kulturális-, sport-, és egyéb rendezvényeket, szolgáltatásokat, melyek közösségi élményeket biztosítanak. A civil kezdeményezések, rendezvények

támogatását, a régi tradíciók, hagyományok felelevenítését az Önkormányzat kiemelt fontosságú belső PR tevékenységként kezelje.

- Alapvető cél az Önkormányzat és a lakosság közötti kapcsolat minőségének folyamatos javítása, egy “polgárbarát”, “szolgáltatás-orientált” szemléletű Önkormányzat és intézményrendszer biztosítása.
- Az előző pontokban megfogalmazott célkitűzések megvalósítása érdekében elsődleges cél a város intézményhálózatának működését, a település fejlődését szolgáló pénzügyi egyensúly mindenkor megteremtése és megőrzése, a városi vagyon megőrzése.
- Az Önkormányzat vagyonának megtartása, értékmegőrzése és lehetőségek szerinti növelése legyen összhangban a gazdasági folyamatok elősegítésével, az önkormányzati intézményhálózat további színvonalas működőképességének fenntartásával.

A Karcag Városi Önkormányzat a Gazdasági Programjában kinyilvánítja, hogy a mindenkor lehetőségeinek megfelelően a legmagasabb szolgáltatási színvonalat garantálva kívánja érvényesíteni a közigazgatási területén élő lakosság és az itt funkcionáló vállalkozások érdekeit.

A településfejlesztés legfőbb célkitűzése a lakossági igények maximális kielégítése, a járásközponti szerep megerősítése.

Karcagnak meg kell őriznie kistérségi központi szerepét, gazdasági stabilitását, turisztikai vonzerejét és kulturális gazdagságát. Szükséges megfelelően kezelni a természeti erőforrásaink sokaságát (pl.: termőföld, termálvíz, tiszta levegő).

Feladatai hatékony elvégzéséhez a meglévő intézményei mellett külső partnerek széles körét kívánja bevonni fejlesztési programjaiba.

A jövőnkre vonatkozó kiemelt törekvés amellett, hogy Karcag megőrzi meglévő jelentős erősségeit, a kínálkozó lehetőségeket olyan tudatos módon aknázza ki, hogy lakossága a kevésbé fejlett területeken is látványos fejlődést tapasztaljon.

Fentiekén túl a Gazdasági Program anyagi forrásainak megteremtése érdekében a Programban kiemelt feladatként rögzítésre került:

- a tervezett, azon belül is kiemelten a folyamatban lévő fejlesztések, felújítások megvalósítása,
- az intézményhálózat folyamatos, színvonalas működéséhez szükséges forrás biztosítása,
- a stabil pénzügyi helyzet, az önkormányzati szintű likviditás megtartása,
- az Önkormányzat vagyonának – lehetőségek szerinti – megtartása, értékmegőrzése és növelése,
- biztosítani kell az Önkormányzat folyamatos kezdeményezőkézségét az ünnepek, különböző rendezvények megszervezése és lebonyolítása, valamint a környező települések közötti kapcsolatok és a határon túli testvérvárosi kapcsolatok fejlesztése terén.

A Gazdasági Programban kitűzött célokra tekintettel kiemelten fontos szerepet kap a folyamatban lévő fejlesztések megvalósítása és az újabb pályázati lehetőségek kihasználása.

2019. évről áthúzódó pályázatok, támogatások felhasználása:

- Karcag Városi Önkormányzat fejlesztési feladatainak támogatása a volt rendőrségi épületrész felújítására 538.920.000,- Ft,
- a Járásszékhely múzeumok támogatása 4.000.000,- Ft,
- a TOP-1.1.3-15-JN1-2016-00015 Karcagi termékek piaca pályázat 100.000.000,- Ft,
- a TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00012 Nagykun Víz- és Csatornamű Kft. Karbantartó Műhely építése pályázat összesen 120.000.000,- Ft összegben,
- a Víziközművek energiahatékonyságának fejlesztése pályázat 17.519.971,- Ft összegben,
- a KEHOP-3.2.1-15-2017-00023 Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése pályázat,
- a Karcag Város fejlesztési feladatainak támogatása – Szennyvízhálózat előkészítése megvalósítására kapott támogatás 72.800.000,- Ft.

2020. év

- KEHOP-3.2.1-15-2017-00023 pályázat Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztésére 535.019.906,- Ft,
- TOP 4.2.1-15-JN1-2019-00030 Idősek Otthona konyhájának fejlesztése pályázat 170.000.000,- Ft,
- Közművelődési érdekeltség-növelő támogatás 1.299.000,- Ft,
- Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása 2.500.000,- Ft,
- Karcag városban szennyvíz-gerincvezeték cseréjének támogatása 1697/2019. (XII. 10.) Korm. határozat alapján 309.425.000,- Ft,
- Zártkertek felújítása Karcagon II. ZP-1-2019 pályázat 10.000.000,- Ft,
- Varró utcai bölcsőde felújítása TOP-1.4.1-19-JN1-2019-00003 pályázat 550.000.000,- Ft,
- Rónai malom közösségi célú felújítása TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00119 pályázat 136.000.000,- Ft,
- TOP 2.1.1-15-JN1-2019-00006 Barnamezős területek fejlesztése Karcagon pályázat 500.000.000,- Ft,
- TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00011 pályázat Városgondnokság infrastrukturális fejlesztése pályázat összesen 120.000.000,- Ft.

2021. év

- KEHOP-3.2.1-15-2017-00023 pályázat Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztésére 795.624.806,- Ft,
- LIFE Integrált levegőminőség-védelmi Projekt támogatása 38.827.384,- Ft,
- Karcag Városi Önkormányzat fejlesztési feladatainak támogatása, a volt rendőrségi épületrész felújításához az 1480/2019. (VIII. 01.) Korm. határozat alapján kapott támogatás kiegészítéseként 30.000.000,- Ft,
- az 1912/2021. (XII.15.) Korm. határozat alapján Karcag Városi Önkormányzat kerékpárút felújításának támogatása 147.000.000,- Ft,
- az 1886/2021. (XII. 8.) Korm. határozat alapján Karcag Városi Önkormányzat sportcsarnok beruházás előkészítésének 133.148.070,- Ft támogatása
- az 1869/2021. (XII. 3.) Korm. határozat alapján Karcag Városi Önkormányzat közlekedésfejlesztési feladatainak támogatása 170.000.000,- Ft,
- TOP-7.1.-16-H-ERFA-2020-00790 Nyitott közösségi terek kialakítása Karcagon pályázat támogatása 60.666.667,- Ft,
- TOP-4.3.1-16-JN1-2020-00011 Szegregátumok rehabilitációja Karcagon pályázat támogatása 250.000.000,- Ft,
- Zártkertek infrastrukturális fejlesztése 2020. évi pályázat utófinanszírozott támogatását 2.500.000,- Ft összegben,
- Zártkertek infrastrukturális fejlesztése 2021. évi pályázat támogatása 24.999.994,- Ft,

- Nemzeti Kulturális Alap Györfi Sándor interaktív kiállítás kialakításához nyújtott támogatása 10.520.000,- Ft,
- az 1377/2021. (VI. 11.) Korm. határozat alapján a Liget úti sporttelep fejlesztésének támogatása 76.200.000,- Ft,
- az Önkormányzati fejlesztések Belterületi utak, járdák felújításának BM támogatása 36.331.825,- Ft,
- az Önkormányzati étkeztetési fejlesztések BM támogatása 9.809.655,- Ft,
- valamint a TOP-2.1.3-16-JN1-2021-00014 Karcag város 2. sz. öblözetének csapadékvíz elvezetése pályázat 799.999.000,- Ft.

2022. év

- Karcag Város Önkormányzata kulturális feladatainak támogatása 1830/2021. (XI. 30.) Korm. határozat alapján 4.435.765.429,- Ft (Milánói Pavilon újjáépítése Karcagon)
- KEHOP-3.2.1-15-2017-00023 Komplex hulladékgyűjtési rendszer 546.892.439,- Ft,
- TOP-3.2.1-16-JN1-2017-00002 Idősek Otthona energetikai felújítása 49.415.723,- Ft,
- TOP Plusz-3.3.1-21-JN1-2022-00008 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése 59.655.543,- Ft (Kinizsi úti Óvoda),
- TOP-PLUSZ-1.2.1-21-JN1-2022-00015 Élhető települések Nagyvénkerti városrész fejlesztése 499.999.985,- Ft,
- Karcag Város Önkormányzata szabadidő és sporttelep fejlesztésének támogatása 9.186.020.054,- Ft
- Új bölcsőde építésének támogatása (Széchenyi sgt.) 672.000.000,- Ft,
- Belterületi utak, járdák felújításának támogatása 40.000.000,- Ft,
- Déryné épület felújításának előkészítő munkáihoz kapott támogatás 85.344.000,- Ft.

(Forrás: Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 2022. XI. 24.-i ülésének napirendje: Beszámoló a Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testülete Gazdasági Programjának végrehajtásáról)

- Top-Plusz Szociális célú városrehabilitáció ERFA
- Top-Plusz Szociális célú városrehabilitáció ESZA +
- Helyi gazdaság fejlesztés TOP_PLUSZ-1.1.1-21

2023.év

- Futópálya kialakítása Karcagon
- Támogatási kérelem benyújtva, elbírálás alatt Szegregátumok rehabilitációja Karcagon TOP_PLUSZ ERFA
- Top-Plusz ESZA + 100.000.0

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működik Karcagon a Szociális Szolgáltató Központ. Törvényi előírás alapján szervezeti változás, hogy a Szociális Szolgáltató Központon belül 2016. évben került kialakításra

- a család- és gyermekjóléti szolgálat
- valamint a család- és gyermekjóléti központ

mint intézményegység.

A Központ járási szinten, vagyis öt településen – Berekfürdő, Kenderes, Kisújszállás, Kunmadaras és természetesen Karcag – látja el feladatait.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. §-a szerint a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A szolgáltató tevékenység formái:

- gyermekjóléti szolgáltatás esetén család- és gyermekjóléti szolgálat,
- járasszékhely településen család- és gyermekjóléti központ
- gyermekek napközbeni ellátása esetén bölcsőde
- gyermekek átmeneti gondozása esetén gyermekek átmeneti otthona

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat EFOP-1.6.3-17-2017-00015 számú „Megyei szintű felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan Jász-Nagykun-Szolnok megyében” pályázata keretében létrejött a JNSZ Megyei Felzárkózási Fórum, melynek a munkája eredményeként létrejött a megyei Szolgáltatási Út Térkép, valamint a Megyei Esélyteremtő Paktum.

A projekt célja egy olyan együttműködési program megvalósítása, amelynek a célja a megyei települések és a helyi szereplők közötti területi együttműködések kialakítása és megerősítése. A társadalmi felzárkózást elősegítő és a helyi esélyegyenlőségi programok végrehajtásához kapcsolódó – megyei önkormányzat által ellátott – koordinációs tevékenység a szegénységben, társadalmi kirekesztettségben élők számának csökkentését kell, hogy eredményezze.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HE elkészítéséhez a TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer), a KSH (Központi Statisztikai Hivatal), valamint a népszámlálási adatok nyilvánosságra hozott elemzései szolgáltak alapul. Emellett a Karcag Városi Önkormányzat által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások alkalmával gyűjtött anyagok és az elektronikus média Karcaggal foglalkozó oldalai is hasznos információkkal szolgáltak a HEP elkészítésénél.

A települési önkormányzat átfogó képpel nem rendelkezik romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban, mivel ilyen irányú adatokat nem gyűjtött és nem elemzett. Karcag közel 19 ezres lélekszámú település ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete így nehezen követhető az adathiányból fakadóan és csak az intézmény- és ellátórendszer látáskörébe kerülőkről van információnk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység fogalma Magyarországon a hétköznapi élet jelenségévé vált. Kimutatások szerint ma hazánkban mintegy 1,2 millióan élnek tartósan a létminimum szintje alatt, azaz mélyszegénységben. Ennek oka lehet társadalmi, gazdasági, szakképzettség és a munkanélküliség. A mélyszegénység összetett probléma, amelyet csak komplexen lehet szemlélni, hiszen egyik probléma egy esetleges másik problémát generál. Egészséges étrend, egészséges életmód hiánya a személy egészségügyi állapotában is jelentkezik, ha nem is azonnal. Képzettség hiánya, nehezebb elhelyezkedést eredményez a piaci szférában, ami tartós munkanélküliséghez vezethet.

A mélyszegénység fogalma nem egyenlő a romákkal, de az kétségtelen tény, hogy a romák az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde létminimum alatt él, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben él. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A települési önkormányzatnak a HEP tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási-, oktatási-, szociális és egészségügyi helyzetét, fontos oldani a romák kirekesztettségét is. Helyzetük vizsgálatakor azonban felmerülő probléma, hogy az etnikai hovatartozásra vonatkozó adatok csak korlátozottan állnak rendelkezésre, és az ilyen adatok gyűjtésénél fokozottan kell ügyelni a jogszabályok betartására.

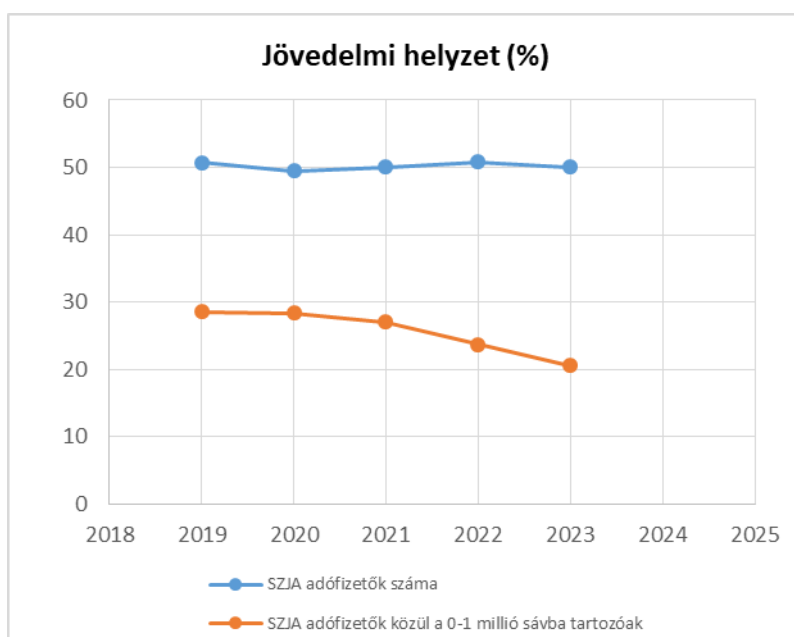
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az Észak-alföldi régió Magyarország számos tekintetben legelmaradottabb régiója. Az elmaradottság okai között első helyen áll a Régió gazdaságának tőkeszegénysége, illetve a gazdaság nem hatékony szerkezete. A térségben a magyarországi átlagot jóval meghaladó mértékű szerepet tölt be a mezőgazdasági termelés, amelynek azonban jelentős része komoly problémákkal küzd. Az egy alkalmazottra jutó ipari termelés értéke bár a Régióon belül Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében a legnagyobb, de ez az országos átlagnak így is alig éri el a 2/3-át. A térség gazdasági esélyeit tovább rontja, hogy mindmáig nem épült ki a Régió és a fejlett európai gazdasági centrumok kapcsolatát biztosító korszerű közlekedési infrastruktúra, valamint a Régióon belüli közlekedési infrastruktúrának is számos hiányossága van. Részben ennek köszönhető, hogy a gazdasági fejlődés egyik legfontosabb motorját jelentő beruházások tekintetében az ország régiói közül az Észak-alföldi sereghajtó.

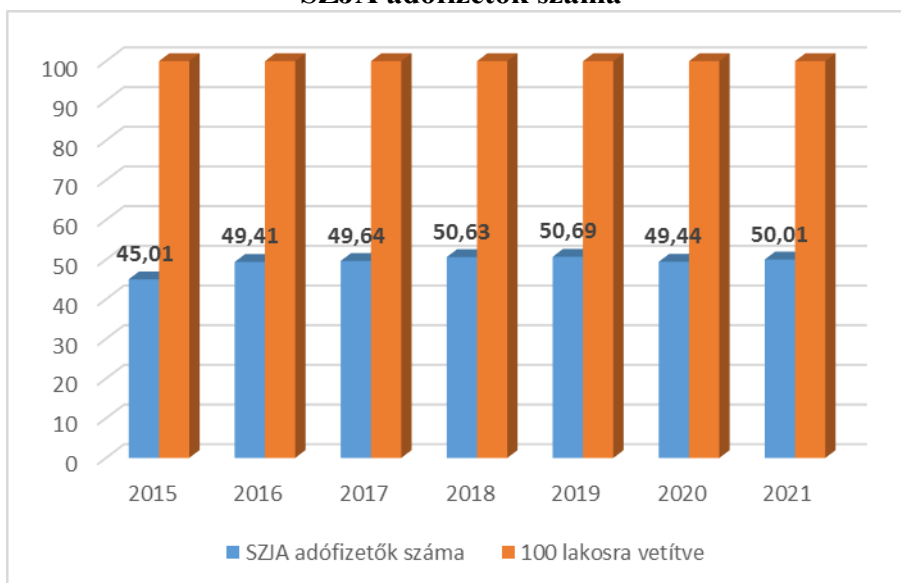
A nem megfelelő közlekedési elérhetőségből kifolyólag a beruházó tőke érdeklődésének szintje alacsony. A kevés itt realizálódó beruházás folytán magas a munkanélküliség, ami lefelé nyomja a munkabéreket. Karcag emiatt egyszerre küszködik foglalkoztatási gondokkal, és alacsony jövedelmi viszonyokkal. Az országos összevetésben is alacsony jövedelmek miatt a helyi kereslet is gyenge, ami a szűk belső piacon működő vállalkozások jövedelmezőségét, versenyképességét is csökkenti.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában	az állandó népesség %-ában
2019	50,69	28,54
2020	49,44	28,37
2021	50,01	27,00
2022	50,79	23,66
2023	50,07	20,56
2024	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

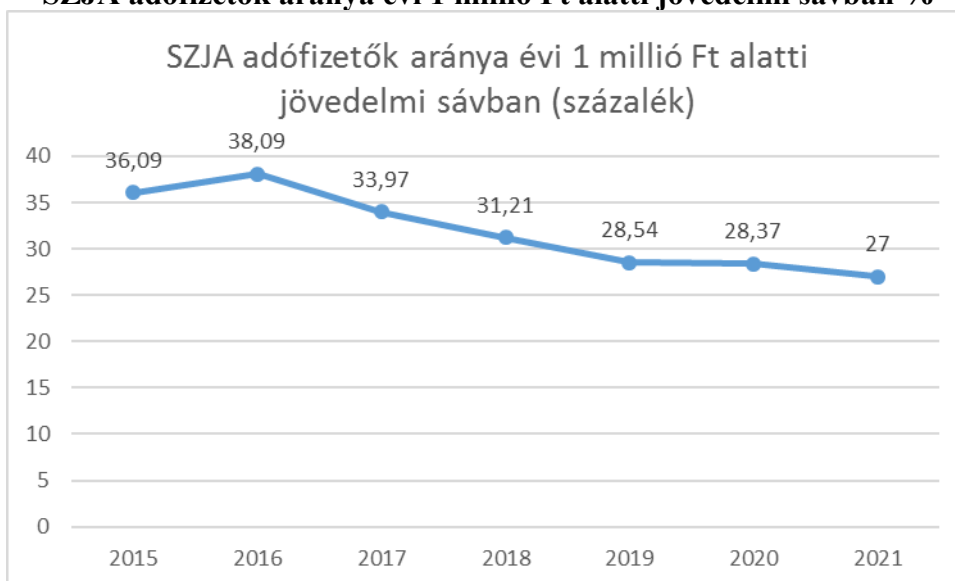

SZJA adófizetők száma

Az SZJA-t fizetők 100 lakosra vetített száma míg 2015-ben 45% azt követően javulás figyelhető meg 2016-tól kezdődően 49 és 51 között mozog, ami azt jelenti, hogy még a lakónépesség közel fele mindig nem fizet SZJA-t.

SZJA adófizetők aránya évi 1 millió Ft alatti jövedelmi sávban %

Az alacsony jövedelmek a munkanélküliséggel, valamint a nagy létszámú közfoglalkoztatással is összefüggésben van.

Az elmúlt 4 évben a bruttó minimálbérek és a garantált bérminimumok folyamatos növekvő tendenciát mutatnak és a következőképpen alakultak, valamint a 2023-as évben a következőképpen alakulnak:

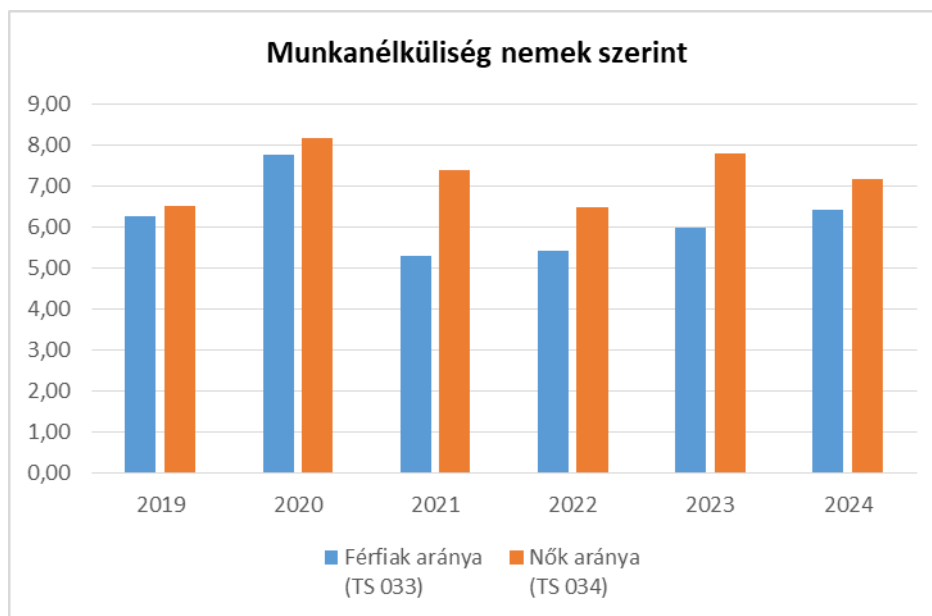
Év	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Minimálbér (bruttó):	161 000.-	167 400.-	200 000.-	232 000.-	266 800.-	290.800.-
Garantált bérminimum:	211 000.-	219 000.-	260 000.-	296 000.-	326 000.-	348.800.-

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2019	6,25	6,50	6,38%
2020	7,77	8,15	7,96%
2021	5,30	7,38	6,34%
2022	5,43	6,48	5,96%
2023	5,97	7,78	6,88%
2024	6,41	7,16	6,79%

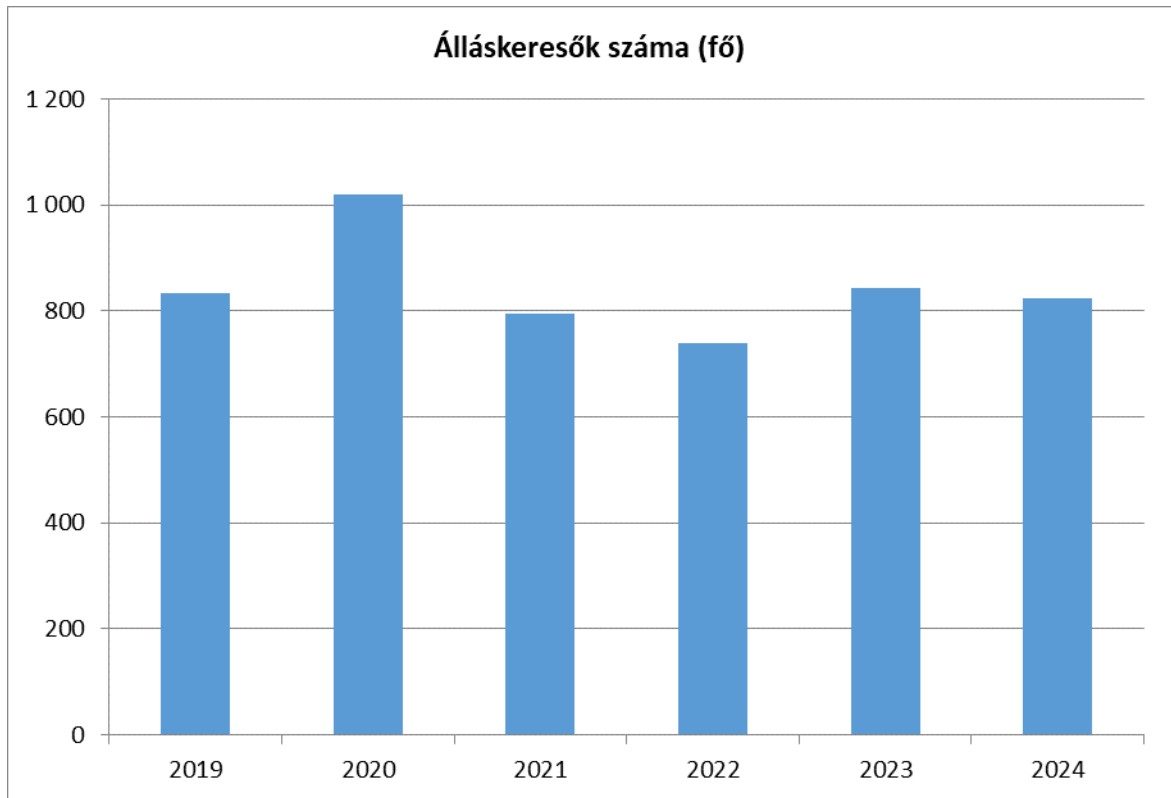
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

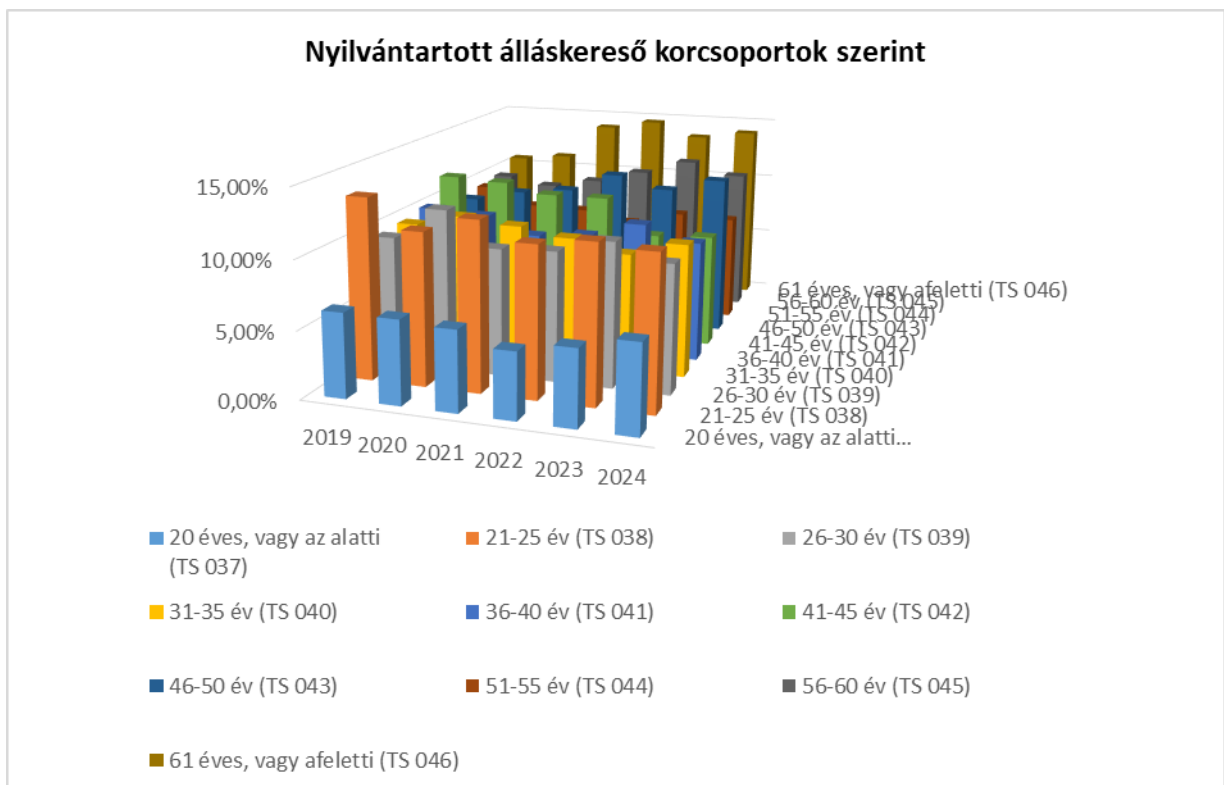
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen		834	1 019	794	738	843
20 éves, vagy az alatti	Fő	52,00	63,00	47,00	36,00	47,00	53,00
	%	6,24%	6,18%	5,92%	4,88%	5,58%	6,44%
21-25 év	Fő	112,00	115,00	99,00	82,00	98,00	93,00
	%	13,43%	11,29%	12,47%	11,11%	11,63%	11,30%
26-30 év	Fő	80,00	122,00	75,00	71,00	90,00	78,00
	%	9,59%	11,97%	9,45%	9,62%	10,68%	9,48%
31-35 év	Fő	81,00	108,00	81,00	71,00	74,00	81,00
	%	9,71%	10,60%	10,20%	9,62%	8,78%	9,84%
36-40 év	Fő	84,00	100,00	68,00	66,00	85,00	74,00
	%	10,07%	9,81%	8,56%	8,94%	10,08%	8,99%
41-45 év	Fő	99,00	119,00	87,00	81,00	70,00	70,00
	%	11,87%	11,68%	10,96%	10,98%	8,30%	8,51%
46-50 év	Fő	77,00	103,00	84,00	89,00	94,00	100,00
	%	9,23%	10,11%	10,58%	12,06%	11,15%	12,15%
51-55 év	Fő	79,00	83,00	64,00	54,00	70,00	67,00
	%	9,47%	8,15%	8,06%	7,32%	8,30%	8,14%
56-60 év	Fő	81,00	93,00	78,00	80,00	101,00	91,00
	%	9,71%	9,13%	9,82%	10,84%	11,98%	11,06%
61 éves, vagy afeletti)	Fő	89,00	113,00	111,00	108,00	114,00	116,00
	%	10,67%	11,09%	13,98%	14,63%	13,52%	14,09%

Forrás: TeIR,
Nemzeti Munkaügyi Hivatal

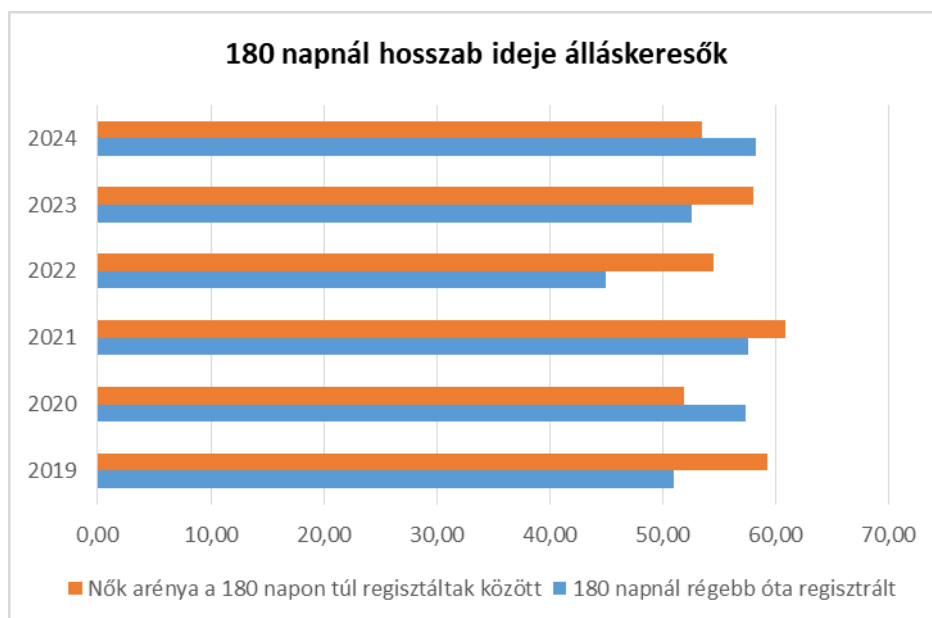
A TeIR és a Nemzeti Munkaügyi Hivatal adatai alapján jól látszik, hogy nyilvántartottak száma az elmúlt 5 évben látványosan csökkent. A pandémiás időszak társadalomra és gazdaságra gyakorolt hatása itt is megmutatkozik, hiszen 2020-ban a nyilvántartott álláskeresők száma, és ezzel együtt az ellátásban részesülők száma is megemelkedett, mely jól jelzi, hogy a gazdaság milyen érzékenyen reagál egy-egy válsághelyzetre, mint a pandémia, vagy a közelünkben zajló háborús helyzet.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2019	50,96	59,29
2020	57,31	51,88
2021	57,56	60,83
2022	44,99	54,52
2023	52,55	58,01
2024	58,20	53,44

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek körében megfigyelhető, hogy igen magas azok aránya, akik hosszú ideig, 180 napot meghaladóan nem találnak munkát, valamint jól látszik az is, hogy a nők aránya az összes álláskeresőre vetítve magasabb, elhelyezkedésük nehezebb.

A csökkenő tendencia a regisztrált munkanélkülieken belül a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban és az egyéb ellátásban részesülők tekintetében is megmutatkozik.

A munkanélküliség visszaszorításának egyik legnagyobb színtere 2017-ig a közfoglalkoztatás volt, s mai napig vannak, akiknek ez jelenti az egyetlen kiutat a tartós munkanélküliségből.

A Városi Önkormányzat Városgondnoksága évek óta az alapos előkészületeknek valamint a magas színvonalú szakmai munkának köszönhetően a Kistérségi Startmunka Mintaprogramok keretei között foglalkoztat közfoglalkoztatottat.

Emellett a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás is változatlanul jelen van az Intézménynél. Az elmúlt évekhez képest elmondható, hogy mivel a közfoglalkoztatási bérek nem emelkednek elfogadható mértékben és ezzel szemben a garantált minimálbér évről évre emelkedett az emberek egyre nagyobb számban keresik a nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségét.

Az egyes munkaerő-piaci intézkedésekről szóló 1139/2017. (III. 20.) Kormány határozat célja, hogy – a javuló munkaerő-piaci mutatókra tekintettel – a közfoglalkoztatásból fokozatosan az elsődleges munkaerőpiac felé terelje azokat az álláskeresőket és közfoglalkoztatottakat, akik – különösen iskolai végzettségüknek és szakképzettségüknek köszönhetően – képesek az elsődleges munkaerőpiacon is elhelyezkedni.

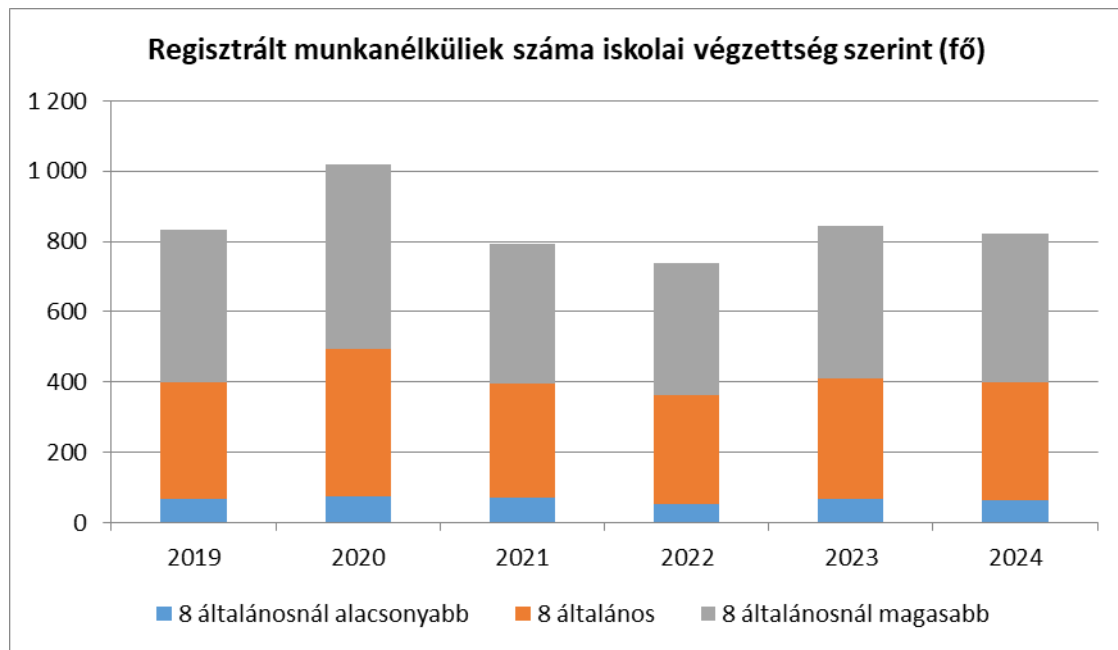
Ez megnehezíti a közfoglalkoztatott létszám feltöltést, valamint még nehezebbé teszi megbízható, munkájára igényes személyek bevonását a közfoglalkoztatásba. Sajnos fentiekből adódóan egyre nagyobb azon közfoglalkoztatásba kerülők létszáma, akiknek a munkamorálja nem megfelelő.

A nehézségek ellenére Karcagon még a 2018-as évben is igen magas a közfoglalkoztatásba bevontak száma. Számuk 2023-ra a 2016-os szint mintegy felére csökkent.

A közfoglalkoztatásban olyan szenzitív adatról, mint a származás nem tarthat nyilván az önkormányzat adatot, de elmondható hogy a Városgondnokság arányaiban igen magas számban tud roma származású munkanélkülieknek munkát biztosítani a közfoglalkoztatásban.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	834	66	7,91%	333	39,93%	435	52,16%
2020	1 019	73	7,16%	420	41,22%	526	51,62%
2021	794	72	9,07%	323	40,68%	399	50,25%
2022	738	53	7,18%	311	42,14%	374	50,68%
2023	843	67	7,95%	342	40,57%	434	51,48%
2024	823	62	7,53%	338	41,07%	423	51,40%

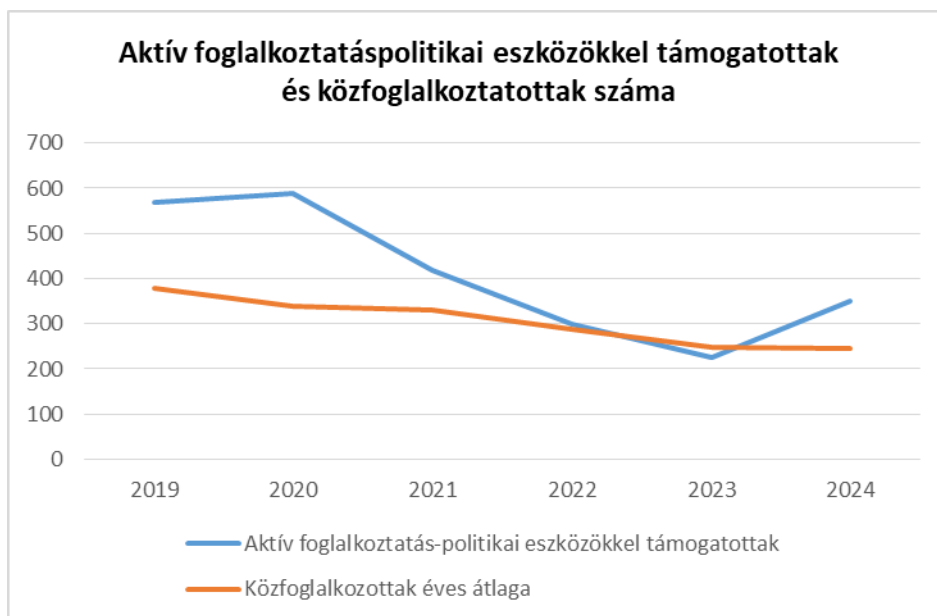
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ez a tendencia a pályakezdő fiatalok esetében is megfigyelhető.
 Az adatokból az is egyértelműen kirajzolódik, hogy az álláskeresők közel fele legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek.
 Meglepő az általános iskolánál magasabb végzettséggel rendelkező álláskeresők nagy száma.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	570	378
2020	589	340
2021	419	329
2022	299	288
2023	225	247
2024	351	244

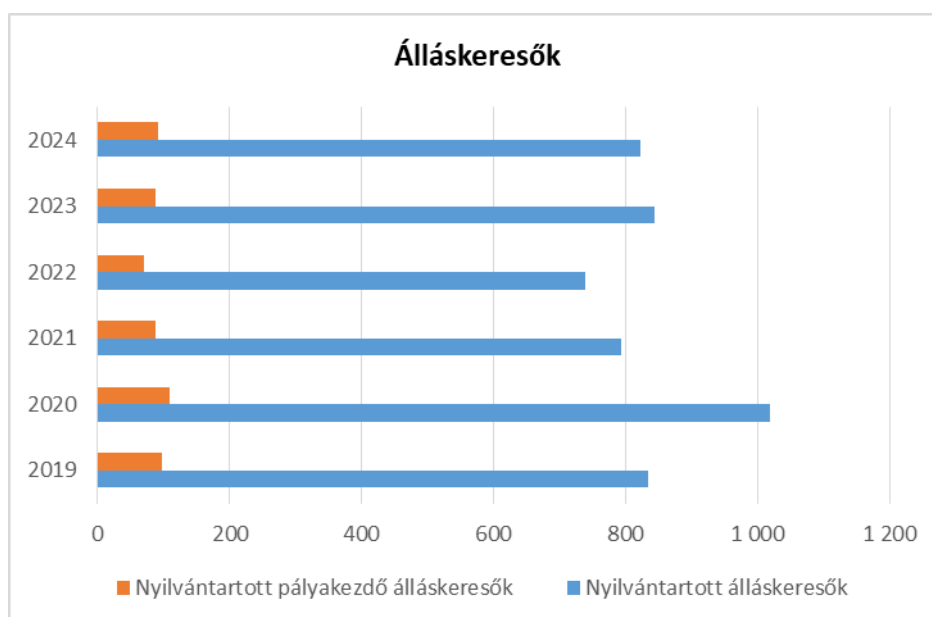
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	Fő	Fő
2019	834	97
2020	1 019	109
2021	794	88
2022	738	71
2023	843	88
2024	823	91

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2020. szeptember 1. napján lépett hatályba az a kormányrendelet, amely szerint szakmát kizárólag iskolarendszerben lehet tanulni nappali tagozaton 3-6, esti tagozaton 2-3 év alatt. Ez sok tanulni vágyó felnőtt számára problémát jelenthet, hiszen nincs lehetőség rövidebb idő alatt, rugalmasabb időbeosztásban szakmát szerezni.

Az alapszakmákon túl csak egyes rész szakképesítést lehet iskolarendszeren kívüli, tanfolyami formában megszerezni, főként a műhelyiskolákban. Bizonyos munkaerő-piaci képzési programok keretében a részs szakmák oktatására piaci viszonyok közt működő felnőttképzésben is van lehetőség.

Az OKJ átalakításával kapcsolatos rendelet szerint a felnőttképzők 2020. december 31-ig még elindíthatták a képzéseiket, ugyanakkor a vizsgákat a képzésben részt vevőknek 2022 végéig le kellett tenniük.

Fentiekre tekintettel a Foglalkoztatási Osztályon nem indíthat munkaerőpiaci képzéseket, azonban a képzésekhez meghatározott feltételek fennállása esetén a képzés idejére képzési támogatást nyújt.

A munkavállalói korú népesség gazdasági aktivitási aránya az utóbbi években emelkedett.

A település becsült adatokkal sem rendelkezik, a fogyatékkal élő munkavállalók, valamint a roma népesség körében jelentkező álláskeresők számáról.

Az önkormányzatnak nincsenek eszközei a helyi romák foglalkoztatására a versenyszférában. A roma munkanélkülieket a közmunkaprogramokban tudják alkalmazni, ahol téli közmunkákon, belvív-elvezetési munkálatokon és a mezőgazdasági utak karbantartásán dolgoznak.

Az alkalmi munkavállalás és az idegymunka igen jelentős.

A becsült adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része minimálbérért dolgozik. A Foglalkoztatási Osztály számos eszközzel -, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása - igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

A Karcagi Nyitott Tanulási Központ a „NYITOK hálózat a társadalmi befogadásért” Program keretében jött létre és 2013. április 1. napjától működött Karcagon. Céljuk, hogy egy innovatív modellt valósítsanak meg a foglalkoztatottság, az oktatás, az esélyegyenlőség és a szociális biztonság területén, ingyenesen biztosítva lehetőséget a munkahelyük elvesztésében fenyegetett

vagy a munkanélküliek részére az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztésének területén. Karcagon 2021 novemberében fejezték be működésüket. Képzéseik lehetőséget nyújtottak az aktív korú lakosságnak arra, hogy sikeresen bekapcsolódjanak a munkaerőpiacra, készségeiket, kompetenciáikat tovább fejleszthessék.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere nagy változásokon ment át az elmúlt évek során és a 2015-ös évre jelentős mértékben átalakult.

Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. Az új ellátások megnevezéséből kikerül a „segély” szó, helyét a „támogatás” kifejezés veszi át.

A változás lényege, hogy míg az úgynevezett jövedelemkompenzáció, jövedelempótló támogatásokról az állam gondoskodik, addig a kiadáskompenzáló támogatások, mint a lakhatáshoz, megélhetéshez szükséges ellátások az önkormányzatokhoz kerültek.

A Szociális törvény csak a járási hivatalok hatáskörébe tartozó kötelező ellátások szabályait tartalmazza.

Járási hivatal hatáskörébe tartozó támogatási formák:

- időskorúak járadéka
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- ápolási díj
- alanyi és normatív közgyógyellátás
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Az önkormányzathoz kerülő támogatási formák:

- települési támogatás
- közköltséges temetés

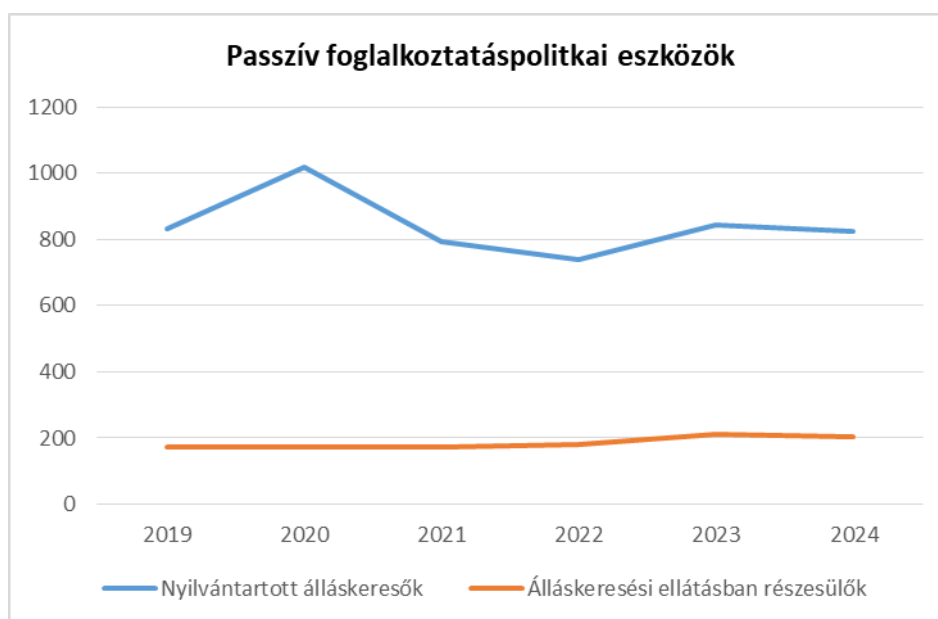
A rendeletalkotási kötelezettségének eleget téve a Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotta a települési támogatások rendszeréről szóló 4/2023. (III.31.) önkormányzati rendeletét, mely a települési támogatást két részre bontja:

- rendszeres települési támogatás
  - lakhatási támogatás
  - gyógyszer-támogatás
- rendkívüli települési támogatás

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	834	6,65%	172	20,62%
2020	1019	8,33%	173	16,98%
2021	794	6,64%	172	21,66%
2022	738	6,27%	182	24,66%
2023	843	7,29%	210	24,91%
2024	823	7,24%	204	24,79%

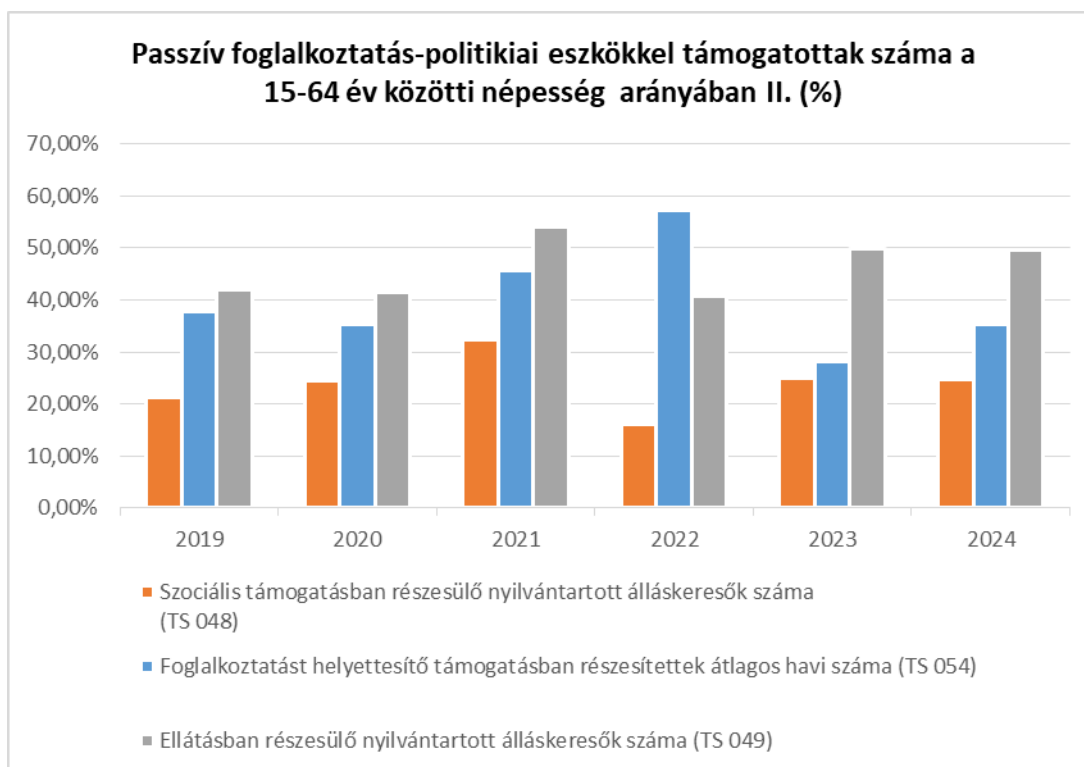
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

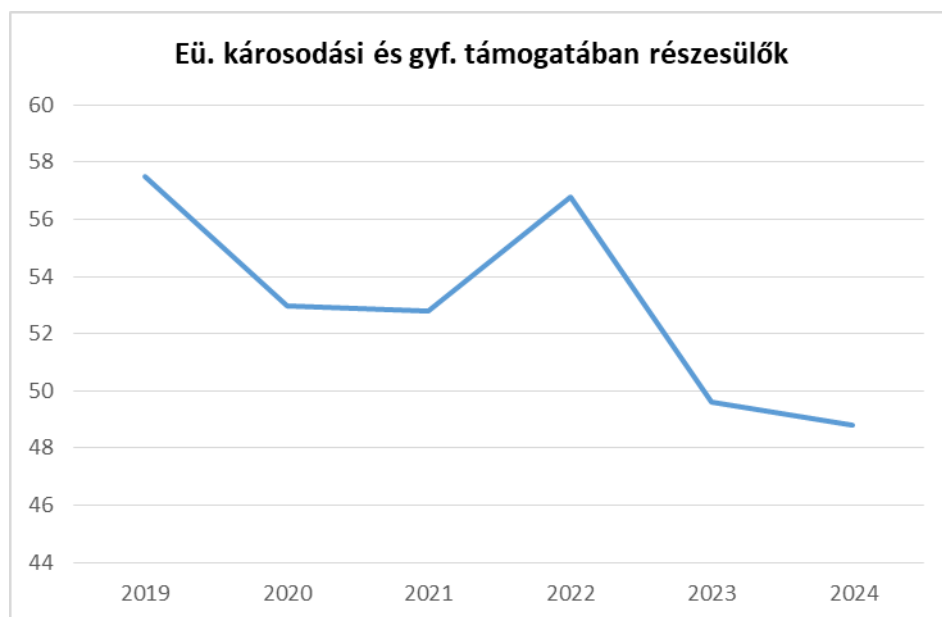
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	178	21,34%	316	37,88%	350	41,97%
2020	249	24,44%	361	35,39%	422	41,41%
2021	257	32,37%	363	45,75%	429	54,03%
2022	119	16,12%	423	57,29%	301	40,79%
2023	210	24,91%	237	28,06%	420	49,82%
2024	204	24,79%	290	35,24%	408	49,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma
	fő
2019	57
2020	53
2021	53
2022	57
2023	50
2024	49

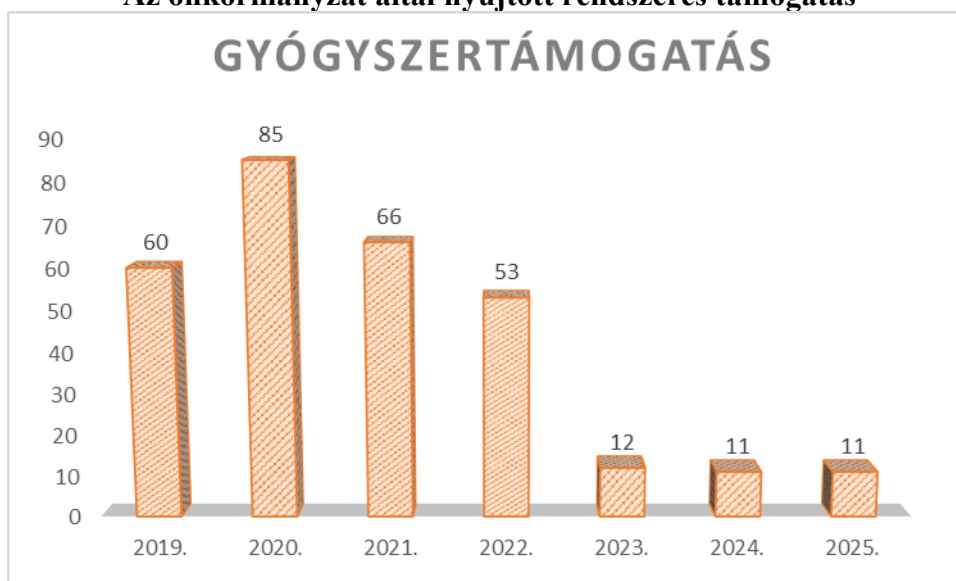
Forrás: TeIR, KSH

A szociálisan rászorult személyek, családok az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez lakhatási támogatásban részesülhetnek.

A gyógyszer-támogatás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított támogatás. A gyógyszer-támogatások esetében elmondható, hogy arra jórészt az idős, krónikus betegséggel küzdő, alacsony nyugdíjjal rendelkezőknek nyújt havi rendszeres támogatást. A támogatás havi összege jövedelemtől függően 4.000.-Ft, illetve 8.000.-Ft.

Az önkormányzat által nyújtott rendszeres támogatás

Forrás: Karcagi Polgármesteri Hivatal éves beszámoló

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

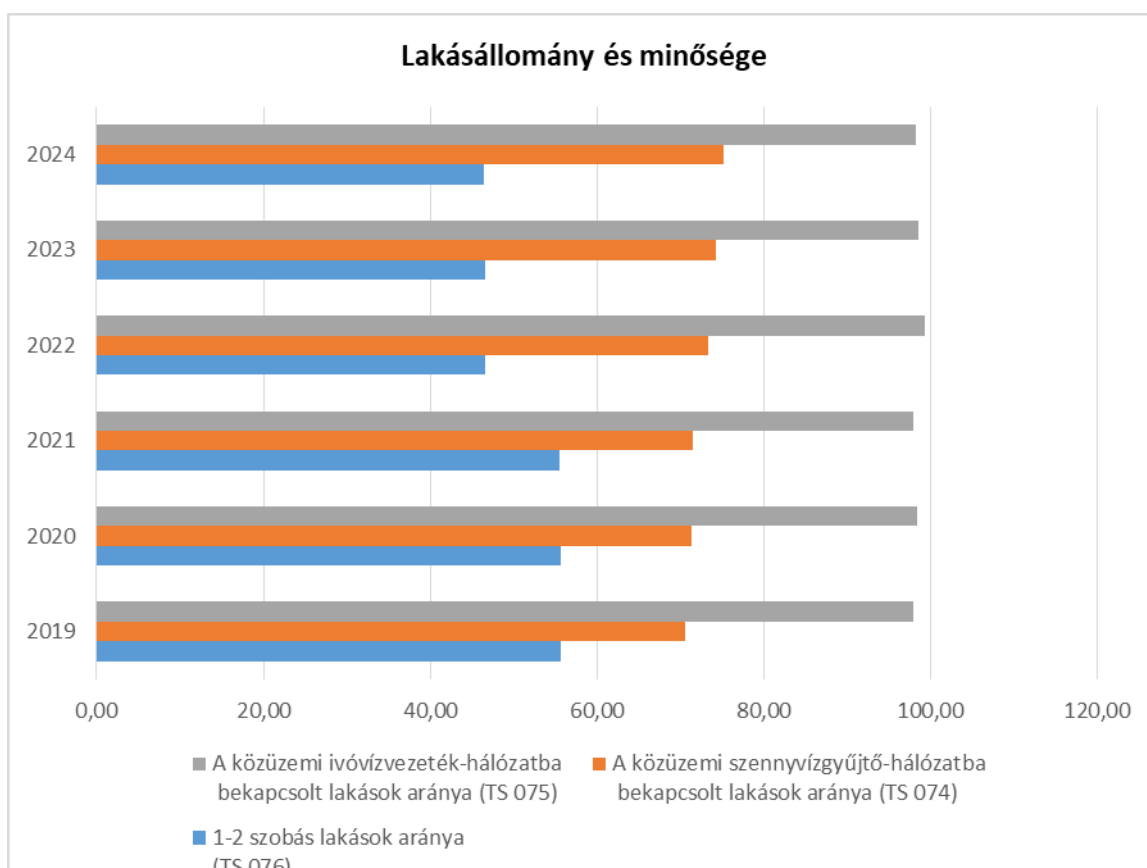
A város lakásállománya 1970-től folyamatosan növekedett. (1970: 7373, 1980: 7743).

Lakásállomány összesen (2011 évben)	8 235 db
1000 lakosra jutó lakások száma, (db)	390
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás), (%)	14,07
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	92,69
Háztartásoknak szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége (l/fő/nap)	68,59
Közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	71,60
Közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában, (%)	76,25

A KSH 2011-es adatai alapján

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2019	8201	5	0,61	55,65	70,50	97,90
2020	8210	9	1,10	55,59	71,30	98,39
2021	8217	7	0,85	55,57	71,56	97,97
2022	8098	4	0,49	46,53	73,27	99,37
2023	8102	4	0,49	46,52	74,24	98,51
2024	8103	2	0,25	46,50	75,19	98,26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

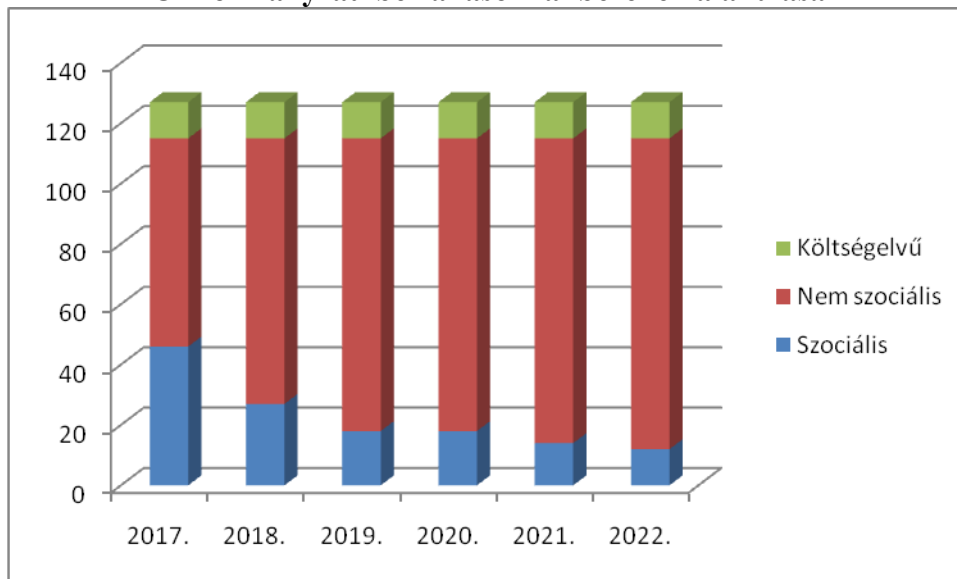
Az utóbbi évtizedekben a lakásállomány jórészt megújult. A város lakásállománya 2022-re 8098 ingatlanra csökkent. Magasabb komfort fokozatú lakások a Városközpontban találhatóak, a Déli városrészen - a nagyarányú javulás ellenére is – a lakások csaknem ötöde alacsony komfortfokozatú. Általánosságban is elmondható, hogy a szegregátumok lakásállománya fokozatosan előregszik, és igen sok ingatlan egészséges lakhatásra alig alkalmas. Megfigyelhető,

hogy egyre több család költözik a város szélein lévő kertekbe, ezzel csökkentve a közműekkel járó kiadásokat.

Az önkormányzat az 1990-es években mintegy 530 bérlakás felett rendelkezett. A 1998 év végéig 398 lakás került eladásra. 2001-ben került átadásra a Nagyvénkertben a Széchenyi-terv keretében épült 2*6 lakásos új társasház Így az önkormányzat lakásállománya a 2000-es évekre lecsökkent, és azóta viszonylag stabil. Jelenleg 142 önkormányzat bérlakás van az önkormányzat tulajdonában.

Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások lakbérének mértékét a Lakásrendelet állapítja meg. 2022. december 31. napjáig a lakbér mértéke függött az ingatlan komfortfokozatától, valamint attól, hogy a bérlakás bérbeadása szociális vagy nem szociális jelleggel történt. A költségelven megállapított lakbért a Széchenyi-Terv keretében épült, 2001. évben átadásra került 2 X 6 db Nagyvénkertben található lakás esetén került alkalmazásra.

Önkormányzati bérlakások lakbérének alakulása

Amint az jól látszik a költségelven bére adható lakások száma változatlan. A szociális, nem szociális jellegű lakbér alkalmazása pedig a bérlő jövedelmi viszonyaira figyelemmel változik. Az önkormányzat lakásrendelete a garantált minimálbérek évről-évre emelkedését figyelembe véve újraszabályozta a szociális/nem szociális jellegű bérbeadás feltételeit. Ezt szemlélteti a diagramm, amiből jól látszik, hogy egyre többen kerültek át a nem szociális kategóriába.

A Képviselő-testület a Lakásrendeletet 2023. január 01-ei hatállyal módosította, új bérleti díjak kerültek megállapításra oly módon, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő bérlakásokat 4 nagy csoportba sorolja:

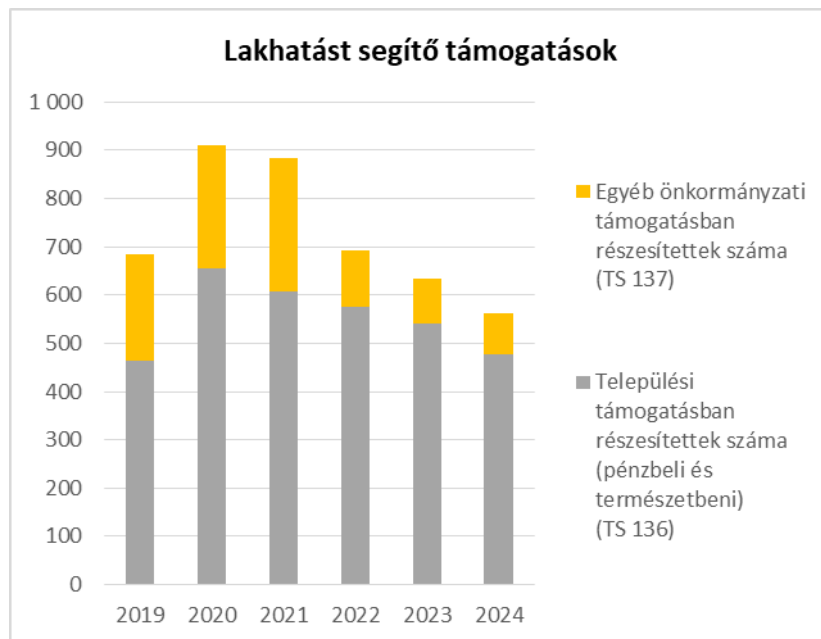
- Szociális lakások, melyek a periférián, vagy a szegregátumban helyezkednek el, kertes házak, régi építésűek és felújításra szorulnak vagy komfort nélküliek (fix áras)
- Belvárosban elhelyezkedő, nem társasházi lakások
- Társasházi lakások (a lakbéren felül közös költség is terheli a bérlőt)
- Költségelvű lakások

Az önkormányzat 2015 évtől kezdődően a szociális törvény által szabályozott lakásfenntartási támogatás helyett bevezeti a rendszeres települési támogatáson belül a lakhatási támogatást, a méltányossági közgyógyellátás helyett pedig a rendszeres gyógyszer-támogatást.

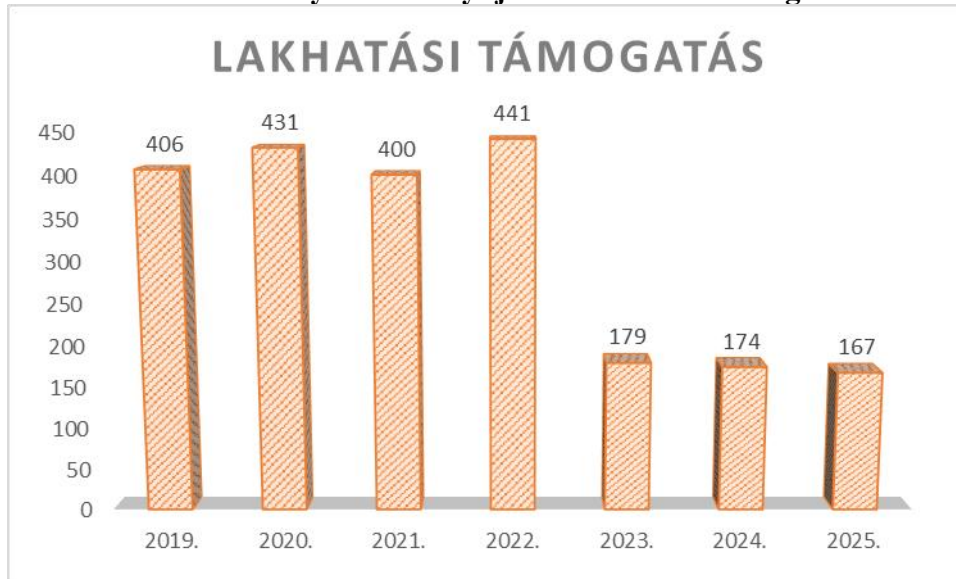
Az önkormányzat - bár nem kötelező a lakhatáshoz kapcsolódó támogatás - megváltozott feltételekkel ugyan, de a mai napig havi rendszeres támogatás formájában biztosítja az arra jogosultaknak. Összege: 3.000.-Ft. illetve 5.000.-Ft.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	463	221
2020	655	255
2021	607	276
2022	575	116
2023	542	91
2024	478	84

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat által nyújtott rendszeres támogatás

Forrás: Karcagi Polgármesteri Hivatal éves beszámoló

Az önkormányzat a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást nyújt, mely alkalmanként adható az arra rászorulóknak. Ez a támogatás pénzbeli támogatásként, vagy vásárlási utalvány - élelmiszer utalvány, tüzelőutalvány, gyógyszerutalvány – formájában egyaránt adható.

Az állam - a települési támogatásokhoz – a települési önkormányzatok egyes szociális feladatainak egyéb támogatása címen az önkormányzatunk részére minden évben az állami költségvetésből meghatározott összegű pénzügyi fedezetet nyújt.

Az önkormányzat által nyújtott egyszeri támogatás

Forrás: Karcagi Polgármesteri Hivatal éves beszámoló

Míg 2018-ban és 2019-ben a fűtéstámogatást az önkormányzat a rászoruló háztartásoknak természetben, utalvány formájában nyújtotta, addig a következő években már pénzbeli támogatás volt. Az emelkedés ennek, valamint a járvány háztartásokra gyakorolt hatásának is betudható. A rezsidíjak emelkedése miatt a támogatás fontossága felértékelődik. A támogatás a téli időszakban igényelhető, melynek összege háztartásonként átlagosan 12-15 ezer forint.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Ahhoz, hogy a szegregátumok helyzetéről tiszta képet kapjunk, nem elegendő csak a szegregátumokról beszélni, szükséges egy átfogó városképet nyújtani. A várost 6 nagyobb részre lehet bontani az Integrált Településfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: ITS) alapján. Nézzük röviden:

- 1. Városközpont:** a kulturális, egyházi, szellemi, közigazgatási élet központja a városban, számos, a mindennapi élethez kapcsolódó banki, kereskedelmi, egyéb szolgáltatás elérhető a területen, de itt található a városi, járási funkciók jelentős része, a város főtere és helyi és távolsági autóbusszjáratok végállomása, és a város egyetlen négycsillagos szállodája is.
- 2. Északi városrész (Szegregátum):** itt található a település, kistérség egészségügyi központja a Karcagi Kátai Gábor Kórház, a mentőállomás. Nincs oktatási intézmény a városrészben, de egy tagóvoda itt működik.
Jelentős nagyságú, történelmileg kialakult roma közösség él a városrész nyugati szegletében, ami egységesen kezelhető szegregált területet alkot.
- 3. Déli városrész (Szegregátum):** rendelkezik néhány idegenforgalmi attrakcióval (Orvos és Patikatörténeti Kiállítás, a klasszicista Morgó Csárda, Nagykunsgai tájház) több nevelési – oktatási intézmény is itt helyezkedik el.
A városrész déli része a város egyik roma közösség által lakott szegregációs területe. Jellemzően lakóterület, csak néhány intézmény, kereskedelmi és vendéglátó egység ékelődik be.
- 4. Keleti városrész:** a városi szintű infrastrukturális építményeinek ad helyet, mint a szennyvíztisztító, záportározó. Alapvetően lakóövezet, de számos turisztikai vonzerővel is rendelkezik (Szélmalom Fogadóház, mint a Hortobágyi Nemzeti Park Déli Fogadókapuja és bemutatóterme, a közeli Zádor-híd.)
- 5. Déli iparterület városrész:** áthalad rajta a 4. sz. főút, a Budapest-Debrecen vasútvonal és a vasútállomás is itt található. A város jelentősebb gazdasági létesítményei itt működnek - az Ipari Park (hulladék feldolgozás és újrahasznosítás – a zöldipar bázisa), logisztikai központok (Penny), a volt laktanya területe és téglagyár. Humán, közigazgatási, közösségi célú szolgáltatásokkal rosszul ellátott.
- 6. Kisföldek és Kertváros városrész:** városközponttól legmesszebb fekszik, gyenge alközponti szerepköre van, de nincs közigazgatási funkciója. A város oktató, kutató funkciójú létesítményei találhatóak itt (Szentannai Sámuel Református Gimnázium, Technikum és Kollégium SZIM tagóvoda, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Karcagi Kutatóintézete, emellett nagy kereskedelmi cégek telepedtek itt meg (Tesco és az Aldi).
- 7. Nyugati városrész:** É-D-i irányban átszeli a Karcag-Tiszafüred vasútvonal, pihenő, sport (sportpálya), rekreációs központ, szabadterei és fedett kulturális, sport rendezvénytereivel. itt működik a turisztikai szempontból jelentős városi Akácliget Gyógy- és Strandfürdő, a Karcagi Méntelep.

A szegregátumok lehatárolása során az ITS alapján végzett szegregátum- vizsgálat nyújtott támpontot. Általában elmondható, hogy a szegregátumok a halmozott szegregációs jegyek ellenére a városba illeszkedő területek és nem szigorú értelemben vett telepszerű képződmények. Az ITS 4 szegregátumot különít el, az Északi városrész mellett a Déli városrészen található 2 szegregátum területességileg is összefüggő. Külön szegregátumot alkot a Rába utca páros oldala nem túl jelentős lélekszámmal, mely a Kisföldek és Kertváros városrész délkeleti peremén található. A szegregátumokat nem célszerű elkülönítetten kezelni, hiszen a város szerves részei, ezért a szegregátumokat érdemes komplexen vizsgálni és az esélyegyenlőség megteremtése érdekében komplex megoldásokban, programokban gondolkodni.

Összességében a szegregátumokra jellemző, hogy az eltartott gyermekkorúak magas részaránya mellett a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők száma kiemelkedően magas, és döntő

többségük legfeljebb általános iskolai képzettséggel bír. A foglalkoztatottak jó része alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban tevékenykedik.

A szegregátumokban igen jelentős azon egyének és háztartások száma, akik semmilyen rendszeres jövedelemmel nem rendelkeznek. A háztartások több mint felében nincs gazdaságilag aktív egyén, így nem rendelkeznek rendszeres munkavégzésből származó jövedelemmel, sőt jelentős részük egyéb állandó jövedelempótló támogatásban sem részesül. A többségében alacsony komfortfokozatú, gyakran egyszobás lakásokban nagy lélekszámú családok élnek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Karcagi Kátai Gábor Kórház 2012. május 01. napjától Minisztériumi irányítás alatt áll, jelenleg a Belügyminisztériumhoz tartozik. Középirányító szerve 2015. április 01. napjától az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (ÁEEK), majd 2021. január 1. napjától - az ÁEEK átalakulásától kezdődően – az Országos Kórházi Főigazgatóság. A kórház alaptevékenységébe tartozik – az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. alapján – ellátási területére kiterjedően a járó- és fekvőbeteg diagnosztikus és terápiás szakorvosi ellátása, rehabilitációja, és követése, gondozása, ennek keretében a fekvőbetegek aktív és krónikus ellátása, rehabilitációja, járó betegek gyógyító és rehabilitációs szakellátása és egynapos ellátása az egyén gyógykezelése, életveszély elhárítása, a megbetegedés következtében kialakult állapot javítása vagy a további állapotromlás megelőzése.

Az alaptevékenység részét képezi az orvostudományi kutatások végzése, szakmai gyakorlati oktatás és felsőfokú szakképzés végzése.

A Karcagi Kátai Gábor Kórház szakmai fekvőbeteg-ellátási struktúrája 2026. január 1-én

Fekvőbeteg ellátás típusa	Egység megnevezése (osztály)	Kapacitás (ágy)
Aktív	Belgyógyászati	52
	Csecsemő-és gyermekgyógyászati	20
	Neurológiai	22
	Kardiológiai	15
	Sebészeti	26
	Traumatológiai	24
	Szülészet- nőgyógyászati	26
	Aneszteziológiai és intenzív terápiái	8
	Pszichiátriai	50
	Sürgősségi	4
Aktív osztályok ágyszáma összesen:		247
Krónikus	Ápolási I. (Karcag)	51
	Krónikus belgyógyászati	40
	Pszichiátriai rehabilitációs	27
	Mozgásszervi rehabilitációs	48
	Kardiológiai rehabilitációs	45
Krónikus osztályok ágyszáma összesen:		211
Kórházi ágyszám összesen:		458

A kórház dolgozóinak az egészségnevelés terén betöltött szerepe, illetve ezen a területen a civil szervezetekkel történő együttműködése kiemelkedő. A helyes életvezetésről, a betegségek megelőzéséről, azok korai felismerésének lehetőségéről, a szűrővizsgálatok jelentőségéről szóló tájékoztatókat szervezett programokon hatékonyan juttatják el a lakosság széles köréhez. Teszik ezt úgy, hogy a város nagyobb rendezvényeibe szervesen bekapcsolódnak.

Az Egészségfejlesztési Iroda és Egészségfejlesztési Programsorozat megvalósítása a Karcagi Járásban projekt a karcagi járás lakosainak egészségállapotára vonatkozóan határozza meg az egészségfejlesztési célokat. A projekt célja a lakosság figyelmének felhívása az egészségük megőrzésének fontosságára, a megelőzés szerepére és a mozgásban gazdag életforma jótékony hatásaira. Az Egészségfejlesztési Iroda (a továbbiakban: EFI) sokrétű programok szervezésével (egészségnapok, ingyenesen igénybe vehető betegklubok működtetése, felvilágosító előadások tartása, testmozgást ösztönző szabadidős tevékenységek, mozgás klub, drog - alkohol prevenciós tréningek stb.) megvalósításával a járás településeit bevonva, gondoskodik az egészséget szolgáló közösségi értékek kialakításáért. Az EFI egy olyan új egészségügyi szolgáltatási forma az egészségfejlesztés területén, amely a lakosság számára ingyenesen, beutalási rendszer nélkül elérhető új szolgáltatásokat nyújt.

Az Egészségfejlesztési Iroda és Lelki Egészség Központ programjai a teljesség igénye nélkül:

- Egészségi állapotfelmérések – kapcsolódva a Déryné Kulturális, Turisztikai, Sport Központ és Könyvtár „Otthonról haza!” programjához, melyet 2021.08.14-én a karcagi Akácliget Gyógy és Strandfürdőben rendeztek meg illetve a „Karcag Város Napja!” programja, 2021.09. 25-én a karcagi főtéren került megrendezésre.
- „MÁS-NAP!” a Kádas György EGYMI Karcagi Tagintézménye programjához kapcsolódtak, mely 2024. 04. 29-én majd ezt követően minden második évben kerül megrendezésre a karcagi Városi Sportcsarnokban. Páratlan évben továbbra is Kisújszálláson, páros évben pedig Karcagon történik meg az érzékenyítő rendezvény megvalósítása.
- A Kádas György EGYMI egyik bázisintézményi joggyakorlata az „Egészségnevelési projekthét az iskolában”, melynek célja a sajátos nevelési igényű tanulók egészséges életmódra nevelése, egészségmegőrző, prevenciós célú tevékenységek, programok szervezése. Minden tanévben más-más kiemelt témával foglalkoznak. A feladatokat tagozatonként, differenciáltan állítják össze, melyet a projekthéten, a tanórák keretében dolgoznak fel a tanulók. Az elkészített feladatokat, munkákat a projekthét végén értékelik és kiállítják.
- Mellrák elleni küzdelem világnapja Október 1-je - célja, hogy felhívja a figyelmet a betegség korai felismerésnek fontosságára, valamint a megelőzésre - közös sétával Karcagon.
- „Idősek lelki egészsége” program keretén belül előadást tartott a következő címmel: „Segíts magadon, és Isten is megsegít! Az öngondoskodás lehetőségei időskorban”. Az előadás fókuszában, az időskorban nagyobb valószínűséggel jelentkező kiszolgáltatottság, magány érzés megelőzése illetve kezelési lehetőségei álltak.
- „Étrendi sajátosságok időskorban” KTKT Szociális Szolgáltató Központ Idősek napközi otthonában - célja az időskori táplálkozás sajátosságainak megismerése.
- „Betegségek a filmek világán keresztül” – Karcagon a KTKT Szociális Szolgáltató Központ Idősek napközi otthona
- Beteg-klub foglalkozások - célja a krónikus betegségben szenvedők és hozzátartozóik részére hiteles életmódbeli tanácsadás nyújtása a betegséggel kapcsolatos megelőzések, kezelések, szövődmények tekintetében.
- „Szülésre felkészítő tanfolyamot” - célja a várandós édesanyákat felkészíteni életük nagy eseményére a babavárásra, a szülésre, az újszülött és csecsemő gondozására.

- „Mozgás-klub” foglalkozások - a lakosság minden korosztálya részére, melynek célja a mozgás népszerűsítése, a rendszeres testmozgásra ösztönzés. A foglalkozásokat gyógytornász vezette.
- Dohányzásról való leszokást támogató csoportfoglalkozás
(Forrás: https://kgkorhaz.hu/EFI_LEK)

Az önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása, melyet a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Idősek Otthona és Háziorvosi Intézmény keretein belül lát el. Az egészségügyi alapellátás az egészségügyi ellátás alapvető része. Karcag város felnőtt lakosságát 9 háziorvosi praxis látja el.

Az egészségügyi alapellátáson belül megtalálható:

- a felnőtt és gyermek háziorvosi ellátás
- Foglalkozás-egészségügyi alapellátás
- Védőnői ellátás

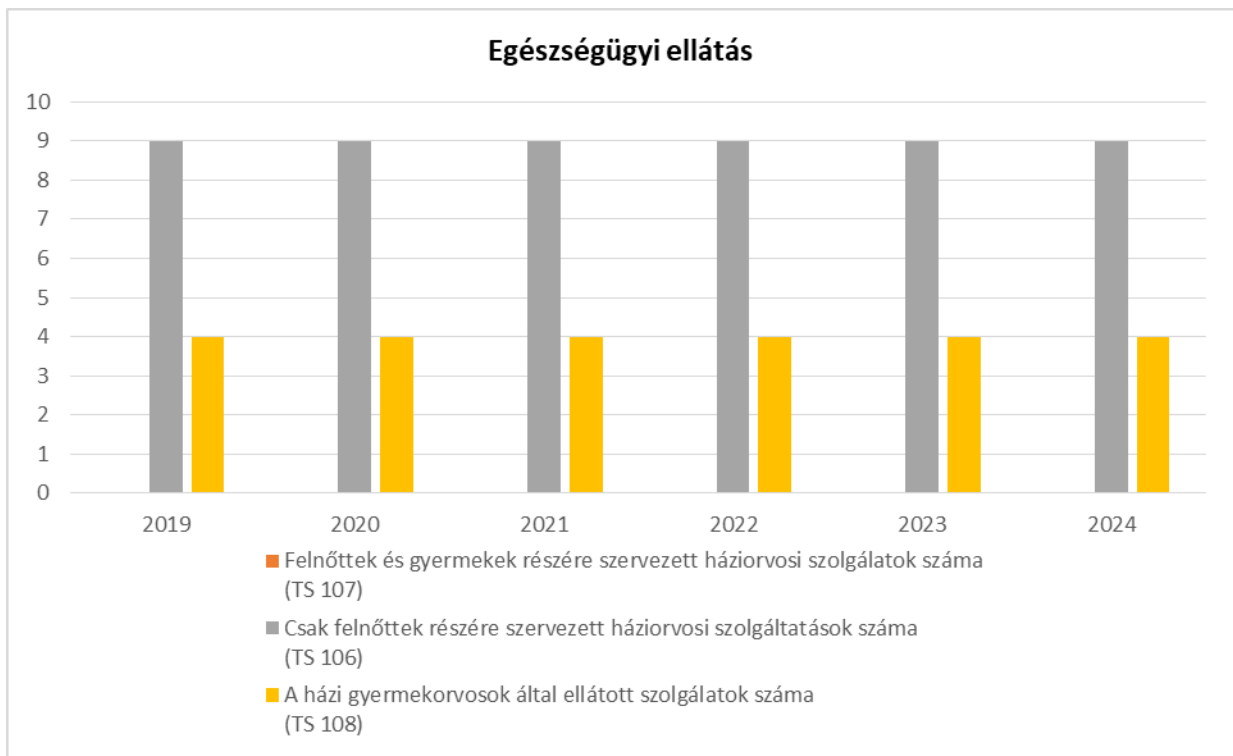
A háziorvosok olyan szolgáltatást is nyújtanak, amelyek nem az egészségbiztosítás terhére, hanem térítési díj ellenében vehetők igénybe. Ilyenek például:

- a látlelet készítése
- gépjárművezetői, lőfegyver tartás alkalmassági igazolása

Fontos megemlíteni hogy a Képviselő-testület döntése alapján az önkormányzat 10 darab újraélesztő készüléket vásárolt és helyezett el a város nagy forgalmú közintézményeiben, melyek működőképes állapotát figyelemmel kíséri. E mellett számos nem önkormányzati fenntartású intézményben és magáncégnél is fellelhetők ilyen újraélesztő készülék

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	9	4	6	961	205,25
2020	0	9	4	6	963	208,30
2021	0	9	4	6	1 419	174,88
2022	0	9	4	6	1 641	154,60
2023	0	9	4	6	1 058	135,68
2024	0	9	4	6	833	119,10

Forrás: TelR,
KSH Tstar

Az elemzések során már említésre került, hogy Karcagon a közszolgáltatások túlnyomó többsége - a hasonló méretű és adottságú városokkal megegyezően - a városközpontban érhető el. A központ megközelítésében segít a helyi tömegközlekedés. A helyi autóbusz-közlekedési közszolgáltatás nem kötelező feladata a városnak, azonban az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti, hogy a főbb csomópontok autóbusszal elérhetőek legyenek. Fontos ez a központi kórház miatt is. Így a Vasútállomás, Kórház, Autóbusz állomás között menetrendszerinti autóbusz közlekedik. Megállapodás alapján a szolgáltatást a Jászkun Volán Közlekedési Rt. végzi, az önkormányzat 2015-ben és 2016-ban közel 10 millió forinttal, 2017-ben és 2018-ban 13 millió forinttal, míg 2019-ben 14 millió forinttal támogatja a szolgáltatás fennmaradását. Ez az összeg 2021-ben már meghaladta a 21 millió forintot, 2022-ben nagyságrendileg 24,5 millió, 2023-ban 35 millió, 2024-ben ez vélelmezhetően nagyságrendileg 40 millió forint támogatást jelent, hogy a szolgáltatás biztosított legyen. Ennek köszönhetően jegyárak emelésére az elmúlt 5 évben sem nem került sor, és a szolgáltatás előnyeit a helyi lakosok és az ideérkezők egyaránt élvezhetik.

Az önkormányzat az akadálymentes közlekedés kialakítására folyamatosan erőfeszítéseket tesz, mind a közterületek, mind a közintézmények tekintetében.

Ezt támasztja alá, a teljesség igénye nélkül, hogy a Szent Pál Marista Általános Iskola előtt a Kossuth Lajos utca régóta esedékes útfelújítása és az út szélesítése, valamint a Dózsa Görgy úton a gyalogos átkelőhely kialakítása és felfestése megtörtént, ami segíti nemcsak az iskola tanulóinak és szüleinek hanem a város lakóinak is a biztonságosabb közlekedését és a parkolását. Jelentősek az infrastruktúra területén a fejlesztések: út és járdafelújításokra, kerékpárút hálózat bővítésére került sor, nagy az igény az új parkolók kiépítésére a közintézmények közelében, az új parkolók kialakítása folyamatos úgy, hogy a parkolás a város egész területén ingyenes, az önkormányzat ez ideig nem rendelkezett fizetős parkolókról. A műemlékek szép kivilágításban tündökölnek városunkban. A gondozott parkok a pihenést szolgálják.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A Déryné Kulturális, Turisztikai, Sport Központ és Könyvtár kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az éves kulturális programjai között szép számmal szerepeljenek olyan rendezvények, amely a lakosság széles körét, időseket és fiatalokat egyaránt csábít, ahol akár 3 generáció is hasznosan töltheti szabadidejét. Ilyen többek között a március 15-ei ünnepségsorozat keretében a Fáklyás Felvonulás, a Gyermek Nap - Családi Nap, a Kun Hagyományok Napja, a Karcagi Birkafőző Fesztivál, a Nagykunsági Kulturális Napok, a Karcagi Lovasnapok, és az immár hagyománnyá vált Adventi gyertyagyújtás.

2013-ban felújításra került a városi gyógyvizű strandfürdő, mely télen-nyáron is várja a vendégeket. Az Akácliget Gyógy- és Strandfürdő elnevezést büszkén használhatja, hiszen a fürdő, gyógyvizének köszönhetően az ezen alapuló gyógyászati szolgáltatásokkal kibővíve várja a gyógyulni és pihenni vágyókat.

A fürdő vezetése elkötelezett az olyan programok szervezése mellett, amelyek az idősebb korosztályt célozzák. Mintegy hagyományt teremtve 2023 júniusában immár IX. alkalommal került megrendezésre a Karcagi Országos Nyugdíjas Művészeti Fesztivál. A rendezvény a „Napsugár” nyugdíjas klub és az Akácliget Gyógy- és Strandfürdő közös szervezésében valósult meg.

Rendszeres úszás mellett népszerű az idősek körében a fürdő tanmedencéjében tartott zenés torna, melyet egy héten három alkalommal tartanak. A vízben történő mozgást rendkívül kedvelik, mivel pozitívan hat a mozgatórendszer különböző részeire, a keringési és a légző rendszerre, de az idegrendszerre is. A rehabilitáció a testi és lelki egészség megőrzését, frissen tartását is szolgálja.

2017 decemberében adták át Karcagon hazánk legújabb lombkorona sétányát, amely kellemes kikapcsolódást nyújt.

Évek óta nagy siker a „Legszebb konyhakertek” program, amelyet Sári Kovács Szilvia alpolgármester asszony keltett életre és fog össze. A kertprogramba a város minden óvodája, egyre több iskolája, az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona is bekapcsolódik.

Karcagon fontosak az elődeinktől tanult mesterségek, melyeket a fiatalok nemcsak főállásban végeznek, hanem hagyományok továbbvitele miatt folytatják. Többen foglalkoznak az ősi racka juh és szürke marha tartásával egyre több a méhész.

A városi rendezvényeken fontos szerepe van a kunsági ételek elkészítésének, ahol szintén megfigyelhető a fortélyok generációról - generációra történő átörökítése.

Szepesi Tibor polgármester úr fogadóóráin túl a Képviselő-testület tagjai havonta fogadóórát tartanak, hogy a körzetükben jelentkező problémákról értesüljenek, és amennyiben szükséges azt a képviselő-testület elé terjeszthessék, legyen szó akár út- és járdajavítás szükségességéről, közvilágítási hiba bejelentéséről. E mellett a lakossági fórumok, valamint az általános közmeghallgatás is azt a célt szolgálja, hogy a kétoldalú kommunikáció a városvezetés és a lakosság között megvalósuljon.

A város vezetése, a Képviselő-testület tagjai személyes jelenlétükkel is éreztetik a város lakóival – különösen az idősödő korosztállyal – hogy figyelemmel kísérik a mindennapjaikat. A számukra szervezett programokon, rendezvényeken aktívan részt vesznek, egy-egy jó szóra mindig megállnak. Sokszor ez többet jelent nekik az anyagi támogatásnál.

Karcagon helyi televízió a Karcag TV működik, melyben információs és kulturális műsorok széles palettája közül válogathatnak az érdeklődők. A város internetes oldala a www.karcag.hu is bővelkedik közérdekű információkkal, helyi hírekkel. Nagy jelentősége van a helyi újságnak a Karcagi Hírmondónak, mely évek óta heti rendszerességgel jelenik meg a város teljes lakossága számára. Az újság ingyenesen kerül kiszállításra a háztartásokba.

Karcagon megközelítőleg 140 egyesület és civil szervezet működik.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
db	van/nincs	db	db
0	igen	15 358	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Karcagon Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, mely szorosan együttműködik a köznevelési intézményekkel a roma származású gyermekek esélyegyenlőségének érdekében.

A Karcag Városi Önkormányzat és a Karcag Városi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat között megállapodást jogszabály írja elő. Az együttműködési megállapodásban foglaltak maradéktalanul teljesülnek. Az önkormányzat biztosítja a nemzetiségi önkormányzat részére a működéséhez szükséges feltételeket, többek között:

- ingyenesen az irodát (a nemzetiségi önkormányzatot csak a közüzemi költség terheli)
- az ülései lebonyolításához szükséges személyi és tárgyi feltételeket
- a postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatokat ellátását, és az ezzel járó költségek viselését
- 1 fő adminisztrátor foglalkoztatását 4 órában

Éves programjaik összeállításánál megjelenik a környezettudatosságra nevelés „Szedd Magad Akció”. Támogatnak egy önszerveződő DKV focicsapatot. Minden évben megrendezik a Karcagi Roma Fesztivált, melyet kézműves foglalkozásokkal, ügyességi versenyekkel tarkítanak.

Évek óta sikeresen pályáznak hátrányos helyzetű roma fiatalok táboroztatására.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A szegénység és a társadalmi kirekesztettség és az ebből eredő kockázatok	Szakemberek hiánypótlása, valamint képzése az újonnan jelentkező társadalmi problémák kezelésére
A hátrányos helyzetű és roma családok életmódja jelenleg nem szolgálja a testi-lelki egészség védelmét	Az egészségügyi és prevenciószolgáltatásokon, ingyenes szűrővizsgálatokon való részvétel szorgalmazása
Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedésének aránya a statisztikai adatok tükrében	Felzárkóztató képzések szervezésére lehetőségek keresése
A háztartás gazdálkodás és pénzkezelési ismeretek alacsony szintje miatt pénzbeosztási problémákkal küzdenek a családok	Felvilágosítás, tanácsadás, beszélgetés, foglalkozások tartása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Már a születés, sőt talán a fogantatás pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születik valaki, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kisvárosban, avagy nagyvárosban nő fel. Az esélyegyenlőség megteremtésére ebben a helyzetben is törekedni kell, cél, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, arra vonatkozóan, hogy milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége.

Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek. A gyermekeket megillető támogatások sokszínűsége is jelzi a jogalkotó és az önkormányzat szándékát. Ilyen támogatások:

- ingyenes szünidei gyermekétkeztetés
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- ingyenes tankönyv
- önkormányzat által nyújtott egyszeri babacsomag

Jogszabályi háttér:

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- A Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól független alanyi jogon nyújtott támogatásokról szóló 5/2018. (II.23.) önkormányzati rendelete

A Gyvt. értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások biztosítják.

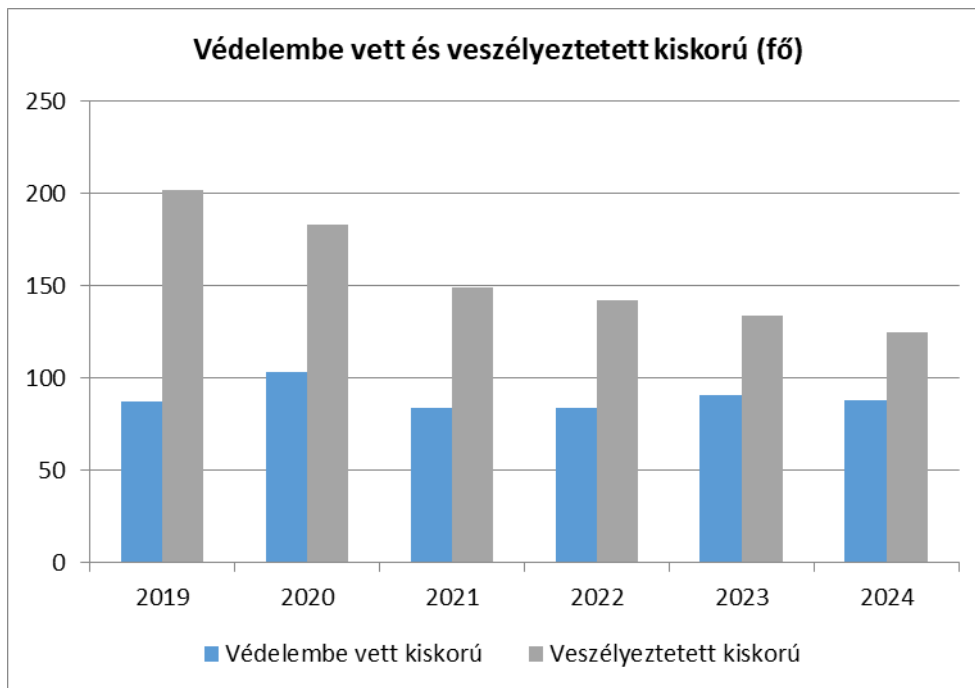
Az önkormányzat a gyermekvédelmi feladatok körében a pénzübeli és természetbeni ellátások közül biztosítja a rászorulóknak részére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, melyre bizonyos esetekben a nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek, ezzel is elősegítve a fiatal felnőtt továbbtanulását. E mellett az önkormányzat 2015. október 31. napjáig, a kötelező óvodába járás bevezetéséig pénzübeli óvodáztatási támogatást nyújtott.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022.)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak, nők)	9 332	9 803	19135	48,77%	51,23%
0-2 évesek (összes száma, aránya)				579	
0-14 éves (férfiak aránya; nők aránya)	1 472	1 371	2843	7,69%	7,16%
15-17 éves (férfiak aránya; nők aránya)	307	319	626	1,60%	1,67%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
	Fő	Fő
2019	87	202
2020	103	183
2021	84	149
2022	84	142
2023	91	134
2024	88	125

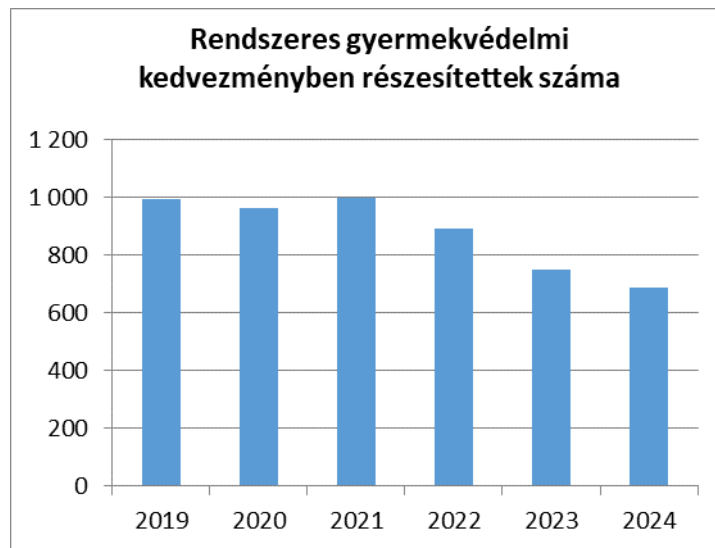
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

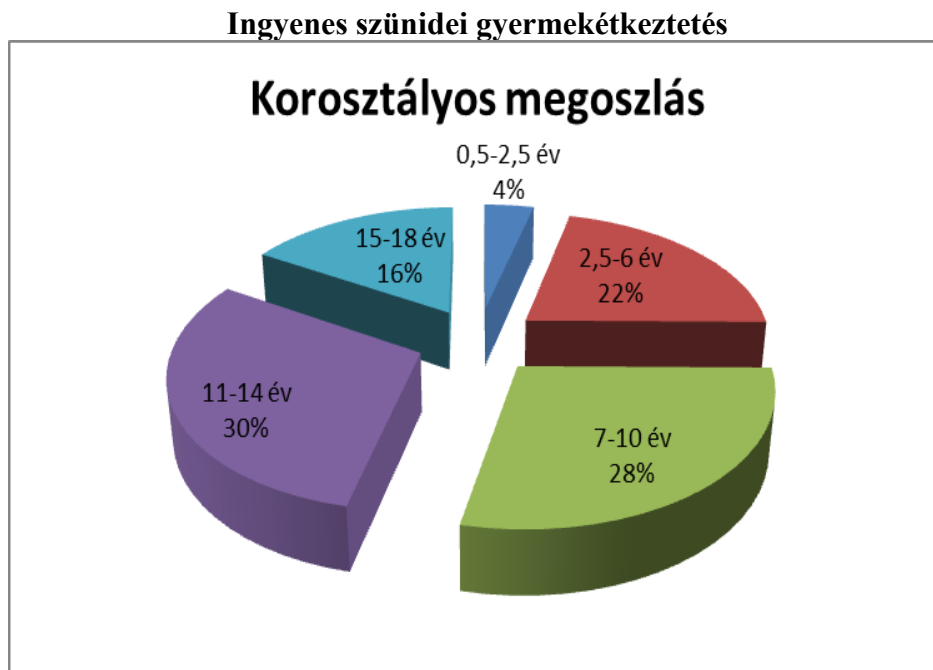
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2019	993
2020	963
2021	1 000
2022	894
2023	751
2024	688

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A számadatokból egyértelműen látszik, hogy az elmúlt öt évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma nagyobb mértékű csökkenést mutat, ezt támasztja alá, hogy 2023-ban a számuk 735 főre csökkent. A 2021-es év torzítja valamelyest az elmondottakat, azonban a jogszabályi környezet a járványhelyzetre tekintettel kimondta, hogy a megállapított támogatásokat felülvizsgálat nélkül meghosszabbodtak.

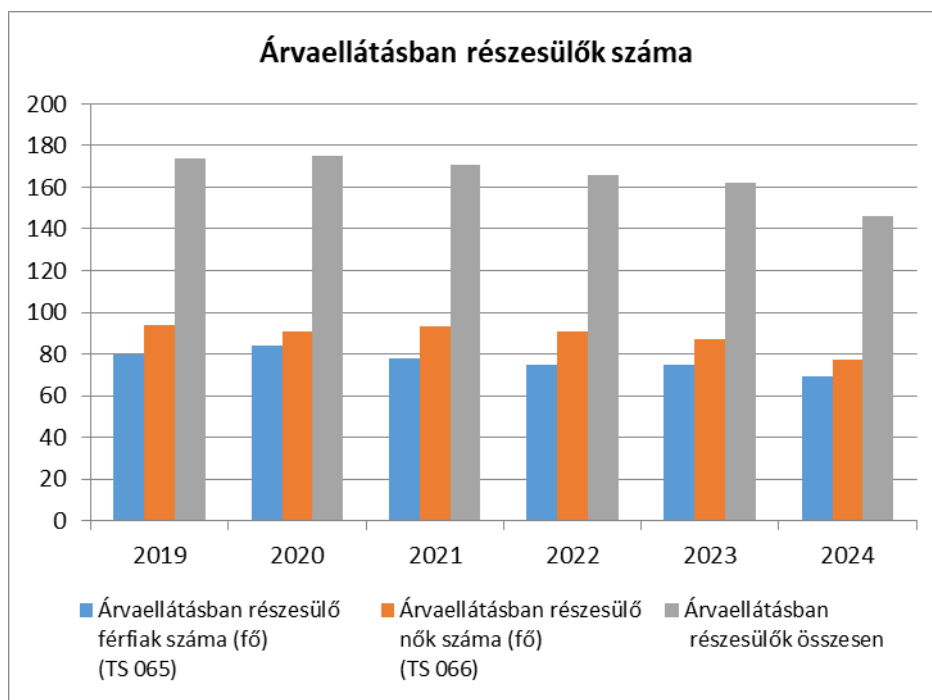
A Gyvt. 21/C. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a rászorulóknak részére a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és biztosítani, amennyiben azt a szülő, vagy törvényes képviselő kéri.

A kimutatásokból és diagrammokból egyértelműen látszik, hogy az általános iskolába járók veszik leginkább igénybe szünidei gyermekétkeztetést.

4.1.3. számú táblázat - Árvellátás			
Év	Árvellátásban részesülő férfiak száma (fő)	Árvellátásban részesülő nők száma (fő)	Árvellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	80	94	174
2020	84	91	175
2021	78	93	171
2022	75	91	166
2023	75	87	162
2024	69	77	146

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek lelki fejlődését nagyban befolyásolja, egyik vagy másik szülő végleges elvesztése, a családot érzelmileg és anyagilag is megviseli egy közvetlen családtag halála, elvesztése. Ezt hivatott kompenzálni az állam által nyújtott árvaellátás.

A gyermekek egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen állapotuk nyomon követése, hiszen a korai szakban felismert elváltozások jó része kezelhető. Egy egészséges környezetben felnövekvő gyermek esélyei az egészséges életre jobbak, mint az elhanyagolt gyermeké. A településen 12 védőnői státusz van, ebből 8 területi védőnői, (melyből 2021-től folyamatosan 2023-ban is 2 betöltetlen) és 4 iskola- egészségügyi, (melyből 2021-től folyamatosan 2023-ban is 1 betöltetlen) védőnői körzet. A betöltetlen körzeteket helyettesítéssel látták el, amely folyamatos plusz terhelést jelentett. 2023. július 1-től a területi védőnők állami fenntartásba kerültek, mely változás kapcsán ezt követően a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Idősek Otthona és Háziorvosi Intézmény égisze alatt az iskola- egészségügyi védőnők maradtak.

A területi védőnők fő tevékenysége változatlanul a családgondozás. Látogatják otthonában a várandósokat és gyermekeket, egyénre szabott tanácsokkal segítik őket.

Szoros együttműködésben dolgoznak a Család- és Gyermejjóléti Szolgálattal. Évről-évre több problémás családdal találkoznak, akiket fokozottabban kell gondozni, gyakrabban kell látogatni, ellenőrizni, a szakmai iránymutatásban előírt gyermekvédelmi alpfeladatok betartásával.

A védőnők rendszeres tisztasági vizsgálatokat végeznek az iskolákban az előírásnak megfelelően, probléma esetén gyakrabban. Az iskolai tevékenységet végző védőnők alpfeladata az egészségnevelési tevékenység, melyet részben a szűrő- és tisztasági vizsgálatok során, részben előadások formájában végeznek. Az előadásokra felkérés alapján kerül sor. A védőnők szervezik meg az iskolás gyermekek kötelező védőoltásait.

A védőnők nagyon fontos feladata a prevenció, felkérésre egészségnevelő előadást tartanak, lakossági tájékoztatást végeznek szűrővizsgálatokról. A védőnők szervezik a kötelező védőoltásokat is.

A lenti összehasonlító kimutatásból jól látszik, hogy mind az általános iskolásoknál, mind a középiskolásoknál nagy számban jelentkeznek mozgásszervi elváltozások, látási problémák, valamint a túlsúly. Az általános iskolákban nagyobb számban van jelen a fejtetvesség, mely a nem megfelelő tisztálkodási szokásokkal van összefüggésben.

A védőnők által megvizsgált tanulók száma **2021 évben:**

- Általános Iskolákban 890 fő
- Középiskolákban 675 fő

A védőnők által megvizsgált tanulók száma **2023. évben:**

- általános iskolákban 859 fő
- középiskolákban 666 fő

2024. évben az iskolavédőnői ellátásban az érintettek száma 2.465 fő, szűrésre kötelezett tanulók száma 1.350 fő, melyből megvizsgáltak száma 1.285 fő.

A tanulóknál a szűrések során észlelt jelentősebb elváltozások:

- fejtetvesség
- elhízás
- szemészeti-
- mozgásszervi elváltozások

A tanulóknál a szűrések során észlelt jelentősebb elváltozások 2019-ben

	Általános Iskolák (fő)	Középiskolák (fő)	Összesen (fő)
Mozgásszervi elváltozások	367	222	589
Látásélesség csökkenés	334	121	455
Hallás csökkenés	7	1	8
Pajzsmirigy probléma	9	7	16
Túlsúly	205	71	276
Soványság	32	21	53
Asztma	38	12	50
Autizmus	16	61	77
Gyógytestnevelést végzők	148	4	152
Visszatérően fejtetvesség	41	0	41

A tanulóknál a szűrések során észlelt jelentősebb elváltozások 2021-ben

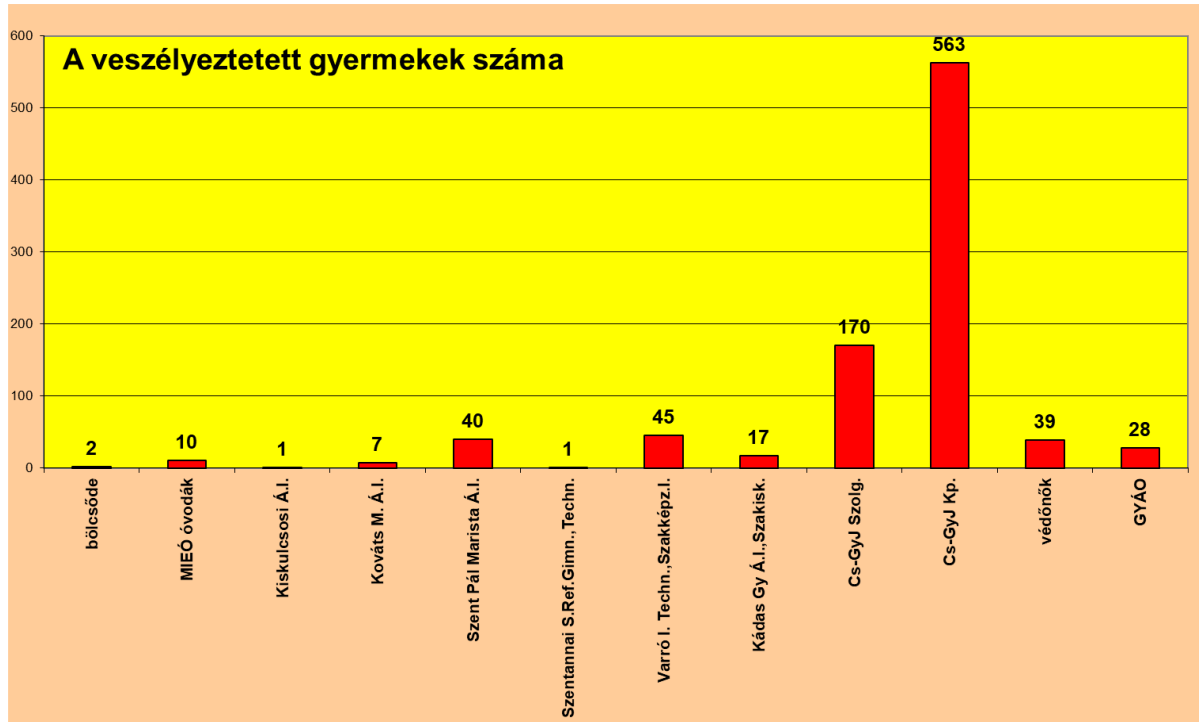
	Általános iskolák (fő)	Középiskolák (fő)	Összesen (fő)
Mozgásszervi elváltozások	497	213	710
Látásélesség csökkenése	318	173	491
Halláscsökkenés	32	18	50
Pajzsmirigy probléma	14	36	50
Túlsúly	212	144	356
Soványság	51	38	89
Asztma	28	10	38
Autizmus	3	2	5
Gyógytestnevelést végzők	105	44	149
Visszatérően fejtetvesség	43	1	44

A tanulóknál a szűrések során észlelt jelentősebb elváltozások 2023. évben

	általános iskolákban(fő)	középiskolákban(fő)	Összesen (fő)
Mozgásszervi elváltozások	272	139	411
Látásélesség csökkenése	225	155	380
Halláscsökkenés	9	7	16
Pajzsmirigy probléma	15	7	22
Túlsúly	191	115	306
Soványság	37	23	60
Asztma	18	7	25
Autizmus	10	4	14
Gyógytestnevelést végzők	107	29	136
Visszatérően fejtetvesség	55	0	55

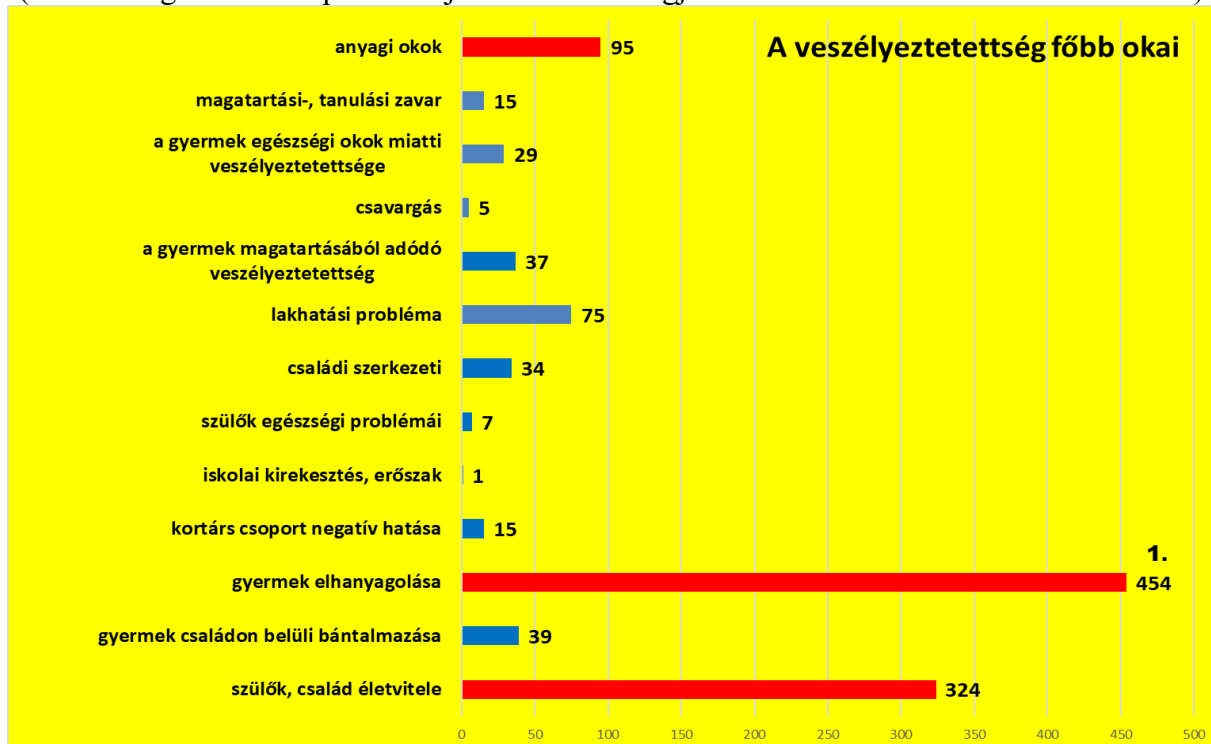
4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Városunkban a veszélyeztetett gyermekek száma 2024. évben
(Az alábbi grafikon településünk jelzőrendszere tagjainak összesített elemzését tartalmazza.)

Forrás: Képviselő testületi beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Városunkban a veszélyeztetettség főbb okai 2024. évben
(Az alábbi grafikon településünk jelzőrendszere tagjainak összesített elemzését tartalmazza.)

Forrás: Képviselő testületi beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

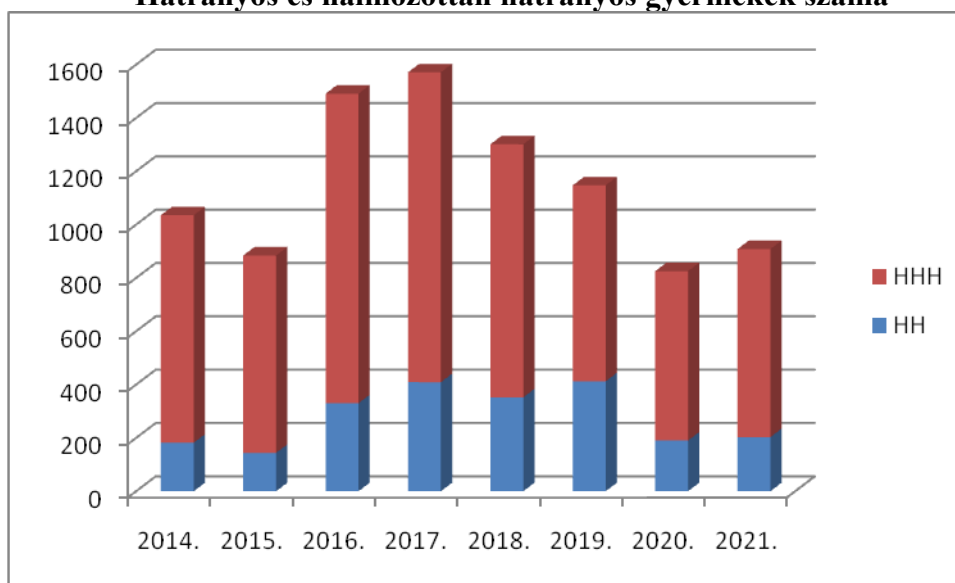
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Gyvt. 67/A.§ (1) bekezdése szerint Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szociális tv. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, a nevelésbe vett gyermek, az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma

Forrás: Karcagi Polgármesteri Hivatal Igazgatási és Szociális Irodája hatósági adatai

Az adatokból jól látszik, hogy 2016-ban és 2017-ben megnövekedett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. Az ábra azonban csalóka, mert 2016 előtt vagy nyilatkozott erről a

szülő, vagy nem. 2016-ban megjelent új támogatásként az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés, amelynek igényléséhez azonban a szülőnek nyilatkozni kellett. 2020-ra a 2015-ös szintre csökkent a szám, mely a munkabérek emelkedésének tudható be, úgy, hogy a támogatásra való jogosultsági jövedelmi értékhatár nem változott.

Kimutatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekekről

RGYV kedvezményben részesülők 2025. évben	Fő
RGYV kedvezményre jogosult kiskorúak	46
RGYV kedvezményre jogosult nagykorúak	2
RGYV kedvezményre jogosult HH, ill. HHH kiskorúak	641
RGYV kedvezményre jogosult HH, ill. HHH nagykorúak	20
Összesen:	709

Forrás: Karcagi Polgármesteri Hivatal 2025 évi beszámolója

Karcag nevelési-oktatási intézményrendszere a 0-18 éves korosztályt magas színvonalon tudja ellátni. A bölcsőde és az óvoda kihasználtsága 100%-os, bölcsődei intézményi ellátásra már előre a 2019/2020-as gondozási nevelési évre 24 fő volt, és a 2023/2024-es gondozási évre is már 25 kisgyermeket nevelő család jelezte igényét bölcsődei férőhely iránt.

A helyben szervezett szolgáltatásokat fentebb részletezettek szerint az önkormányzat saját fenntartású intézményekben oldja meg a megfelelő szakemberekkel.

Az óvodai nevelés során kiemelt feladat a hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelése, hátrányhelyzetük csökkentése.

A **„Kisgyermekkorai nevelés támogatása” elnevezésű EFOP-3.1.1-14-2015-00001 azonosító számú projekt** keretében az alábbi területeket érintő akkreditált, 30 órás kontakt óvodai nevelést támogató pedagógus továbbképzéseket valósított meg az Óvoda az Oktatási Hivatallal együttműködésben 4 nevelési területhez kapcsolódóan:

- Az egyéni bánásmód és hátránycsökkentés speciális módszertana az óvodában, a fejlesztés beépítése a pedagógiai programba.
- A játék, szabad játék szerepe az óvodai hátránycsökkentésben, a fejlesztés beépítése a pedagógiai programba.
- Különleges bánásmódot igénylő (SNI, BTMN, kiemelten tehetséges) gyermekek együttnevelése az óvodában, fejlesztés beépítése a pedagógiai programba.
- A tehetségazonosítás, tehetséggondozás lehetőségei hátrányos helyzetű gyermekek nevelő óvodában, fejlesztés beépítése a pedagógiai programba.

A **„Társadalmi felzárkóztatás és integrációs köznevelési intézkedések támogatása” című EFOP-3.1.3-16-2016-00001 projekt** a pedagógiai tevékenység hatékonyságának fejlesztése az esélyteremtő nevelési eljárások eredményes alkalmazása érdekében valósult meg. A projekt célja egy olyan méltányos, befogadó óvodai nevelési rendszer megteremtésére irányuló komplex program megvalósítása, amelynek célja a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi integrációjának elősegítése.

A projektbe, mely 2020. november 30-án zárult, 5 óvoda kapcsolódott be. Óvodánként bevont 2 fő óvodapedagógus pedagógus továbbképzésen, konferenciákon, konzultációkon, esetmegbeszéléseken vett részt. A hátrányos helyzetű gyermekek esélyeit támogató módszerek megismerése, eszközök, élmények biztosítása a projekt része volt. Két óvodánkban az Oktatási Hivatal által alkalmazott roma dajka segítette a projekt megvalósulását. Sor került eszközbeszerzésre, valamint a gyermekek számára szervezett élményszerző kirándulások, kulturális programok megszervezésére.

Az „Esélyteremtő óvoda” projekt célja, olyan intézményhálózat létrehozása melynek tagjai az esélyteremtő nevelési eljárásokat eredményesen alkalmazzák és képesek azokat más óvodákkal is megismertetni. Mindezzel hozzájárulva a hátránykompenzáló képesség hatékonyságához, a társadalmi helyzetből fakadó hátrányok mérsékléséhez.

A program hozzájárul az IPR kiteljesedéséhez, a szervezeti fejlődéshez. A pályázati programban öt tagintézmény vesz részt: Kinizsi-, Kuthen-, SZIM-, Takács-, Zöldfa úti óvodák. Ezekben az óvodákban meghaladja a hátrányos helyzetű gyermekek aránya a 10%-ot, a programban nagyon fontos a felzárkóztatás, amely remélhetőleg lehetővé teszi a korai iskolaelhagyás megelőzését.

A program keretében 10 óvodapedagógus Óvodai esélyteremtő intézményfejlesztő program- és eszközrendszer című 30 órás képzésen vett részt, támogatja a gyermekek kulturális, sportrendezvényeken való részvételét, együttműködést biztosít konzulens tanácsadóval, egyéni és csoportos használatra fejlesztő eszközök beszerzését biztosítja.

A projekt megvalósítása folyamatos, jelenleg 2 fő roma dajka alkalmazását tette lehetővé a projekt, a Kinizsi és a Takács Péter úti óvodákban. A dolgozók az Oktatási Hivatal alkalmazottai.

A projekt szakmai, tartalmi megvalósítása folyamatos, sor kerül a gyermekek számára élményszerző programokra, kirándulásokra, színházlátogatásokra.

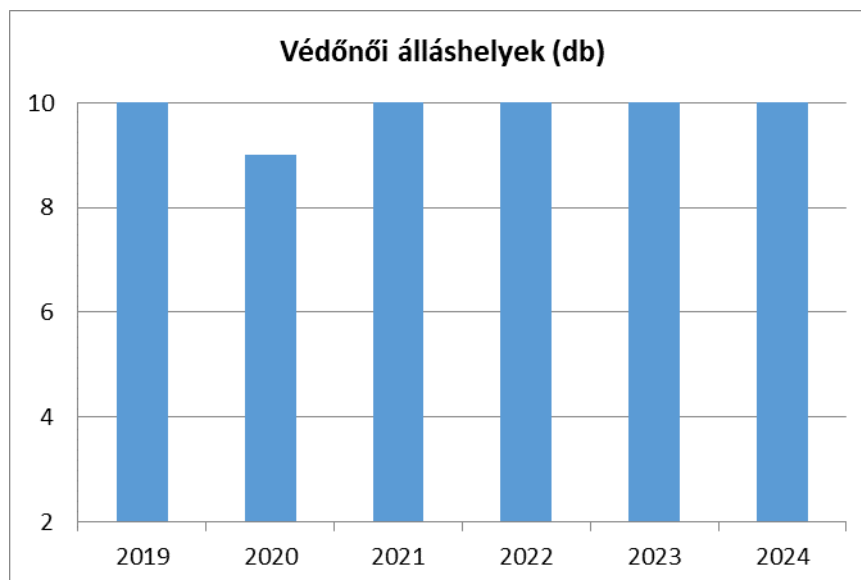
A pedagógusok szakmai támogatását műhelymunkák biztosítják, melyekben szakmai tapasztalatuk gyarapszik. Egészségnevelés témakörében a SZIM, fenntarthatóságra nevelés témában a Zöldfa úti óvodánk vállalta jó gyakorlatának bemutatását műhelymunka keretében a projektben résztvevő óvodák számára.

Szakmai fórumok kerültek megszervezésre a projektben résztvevő óvodák pedagógusai számára 5 területen, melynek intézményünk a Kuthen úti óvodában adott helyszínt a térség óvodapedagógusainak.

Intézmény háromoldalú Együttműködési megállapodást kötött az Oktatási Hivatallal, Karcag Városi Önkormányzattal a projektben elért eredmények alapján Módszertani Központ feladatainak ellátására.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	10	n.a.	-
2020	9	n.a.	-
2021	10	n.a.	-
2022	10	n.a.	-
2023	10	n.a.	-
2024	10	n.a.	-

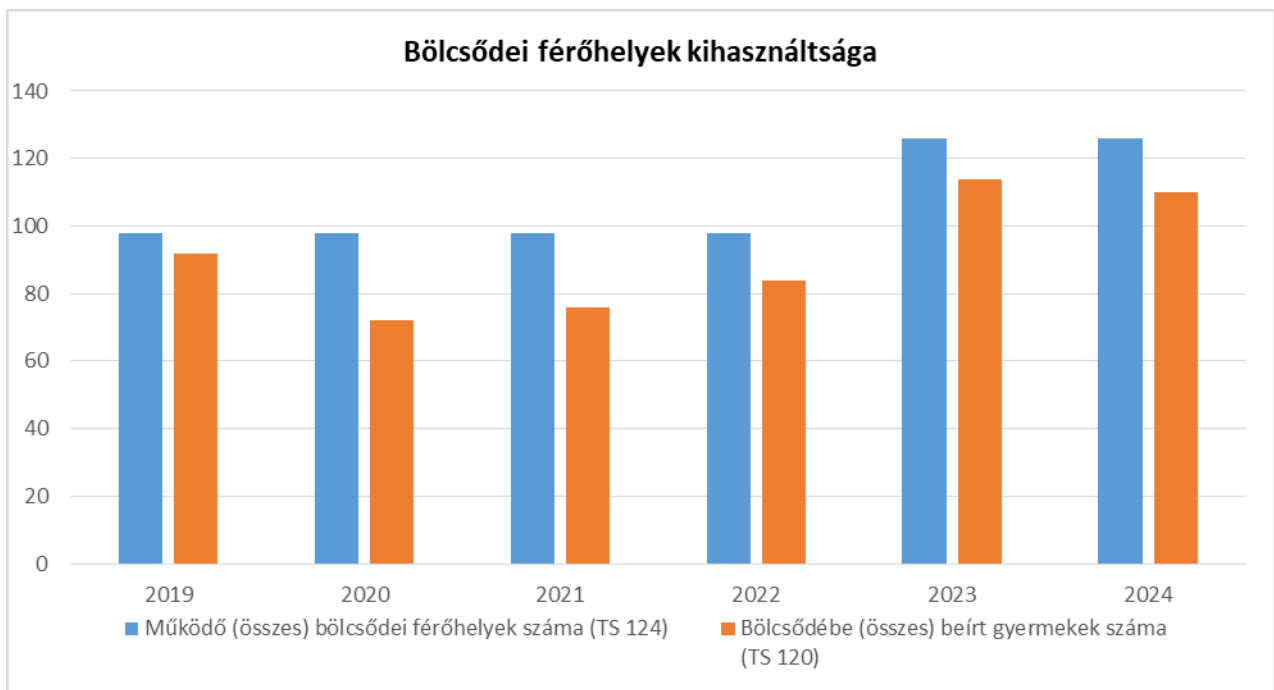
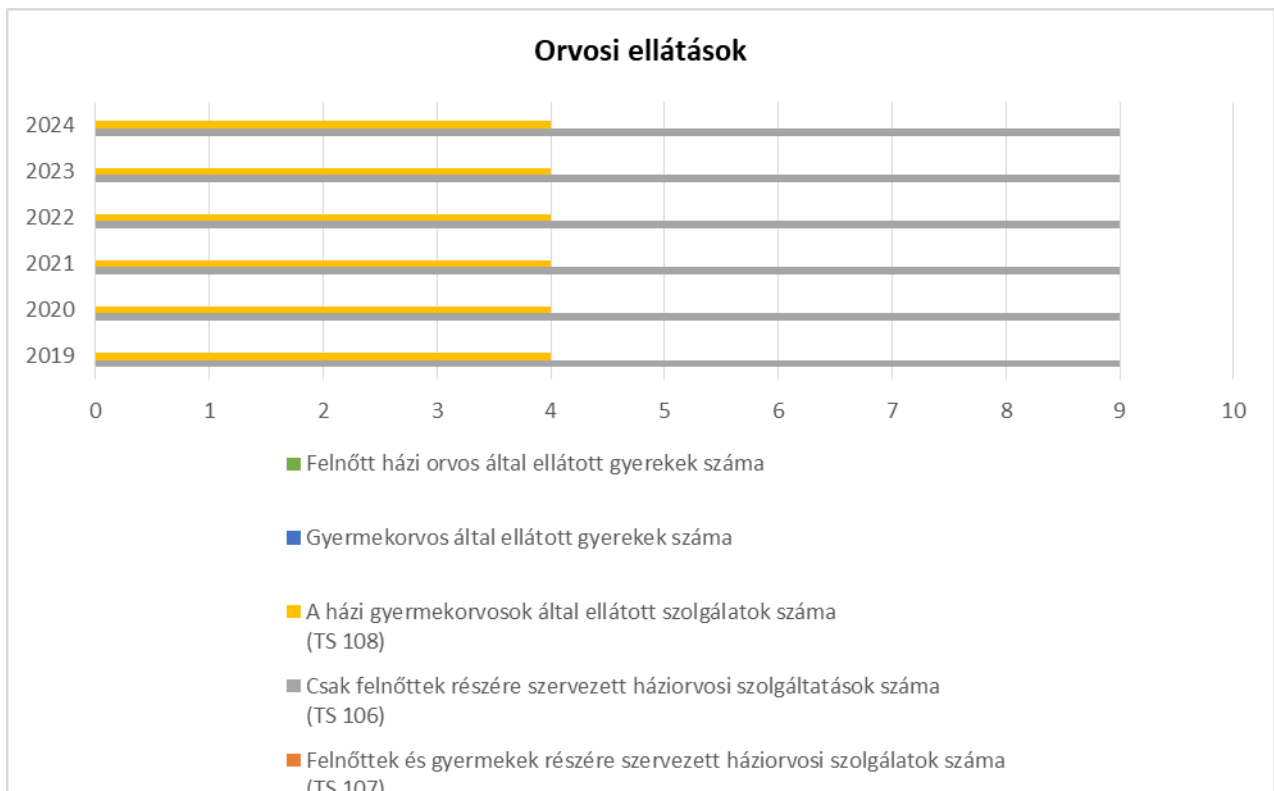
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	9	4	n.a.	n.a.
2020	0	9	4	n.a.	n.a.
2021	0	9	4	n.a.	n.a.
2022	0	9	4	n.a.	n.a.
2023	0	9	4	n.a.	n.a.
2024	0	9	4	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény (a továbbiakban: Nemzeti Köznevelési tv.) 4. § alapján

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

Egyéni előrehaladású nevelés és oktatás: a sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető, a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást biztosító nevelési-oktatási forma.

Karcag nevelési-oktatási intézményeinek rendszere:

Bölcsőde:

- **Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Bölcsőde Intézménye**
(Kistérségi Társulási fenntartásban)
Székhely: Varró u. 3/a
Telephely: Széchenyi sgt. 69.
Ellátási területe: Karcag, Berekfürdő, Kunmadaras

Óvoda:

- **Madarász Imre Egyesített Óvoda**
(Önkormányzati fenntartásban)
  - Táncsics M. körút 17. sz. Székhely intézmény
  - Kinizsi úti Tagóvoda
  - Kuthen úti Tagóvoda
  - SZIM Tagóvoda
  - Takács Péter úti Tagóvoda
  - Zöldfa úti Tagóvoda
- **Karcagi Nagykun Református Oktatási Központ - Talentum Óvoda Tagintézmény**
(Karcagi Református Egyházközség fenntartásában)
- **Györffy István Katolikus Általános Iskola és Szent Erzsébet Óvoda**
(Egri Főegyházmegye fenntartásában)

Általános iskolák/Speciális iskolák:

Karcagi Tankerületi Központ fenntartásában:

- Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola
- Kováts Mihály Általános Iskola Kiskulcsos Általános Iskolája
- Kádas György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium Karcagi Tagintézménye és a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Karcagi Tagintézménye jelenleg egy épületben működik
- Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola

Karcagi Református Egyházközség fenntartásában:

- Karcagi Nagykun Református Oktatási Központ - Általános Iskola Tagintézmény

Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend fenntartásában:

- Szent Pál Marista Általános Iskola

Egri Főegyházmegye fenntartásában:

- Györffy István Katolikus Általános Iskola és Szent Erzsébet Óvoda

Középiskolák:

Karcagi Szakképzési Centrum fenntartásában:

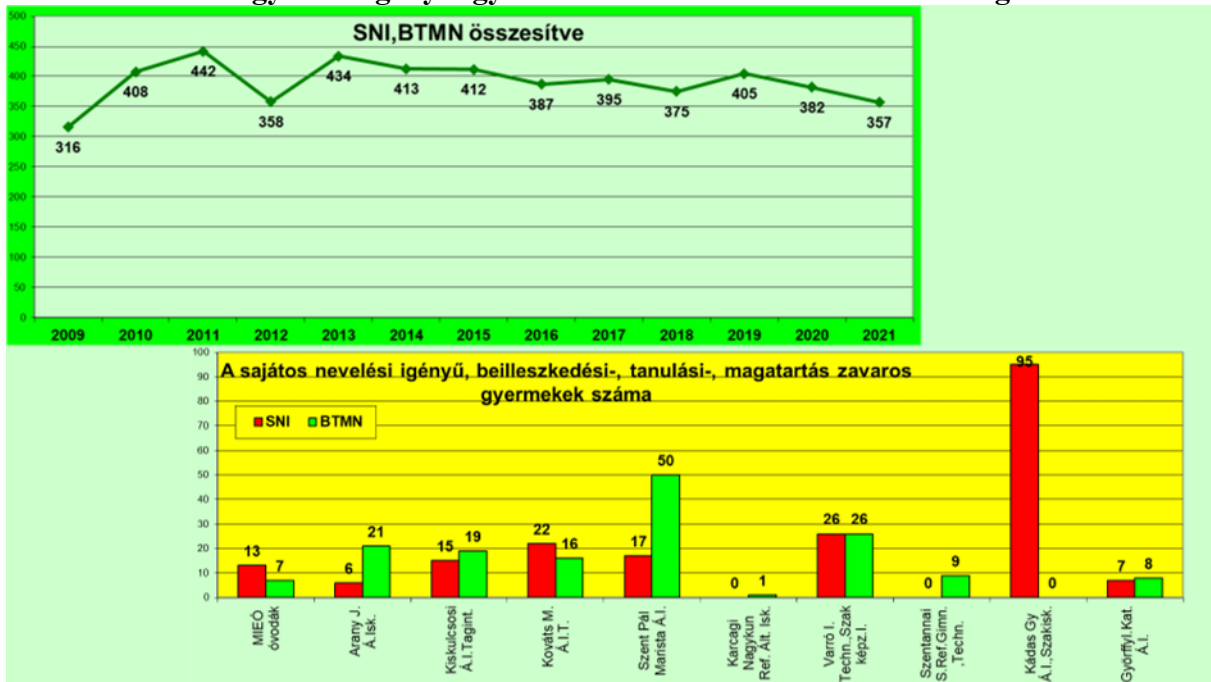
- Karcagi SZC Varró István Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Karcagi Református Egyházközség fenntartásában:

- Karcagi Nagykun Református Oktatási Központ – Gimnázium Tagintézmény
- Szentannai Sámuel Református Gimnázium, Technikum és Kollégium

	2022/2023-as tanév beíratottak száma (fő)	2025/2026-as tanév beíratottak száma (fő)
általános iskolákban	1 725	1 563
középiskola:	879	742

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és tanulók iskolánkénti megoszlása

(Forrás: Gyermekvédelmi Tanácskozás 2022.)

A Kádás György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola Kollégium olyan Komplex intézmény, amelynek Kisújszálláson Karcagon és Törökszentmiklóson is rendelkezik feladatellátási hellyel, így az alábbi diagramban nem szerepel.

A közoktatási alapfeladat teljes mértékben, helyben megoldott.

A Karcagi Tankerületi Központ 2021. szeptemberére elkészítette a TEIT dokumentumát, melyben az illetékességébe tartozó települések esélyegyenlőségi helyzetét elemezte. Az általános iskolák, ezen belül az általános iskolai feladatellátási helyek működését az esélyegyenlőség biztosítása, valamint a tanulói eredményesség szempontjaiból több paraméter jellemzi. Közülük a legfontosabbak:

- a hátrányos helyzetű (HH),
- halmozottan hátrányos helyzetű (HHH),
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő (RGYK),
- sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók szegregációjának veszélyét jelző mutatók általános iskolai feladatellátási helyek között és az azonos évfolyamon működő párhuzamos osztályok között,
- a továbbtanulás mutatók,
- lemorzsolódási mutatók,
- hiányzási mutatók;
- az országos kompetenciamérési eredmények.

A beavatkozás szükségességét és tartalmát a fenti jellemzők együttes vizsgálata alapján határozták meg.

A többszemponú elemzésből adódó sokféle helyzet könnyebb áttekinthetősége érdekében az Oktatási Hivatal kategóriákba sorolta a beavatkozást igénylő helyzeteket oly módon, hogy elsődleges szempontnak a szegregációval való veszélyeztetettség tekintette.

Karcag település az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében deszegregációs intézkedéseket igénylő többiskolás településen működő általános iskolai feladatellátási helyek kategóriába került,

mert valamennyi elemzési szempont alapján a településen működő intézmények közötti szegregáció volt azonosítható.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdésében foglaltak alapján

(2) A gyermekek esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni

c) a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek köznevelési esélyegyenlősége tekintetében

ca) az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció mértékére;

cb) az intézmények között az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérésekre;

cc) a tanulók iskolai eredményességében mutatkozó eltérésekre;

cd) a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodai ellátására;

d) a szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek a fentiek tekintetében kiemelt figyelmet élveznek.

A HEP tehát a TEIT kategóriái közül a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek adatainak elemzésére irányítja a figyelmet.

A település általános iskoláinak tanulói összetételében intézmények között jelentős különbség figyelhető meg, melyet az alábbi táblázat jól érzékeltet.

A településen működő általános iskolák HHH tanulóinak aránya (2023. október)

intézmény	tanulói létszám	HH (fő)	HH %	HHH (fő)	HHH %	HH+HHH (fő)	HH+HHH %	RGYK (fő)	RGYK %
Györfly István Katolikus Általános Iskola és Szent Erzsébet Óvoda	342	5	1,5%	2	0,6%	7	2,0%	13	3,8%
Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola	471	31	6,6%	120	25,5%	151	32,1%	121	25,7%
Karcagi Nagykun Református Általános Iskola és Talentum Óvoda	363	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Szent Pál Marista Általános Iskola	300	22	7,3%	215	71,7%	237	79,0%	216	72,0%
Települési összesen és arány	1476	58	3,9%	337	22,8%	395	26,8%	350	23,7%

Forrás: Tankerületi Központ 2023. 11. 12-i Települési Fóruma, az intézmények által az Antiszegregációs Munkacsoport számára beküldött a04t18-as adattáblák

Jelmagyarázat: HH: hátrányos helyzetű; HHH: halmozottan hátrányos helyzetű; HH+HHH: a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók összesített aránya; RGYK: rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Az egyházi fenntartású intézmények tekintetében csak a Karcagon állandó lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező tanulók adatai szerepelnek, azaz a bejárókkal csökkentett létszámok.

Az adatok alapján 2023-ban is azonosítható az intézményi szegregáció.

A Karcagi Tankerületi Központ, a Tankerületi Tanácsa és az annak munkacsoportjaként működő Antiszegregációs Munkacsoportja a TEIT-ben foglalt célok végrehajtása érdekében, Karcag településen, a települési szegregáció mértékének csökkentése érdekében, a településen lévő általános iskolák fenntartóinak és igazgatóinak közreműködésével közösen működteti a Települési Oktatási Deszegregációs Intézkedési Tervet, mely alapján évente két alkalommal, a beiskolázást megelőzően és a beiskolázást követően Települési Fórum keretében egyeztetik a köznevelés szereplői, hogy milyen arányban kellene az egyes intézményeknek, a HH-s, HHH-s és RGYK-s gyermeket beiskoláznia annak érdekében, hogy a település köznevelési intézményeiben felmenő rendszerben megvalósuljon az esélyegyenlőség.

Tankerületi Központ Tankerületi Tanács által működtetett, évi két települési fórumon az önkormányzat által delegált személy részvétele is indokolt. A gyakorlatban ez úgy valósul meg, hogy a Tankerületi Tanácsba a Megyei Önkormányzatok Szövetsége által delegált tag Szepesi Tibor polgármester úr.

Összességében megállapítható, hogy a Szent Pál Marista Általános Iskola tanulói jelentős hátrányokkal küzdenek a többi általános iskolában tanuló diákokhoz képest. Az intézményben igen magas a RGYK és a HHH tanulók aránya. Az iskolában a HH, HHH, SNI, BTMN, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókat pszichopedagógus, szociálpedagógus, szociális segítő, gyógypedagógus, gyermek- és ifjúságvédelmi támogató, pedagógiai asszisztens, szerzetes testvérek, szociális bizottság támogatja.

A Karcagi Arany János Általános Iskola Deszegregációs Intézkedési Tervében foglaltak alapján 2020/2021-es tanévben első ízben már nem indított első évfolyamon osztályt.

A Karcagi Arany János Általános Iskola 2023. augusztus 31. napjával megszűnt azzal, hogy a 2023/2024. tanévre a felső tagozaton megmaradt tanulók az esélyegyenlőségi szempontokat figyelembe véve kerültek elosztásra a befogadó Karcagi Kovács Mihály Általános Iskola és a Karcagi Kovács Mihály Általános Iskola Kiskulcsosi Általános Iskolája között.

Az Arany János Általános Iskola megszűnését követően az állományában lévő valamennyi pedagógus, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő és egyéb foglalkoztatott álláshelye biztosított maradt.

A Klebelsberg Központ EFOP-3.1.11 projekt célja a pedagógiai feladatok támogatásával a tanulói lemorzsolódás visszaszorítása. A végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzésének egyik legalkalmasabb módja a diákok tanulási kedvének, kíváncsiságának ébrentartása, de emellett rendkívül fontos a pedagógiai munka elismerése, ösztönzése.

A Karcagi Tankerületi Központ Tankerületi Tanácsa veszélyként azonosította a szülők egyházi intézmény felé való elköteleződését, ami előre vetíti annak lehetőségét, hogy a tankerületi fenntartású intézmény szegregátummá válhat. Ezért kiemelt feladat a pedagógusok, szülők, tanulók közötti kommunikáció.

A HEP kiemelt céljai között szerepel a minőségi oktatáshoz való hozzáférés biztosítása, valamint a hátrányos helyzetű tanulók segítése. Ezen célok elérését mint ahogy az általános úgy a középiskolák is eredményesen segítik.

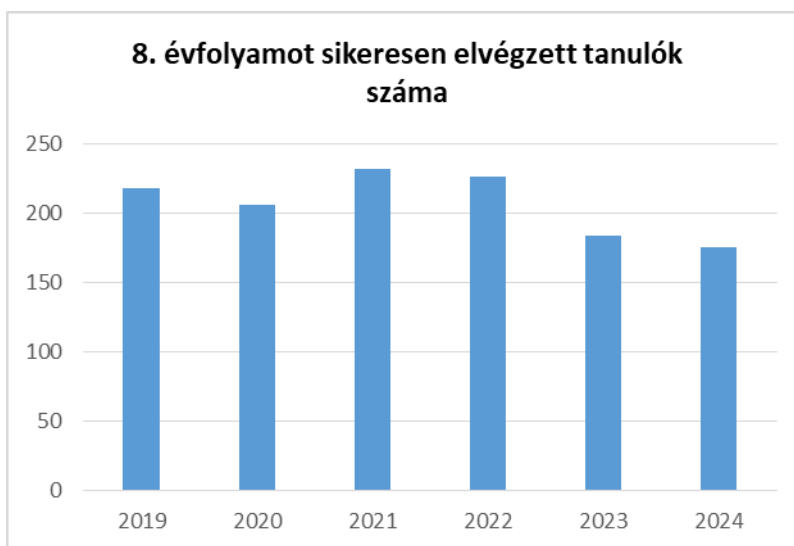
A Szentannai Sámuel Református Gimnázium, Technikum és Kollégium a kompetenciamérések során mindkét mérési területen hátránykiegyenlítésben a kiemelkedő teljesítményű iskolák között szerepel, valamint a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) közhiteles rangsorában országos TOP 100-ban, a vármegye technikumai között első helyen szerepel.

Az NSZFH által kiadott rangsor kialakításában a lemorzsolódási mutató figyelembe vétele is szempont volt.

Fontos megjegyezni, hogy Magyarországon nagyon erős az összefüggés a tanulók társadalmi státusza és iskolai teljesítménye között, olyannyira, hogy egy tanulócsoport átlagos családi háttere alapján megbecsülhető annak a csoportnak a várható tanulmányi teljesítménye. Ennek tükrében azonosíthatók azok az iskolák, ahol a fent említettek függvényében is jobb eredményt érnek el, mint amely a tanulók családi háttere alapján várható volna. Ezek azok az intézmények, ahol a pedagógiai munkával eredményesen tudják ellensúlyozni a tanulók hátrányos helyzetét, ezzel is szolgálva a társadalmi mobilitást.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2019	218
2020	206
2021	232
2022	227
2023	184
2024	176

Forrás: TeIR, KSH Tstar

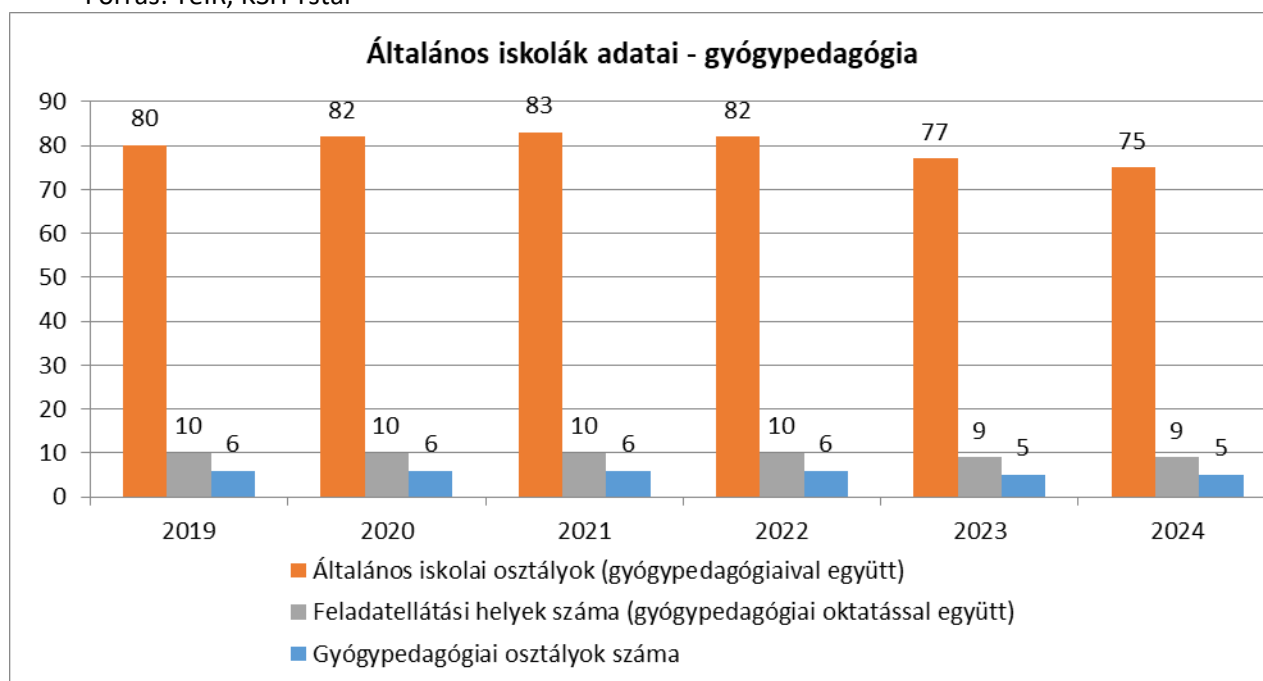
A Kádas György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium Karcagi Tagintézménye speciális **intézmény**, melyben a sajátos nevelési igényű tanulókat szakértői véleményükben foglaltak alapján külön nevelik. Az iskola EFOP-3.1.6-16-2017-00043 „Te is közénk tartozol!” című projektjének célja volt a súlyosan és halmozottan fogyatékos gyermekeket is ellátó intézmény szakmai fejlesztése, a családok kompetenciáinak erősítése, a társadalmi elfogadás elősegítése, valamint az utazó gyógypedagógusi, konduktori hálózat fejlesztése a Karcagi Tankerületi Központ köznevelési

intézményeiben. Cél, hogy a projektbe bevont, együttnevelést végző intézményekben csökkenjen a kirekesztő és erősödjön a befogadó szemlélet, alakuljon ki a befogadó környezet. A pályázat tevékenységeivel kiemelt figyelmet fordított az akadálymentesítés biztosítására, az érzékenyítő programokra.

Az intézmény támogatja a sajátos nevelési igényű tanulók esélyteremtő szerepét az Útravaló Ösztöndíj Program pályázat folyamatos megvalósításával, az Erzsébet-táborok lehetőségével. Minden évben, már hagyományként megrendezik a Roma-napot.

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2019	6	80	10	20,28	3,95
2020	6	82	10	20,16	3,69
2021	6	83	10	19,45	3,47
2022	6	82	10	19,41	3,96
2023	5	77	9	20,49	4,50
2024	5	75	9	20,76	4,56

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Marista TIP Tanoda

A tanodák hátrányos helyzetű, kiemelten roma tanulókat támogató hátránykompenzáló kezdeményezések, amelyek a sikeresség elősegítése érdekében jöttek létre.

A Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend által fenntartott Marista Tanuló Ifjúsági Pont (Marista TIP Tanoda 2013-ban azzal a céllal jött létre, hogy azoknak a szegény családból származó gyermekeknek nyújtson lehetőséget, akiknek a szülei aluliskolázottak, a tanulásban nem tudnak segíteni gyermekeiknek, korrepetáló tanárra nincs pénzük, ezért ha nem teljesítenek az iskolában, kudarc érheti őket, mely lemorzsolódáshoz vezethet.

A Marista Tanoda komoly feladatokat vállal a helyi roma és hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésében. A tanoda évek alatt jutott oda, hogy nem csak a szűkebb környezete (Északi Városrész), hanem a település egésze ismeri és követi a programjait, folyamatosan nő a Tanodában megjelenő diákok száma.

A Tanoda attól tekinthető igazán jó gyakorlatnak, hogy fontos a működtető számára, hogy a lehető legszélesebb korosztály számára kínáljon segítséget, és a tanulás fontosságát minden generációval próbálja megértetni, és segíteni abban, hogy a diákokat az otthoni környezet is segítse, biztassa arra, hogy tanuljanak, ameddig csak tehetik. Kiváló viszonyt ápolnak a helyi szereplőkkel és a folyamatos fejlődés a céljuk.

Az intézmény része az Országos Tanodahálózatnak, folyamatosan pályáznak olyan szakmai projektek megvalósítására, amelyek illeszkednek a tevékenységi körükbe, mint például a roma lányok iskolában maradását célzó Bari Shej program. A Bari Shej pályázatot a Szent Pál Marista Általános Iskola nyújtotta be, nyerte el és valósította meg sikeresen közel 30 millió Ft. támogatással. Az egyik mentoruk a tanoda alkalmazottja.

(Forrás: Megyei Esélyteremtő Paktum – jó gyakorlatok)

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	21	5	26	10	13	4
2020	12	3	1	5	0	0
2021	7	2	1	3	0	0
2022	8	2	1	3	0	0
2023	9	3	8	18	0	0
2024	8	3	10	24	0	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma
	fő	fő
2019	412	735
2020	190	635
2021	203	705
2022	187	506
2023	155	531
2024	89	534

Forrás: TeIR, KSH Tstar

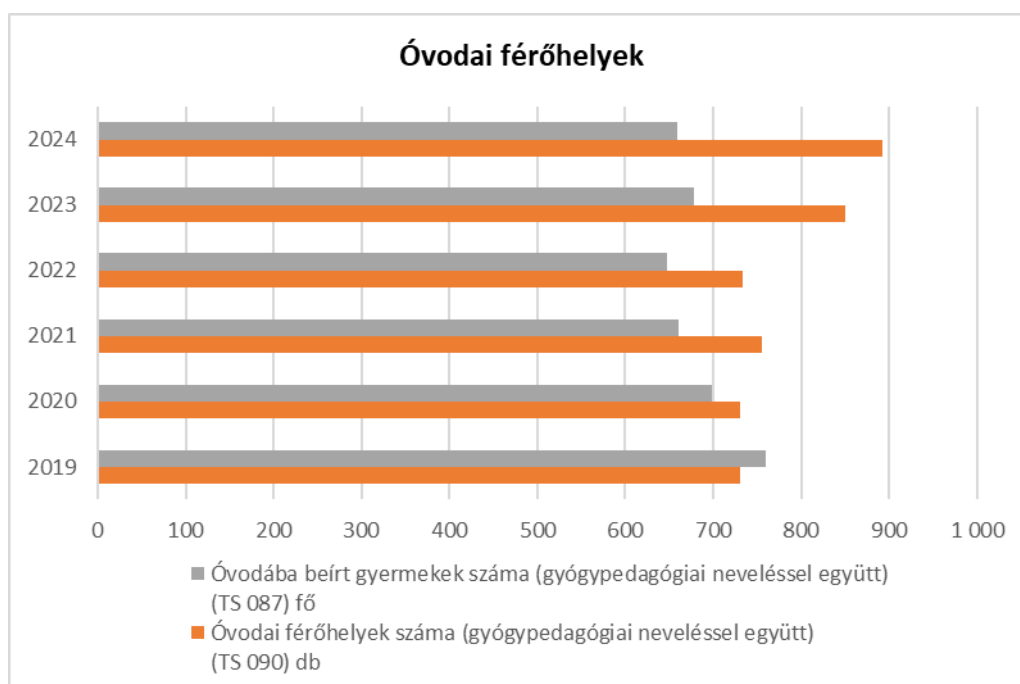
A Nemzeti Köznevelési tv. 47. §-a alapján a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján kell gondoskodnia az óvodáknak, iskoláknak.

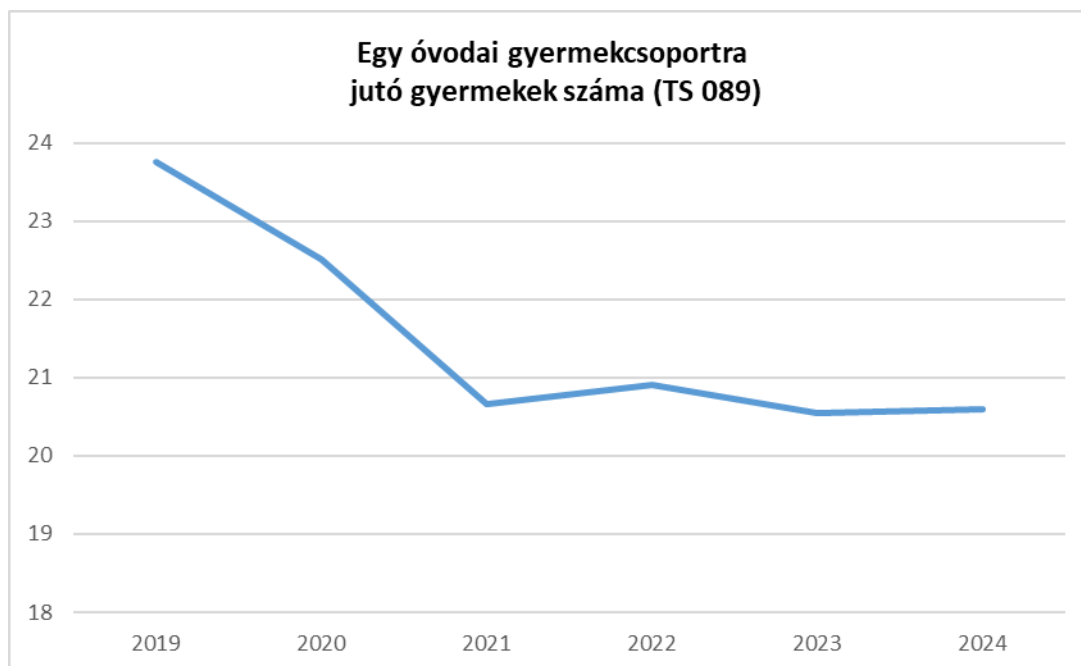
A településen a sajátos nevelési igényű gyermekóvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása óvodai csoportban, iskolai osztályban, a többi gyermekkel együtt történik részben vagy egészben.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	31	713	9	727	0	0	23
2018	n.a.	31	713	9	764	0	0	25
2019	n.a.	32	731	9	760	0	0	24
2020	n.a.	31	731	9	698	0	0	23
2021	n.a.	32	755	10	661	0	0	21
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

2021. szeptember 1. napjával megnyitotta kapuit a Karcagi Református Egyházközség fenntartásában működő Talentum Óvoda, ahol 3 csoportban 82 gyermek óvodai nevelését kezdték meg. Ezzel magyarázható a diagramban 2021-es évben az összes gyermek létszámára vonatkozó visszaesés.

A 2023/2024-es nevelési évben már 5 csoportban 130 kisgyermek nevelését látják el.

Majd 2023. január 9-én elindult a Szent Erzsébet Katolikus Óvoda, amely a Györffy István Katolikus Általános Iskolának a tagóvodája, amely 32 gyermekkel 2 csoportban kezdte meg működését, majd 2023/2024-es nevelési évben összesen 3 csoportban 63 kisgyermek nevelését látják el. Az Óvoda 4 csoportszobája 80 fő befogadására alkalmas.

Szociális diagnózis készítésének bevezetése:

2018 januárjától kötelező az újonnan ellátásba kerülő ügyfelekkel szociális diagnózis felvétele, melyet a Család- és Gyermekjóléti Központ eszményrendszer végez a járás egész területén. 2017 őszén 1 fő eszményrendszer vett részt szociális diagnózis felvételi szakértő képzésen, és kezdte meg a tevékenységét. A szociális diagnózis lesz az alapja a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételeinek, más szavakkal a szociális diagnózis fogja meghatározni egy adott személy ellátások iránti szükségleteit. Az egyén szükséglet- és jogosultságának a vizsgálata is a szociális diagnózis része, mely a gyermekjóléti alapszolgáltatásokra is kiterjed.

Az 1 fő eszményrendszer tartós távolléte miatt a Család- és gyermekjóléti Központ ezt a feladatott osztott munkavégzéssel próbálta megoldani, azonban a jogszabályi előírások változása miatt ez a feladat osztott munkakörben nem végezhető. Így eszményrendszerrel jelenleg nem rendelkeznek.

Iskolai szociális munka:

Az iskolai szociális munka 2018 szeptemberétől került bevezetésre.

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladata az óvodai és iskolai szociális tevékenység ellátása/biztosítása az érintett intézményekkel kötött megállapodás alapján a Karcagi Járásban.

Az iskolai szociális munka a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak nyújt támogatást azáltal, hogy egyéni és csoportos formában segíti.

- a) a gyermeket a korának megfelelő, nevelésbe, oktatásba való beilleszkedéséhez, tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében

- b) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők feltárását és megoldását
- c) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában, és
- d) a gyermek családját a gyermek iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában.

A szakmai létszámnormát meghatározó jogszabály szerint a járás köznevelési intézményeiben nyilvántartott jogviszonnyal rendelkező gyermekeket alapul véve, 1000 fő gyermekenként 1 fő szakembert kell foglalkoztatni.

A Karcagi Járás 20 db köznevelési intézményének összesített tanulói létszáma alapján 7 fő szakember foglalkoztatására lenne szükség. Az intézmény költségvetésében 7 fő óvodai és iskolai szociális segítő álláshely került engedélyezésre 2018. szeptember 1-től kezdődően. Az álláshelyek folyamatosan meghirdetésre kerültek és kerülnek, de betöltésük eddig még nem járt teljes sikerrel. A járványhelyzet és a szakemberhiány miatt összességében a 2021-es évben az intézmény nem tudta ezen feladatát ellátni. 2021 tavaszán felfüggesztésre került a tevékenység. A bizalom kiépítését, az elfogadást nehezíti a munkaerő gyakori cserélődése, illetve elvándorlása, amit nem minden esetben tudnak pótolni. A 2021/2022-es tanévben 5 fő kezdte meg munkáját e területen. A kollégák heti rendszerességgel fogadóórát tartanak az intézményekben, ahol megkereshetik őket a pedagógusok, szülők, gyermekek. Az iskola vezetőivel, az osztályfőnökökkel folyamatosan tartják a kapcsolatot, egyeztetnek a felmerült problémákról, lehetséges megoldásukról. Részt vesznek iskolai rendezvényeken, közösségi programokon, segítséget nyújtanak a szervezésben, lebonyolításban. Egyéni, csoportos és közösségi szolgáltatást nyújtanak. Szükség esetén, adott problémához kapcsolódva együttműködnek a családsegítőkkal, esetmenedzserekkel.

A munkaerő fluktuáció nehezíti a szolgáltatás köznevelési intézmények általi „befogadását” és elfogadását, nem szerencsés, hogy rövid időn belül (ha sikerül betölteni az állás helyet) különböző személyekhez kell alkalmazkodnia a gyerekeknek, pedagógusoknak, szülőknek és természetesen magának az intézménynek is. Van olyan feladat ellátási hely, ahol már négy segítő végezte munkáját.

Mind a sajátos nevelési igényű, mind a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek aránya az országos átlag alatt van. Az ilyen gyermekek esélyegyenlősége városunkban biztosított a nevelési-oktatási intézmények felkészült szakembereinek köszönhetően. Ezért ez a terület beavatkozást nem igényel.

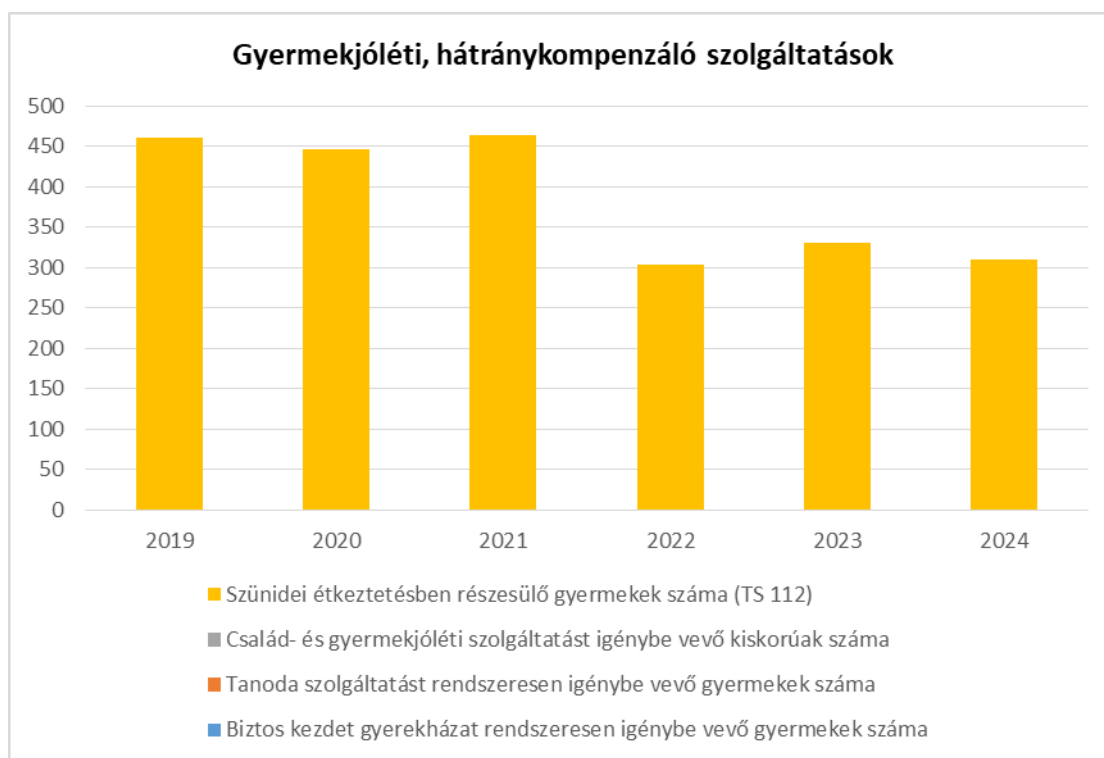
Összegzésként elmondható, hogy a funkcionálisan rosszul működő családok esetében a tankötelezettség teljesítése kevésbé biztosított, a hiányzások száma igen magas, a lemorzsolódás veszélye nő. A szülők érdekeltségének fokozása szükséges.

Bár a szakképzésre országos szinten is jellemző a folyamatos megújulás, a lányok képzése esetében szűkös helyben a választási lehetőség.

Ahogy fentebb már elemzésre került, a szabad iskolaválasztási lehetőség nem kedvez a szegregációmentességnek, veszélyként azonosítható a szülők egyházi intézmény felé való elköteleződése, ami előre vetíti annak lehetőségét, hogy a tankerületi fenntartású intézmény szegregátummá válhat. Ezért kiemelt feladat a pedagógusok, szülők, tanulók közötti kommunikáció, hogy az oktatás területén a szegregációmentesség és az esélyegyenlőség érvényesüljön mely mellett az önkormányzat is elkötelezett.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	461
2020	n.a.	n.a.	n.a.	446
2021	n.a.	n.a.	n.a.	464
2022	n.a.	n.a.	n.a.	303
2023	n.a.	n.a.	n.a.	331
2024	n.a.	n.a.	n.a.	310

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek életmódbeli problémáinak kezelése, gondolkodásmódból eredő problémák, és az ebből eredő lemorzsolódás	Szemléletváltással a gyermekek szocializációjának elősegítése a szülők bevonásával lemorzsolódás veszélyének csökkentése
Infokommunikációs eszközök nem ismerete és az ebből eredő hátrányok	szakemberek bevonásával a számítógépek és az internet, mint hasznos időtöltés közösségi terek infokommunikációs fejlesztése
Lakhatásukban veszélyeztetett családok szétszakadásának kockázata	Lehetőségek keresése szociális bérlakások építésére
Mozgásszegény életmódhoz társuló egészségtelen étkezési szokások	Egészségtudatos szemlélet kialakítása, egészségvédelem intézményi kereteken belül és kívül

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek és problémák tekintetében. A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakkal képest.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább támogatott igazságtalanság. Ezért nem könnyű fellépni ellene.

Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhessünk a problémákkal, látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának nincs megoldása, ha nem gender-érzékeny eszközökkel nyúlunk hozzájuk. Az adatok elemzése, az általuk tükrözött társadalmi folyamatok feltárása segít megérteni, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek nem lelki, nem is biológiai alapokon nyugszanak elsősorban, hanem politikai, hatalmi, gazdasági természetűek.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

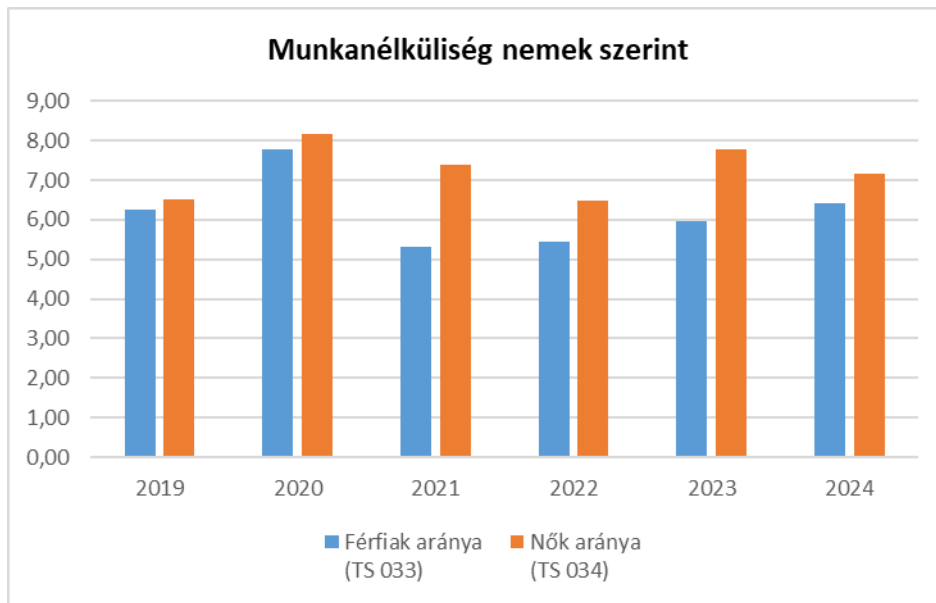
Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek és problémák tekintetében. A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakkal képest.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább támogatott igazságtalanság. Ezért nem könnyű fellépni ellene.

Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhessünk a problémákkal, látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának nincs megoldása, ha nem gender-érzékeny eszközökkel nyúlunk hozzájuk. Az adatok elemzése, az általuk tükrözött társadalmi folyamatok feltárása segít megérteni, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek nem lelki, nem is biológiai alapokon nyugszanak elsősorban, hanem politikai, hatalmi, gazdasági természetűek.

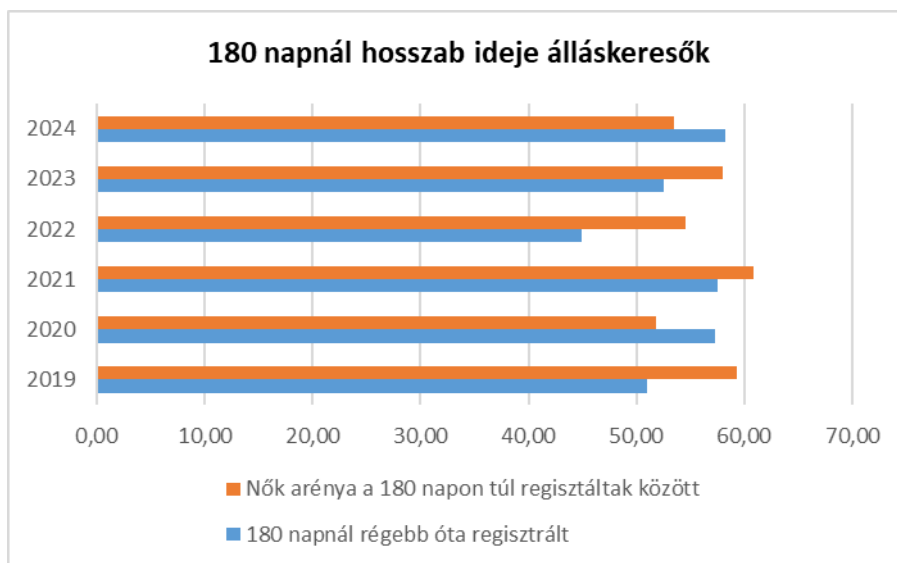
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
	%	%	%
2019	6,25	6,5	6,38%
2020	7,77	8,15	7,96%
2021	5,3	7,38	6,34%
2022	5,43	6,48	5,96%
2023	5,97	7,78	6,88%
2024	6,41	7,16	6,79%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

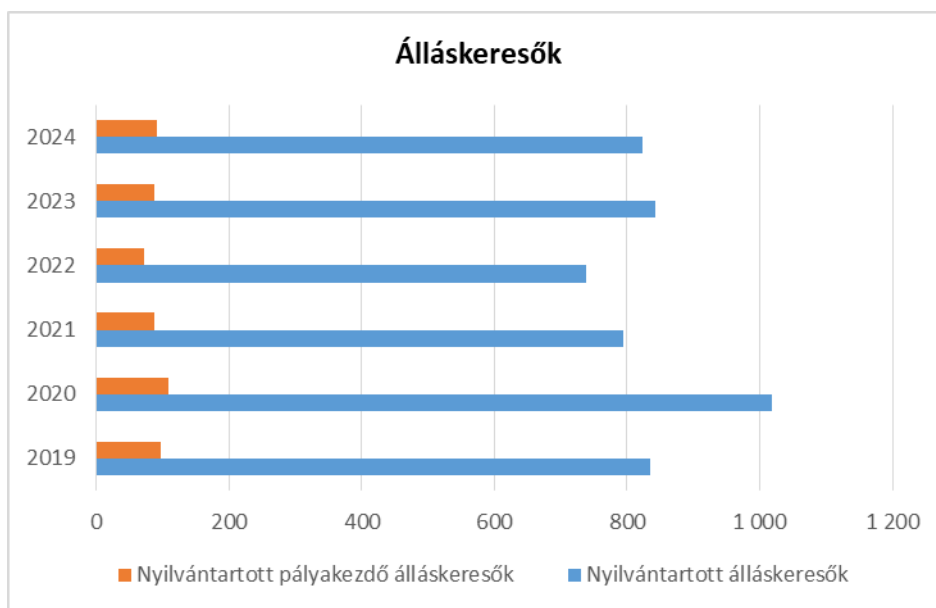
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2019	50,96	59,29
2020	57,31	51,88
2021	57,56	60,83
2022	44,99	54,52
2023	52,55	58,01
2024	58,2	53,44

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	fő	Fő
2019	834	97
2020	1019	109
2021	794	88
2022	738	71
2023	843	88
2024	823	91

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A diagram alapján megállapítható, hogy 2021-ben nagyságrendileg 61 % körüli a nők aránya, ami azt is jelenti, hogy nehezebben tudnak elhelyezkedni, mint a férfiak. A Város gondnokság, mint legnagyobb közfoglalkoztató adatai alapján a nők nagyobb számban választják inkább a helybeni közfoglalkoztatással járó alacsonyabb bért az esetleges vidéki munkalehetőségekkel szemben.

A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci-helyzetükről azonban nem készült felmérés.

A Munkahelyi Akció adókedvezményei között 2019-ben szerepel a három, vagy több gyermeket nevelő nő után érvényesíthető adókedvezmény, amely megkönnyítheti a nő munkába visszatérését

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatása, gyermekvállalás utáni munkaerő-piaci integrációja sok esetben nehezen összeegyeztethető a gyermekneveléssel. A családi, háztartásban jelentkező feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

A 0-3 éves korú gyermek gondozásának nevelésének ideális színtere a család. Ma azonban azt tapasztaljuk, hogy a családok egyre fokozódó terhet vállalnak a megélhetés érdekében.

Az anyagiakon túl a munkanélküliségtől való félelem is munkavállalásra kényszeríti a szülőket. A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megvalósítani azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, a munkaerő piaci visszatérésüket segítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Ennek megoldására szolgáló intézmény a bölcsőde.

Karcagon 2 bölcsőde található. Ellátási területe: Karcag, Berekfürdő, Kunmadaras

	Engedélyezett létszám
• Székhely: Varró u. 3/a	(84 fő)
• Széchenyi sgt. 69. (fizikálisan : Táncsics 19.)	pályázattal érintett (42 fő)

A pályázati pénzből felújított székhely bölcsődében 2022 október közepétől 3 pavilonban 6 csoportban történik a gyermekek nevelése.

A Széchenyi sugárúti bölcsőde „Bölcsőde fejlesztési program” pályázati keretből, 672 millió forint összegből újjáépítésre kerül. 2024 szeptemberétől vehetik birtokba a 4 csoportszobás, tálalókonyhával üzemelő új épületet, mely a kor követelményeinek teljes mértékben megfelel. Az eddigi 42 férőhely 56 férőhelyre bővül. A férőhelyek növelésével új munkahelyek is létesülnek, 2 fő kisgyermeknevelő, 1 fő bölcsődei dajka, valamint 1 fő fűtő, karbantartó felvételére lesz lehetőség.

A pályázat ideje alatta Táncsics 19. szám alatti ingatlanban 3 csoportban történik a gyermekek gondozása, nevelése.

A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatás időtartama lehetőség szerint a szülő munkarendjéhez igazodik. A bölcsődei nevelésnek minden esetben a családi neveléssel összhangban szükséges megvalósulnia.

Az intézmény kimutatása szerint a 2024/2025-ös gondozási évre már nagyságrendileg 30 kisgyermeket nevelő család jelezte igényét bölcsődei férőhely iránt.

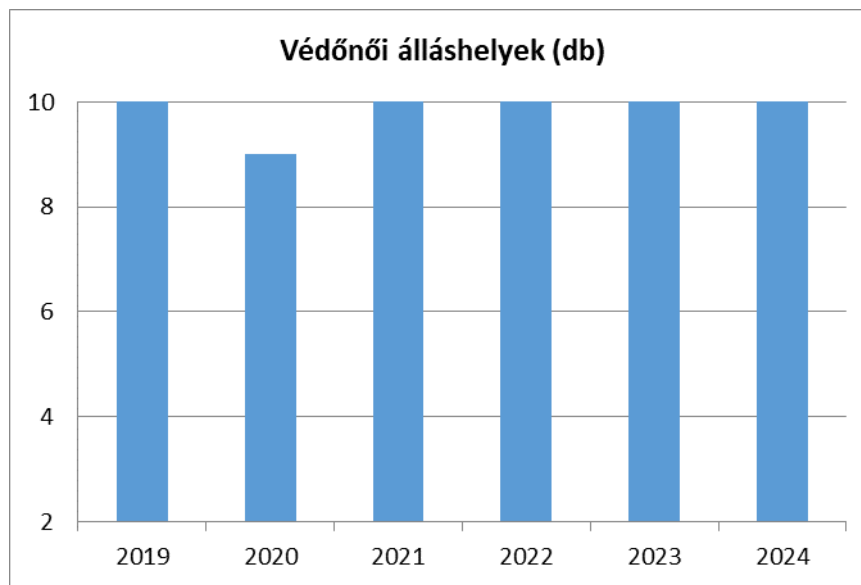
Összességében elmondható, hogy a kisgyermek bölcsődei gondozása-nevelése helyben teljes mértékben megoldott, elutasításra egyetlen esetben sem kerül sor, ezzel is megkönnyítve azon anyák helyzetét a munkába való visszatérésre.

Az óvodában és általános iskolában reggel 7-től várják a diákokat és a napközis ellátást igénybe vevő szülők délután 5-ig biztonságban tudhatják gyerekeiket. A közintézmények nyitva tartása és működési rendje maximálisan támogatja a nők munkavállalását.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	10	n.a.	-
2020	9	n.a.	-
2021	10	n.a.	-
2022	10	n.a.	-
2023	10	n.a.	-
2024	10	n.a.	-

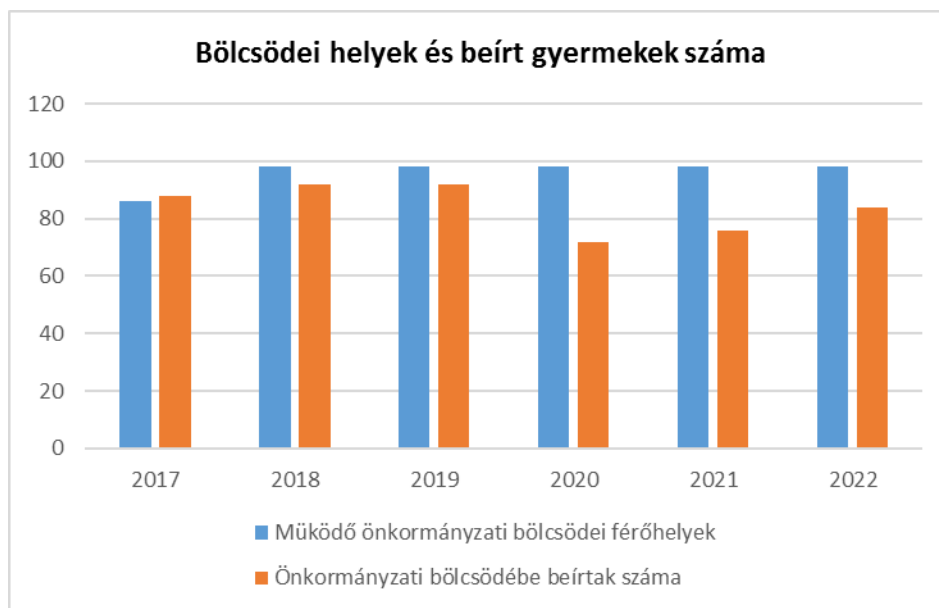
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	86	88
2018	98	92
2019	98	92
2020	98	72
2021	98	76
2022	98	84

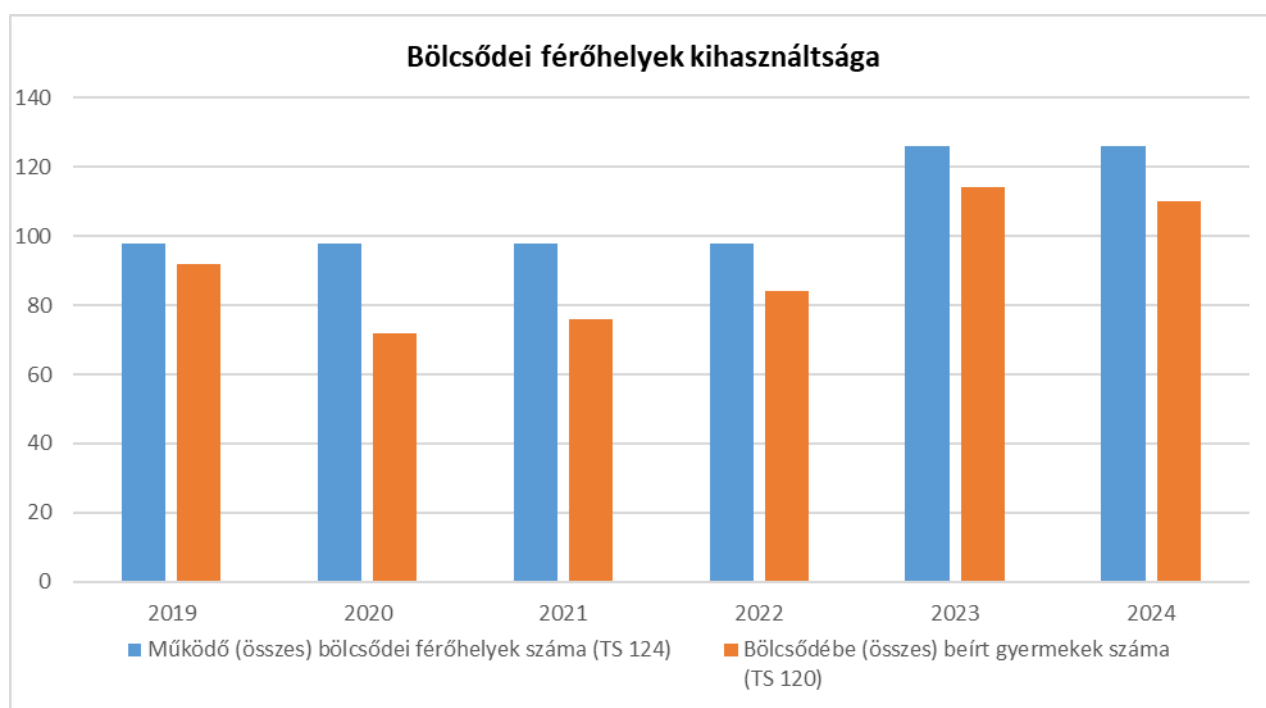
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	98	92
2020	0	0	0	0	0	0	98	72
2021	0	0	0	0	0	0	98	76
2022	0	0	0	0	0	0	98	84
2023	0	0	0	0	0	0	126	114
2024	0	0	0	0	0	0	126	110

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények, a család és gyermekjóléti szolgálat és a védőnők a fiatalok felvilágosításában. A szexuális felvilágosítást célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológiaóra keretében előadást tartanak a védőnők.

A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. Ők koordinálják a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét.

A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli és kapcsolatrendszeren belüli erőszak a leggyakoribb. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást. Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Szociológiai értelemben a **családon belüli erőszak** fogalma alatt azokat az eseteket értjük, amikor az egyik családtag, házastárs/élettárs vagy expartner kísérletet tesz vagy meg is valósít olyan magatartásokat, amelyekkel a másik fölött hatalmat – testi, lelki, anyagi vagy jogi dominanciát – tud gyakorolni. A családon belüli erőszak kifejezés mellett használatos a **párkapcsolati erőszak** és **gyermekbántalmazás** elnevezések is.

A házastárs és a gyerek bántalmazása Magyarországon 1997 óta büntetőjogi kategória, amit 2013-ban szigorítottak.

2020. január 1-től a Kormány a **hózzátartozók közötti erőszak miatt** alkalmazható távollattartásról szóló törvény szerinti **családvédelmi koordinációért felelős szervként a települési önkormányzat jegyzőjét jelölte ki.**

Az erőszakot a gyakorlatban tágan kell értelmezni, beletartozhat a lelki terroron túl szidalmazás, verekedés, súlyos testi sértés, életveszélyes fenyegetés. A családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozik a partner-partner közti, illetve az idősebb családtag bántalmazása, és a gyermekbántalmazás is, nők elleni erőszak a leggyakoribb.

A családon belüli erőszakformákat többféleképpen csoportosíthatjuk az erőszakos magatartások **módszere:** fizikai-, lelki-, szexuális, **gyakorisága:** rendszeres, eseti és **nagysága:** tetteges becsületsértés, könnyű testi sértés súlyos testi sértés. Az erőszak széles skálán mozoghat kezdve a nem személyre irányuló erőszak-formáktól - tárgyak összetörése, rugdosása, háziállatok kínzása - egészen a legsúlyosabb fizikai sértésekig.

Az erőszak megnyilvánulási formái:

- Leleki-érzelmi erőszak-cselekmények
- Gazdasági elnyomás
- Verbális erőszak-cselekmények
- Fizikai - tényleges - erőszak-cselekmények
- Szexuális erőszak-cselekmények

A hozzátartozók közötti erőszak megelőzéséhez kapcsolódó feladatot látnak el:

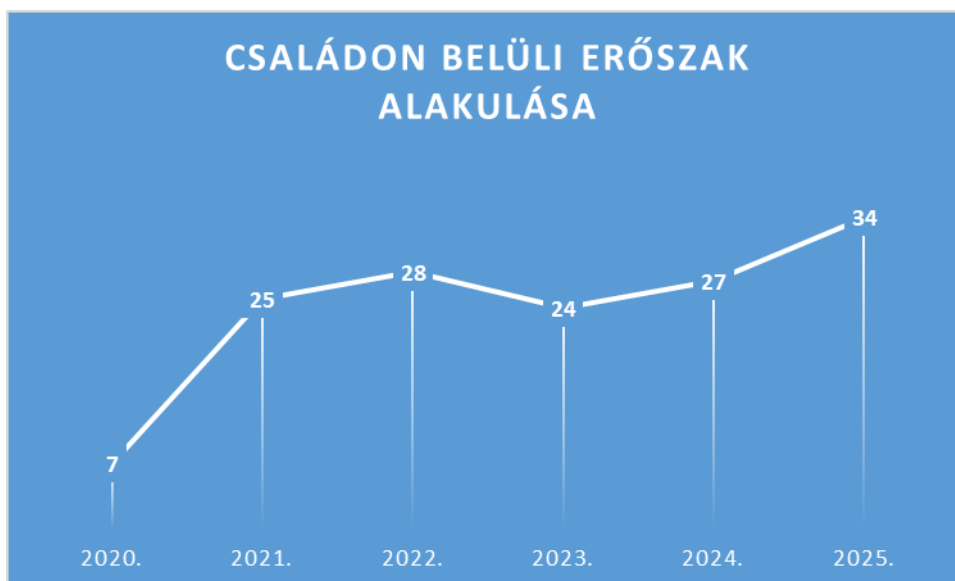
- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ, gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ, gyermekek vagy családok átmeneti otthona,
- a köznevelési intézmény, a szakképző intézmény és a nevelési tanácsadó,
- a gyámhatóság,
- a rendőrség, az ügyészség, a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, alapítványok.

Ezen intézmények és személyek kötelesek jelezni a jegyzőnek, ha hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik.

A felsorolt intézmények, illetőleg a jegyző a hozzátartozók közötti erőszak megelőzése és a bekövetkezett, hozzátartozók közötti erőszak ártalmainak csökkentése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A jegyző a hozzátartozók közötti erőszak, vagy annak veszélye miatt tett jelzés fogadását követően - figyelemmel a hozzátartozók közötti erőszak kiemelkedő súlyára – meghallgatást tart.

A bántalmazott kérelmére a jegyző gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon. Ezen segítség elérhető a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központnál.

Forrás: A Karcagi Polgármesteri Hivatal éves beszámolója

Megállapítható hogy 2021-ben jelentősen megnövekedtek az esetszámok, míg 2020-ban 7, addig 2021-ben 25 2022-ben 28 2023-ban bár kevesebb új ügy 24 indult, azonban az előző évről 14 áthúzódó ügyben kellett hozzátartozók közötti erőszak miatt a családvédelmi koordinációt lefolytatni. Az országos statisztikák is növekvő tendenciát mutatnak, aminek hátterében egyrészt a járvány okozta gazdasági, szociális, egészségügyi és mentális kihívások állnak, másrészt a jelzőrendszerek összehangolt működéséből adódóan egyre több ilyen típusú bántalmazás kerül felszínre.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Gyermek Átmeneti Otthon Intézmény feladata a gyermekek átmeneti gondozása. Az intézmény Kunmadarason, a Kunhegyesi út 27. szám alatt működik 12 férőhellyel.

Az intézmény célja, hogy megelőzze a gyermek családjából történő kiemelését, növelje a család megtartó erejét. Átmeneti biztonságot és ezzel együtt folyamatos munkarend szerinti huszonnégy órás, teljes körű szolgáltatást nyújt azoknak a 0 - 18 éves gyermekeknek, illetve fiataloknak, akiknek a szülei meghatározott okok miatt ideiglenesen nem tudják otthonukban gondozni gyermeküket.

Klienseik, az Átmeneti Otthon lakói elsősorban a gyermekek, akik mélyszegénységben élő, gyakran roma családból származnak.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 45. § (3) bekezdése értelmében: „A gyermekek átmeneti gondozásának helyén a gyermek otthontalanná vált szülője is elhelyezhető. A tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet.” A Kunmadarosan működő Otthonban ellátott gyermekek jelentős része szülővel, anyával együtt érkezik, akik sokszor maguk is nagyfokú figyelemre és segítségre szorúlnak.

A különleges ellátást igénylő, azaz a 0-3 éves korosztályú gyermek csak szülővel költözhet be intézményünkbe. Rendkívül indokolt a 3 év alatti, személyiségállapota, tartós betegsége miatt a szülői gondoskodásra különösen rászoruló gyermeket, anyával együtt ellátni. Jellemzően ez a korosztály veszi igénybe az ellátást.

Az átmeneti ellátás, a gondozás alapjául szolgáló okok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig vehető igénybe. Az elhelyezés 6 hónappal meghosszabbítható, szükség esetén tanítási év végéig.

Az átmeneti gondozás igénybevételének módjai:

- a. a szülő vagy a gyermek törvényes képviselője keresi fel az intézményt és kéri az átmeneti ellátást a gyermek számára
- b. a gyermek keresi fel az intézményt és kéri saját ellátását
- c. a gyermekjóléti szolgálat és a gyermekjóléti központ közreműködésével történik az ellátás igénybevétele
- d. a jelzőrendszer tagjai révén történik az ellátás igénybevétele

Az átmeneti gondozás igénybevételének minden formája a szülő vagy a törvényes képviselő kérelmére, vagy beleegyezésével történik, így ez egy önkéntesen igénybe vehető szolgáltatás, amely során a szülő, illetve a törvényes képviselő feladata, felelőssége, felügyeleti joga nem csökken, nem sérül, továbbra is fennáll.

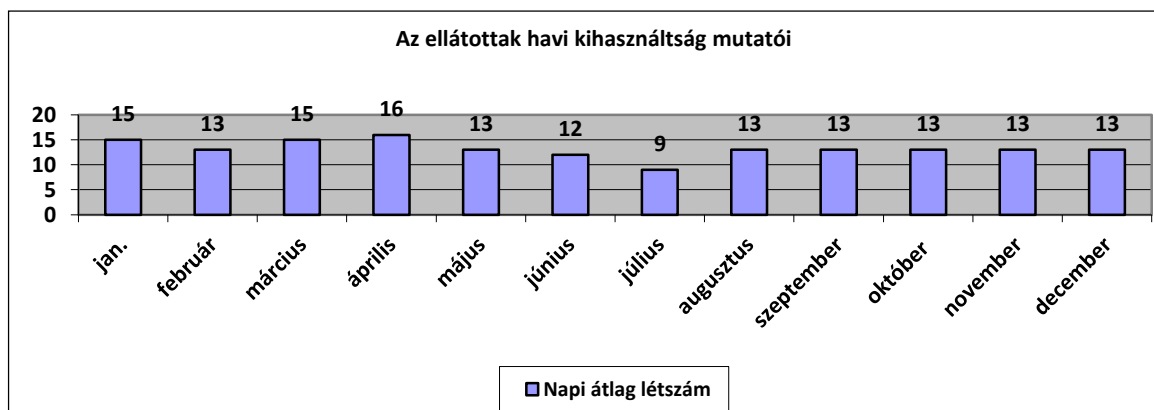
Az ütközések jóval gyakrabban fordulnak elő az intézményben, mivel napi kapcsolatot, folyamatos együttléteket követel meg a gyermekektől és a szülőktől.

Feladatuk, a problémákat kiváltó okokat csökkenteni, és ha nem is érnek el mindig teljes eredményt, igyekeznek csökkenteni az elszennvedett traumákat, a veszélyeztetettséget. Ezeknek a gyerekeknek, sokkal nehezebb az élet bármely területén boldogulni, mert amit egy kiegyensúlyozott családban szinte készen kapnak, nekik mindenért sokszor egyedül kell megküzdeniük. A szükségletek hierarchiáját tekintve sokszor még az alapvető fizikai szükségletek (élelem, ruházkodás biztonság), sem teljesülnek, ezáltal nem tud egy magasabb szintre eljutni (tanulás) egészen az önmegvalósításig.

Mivel nem minden ember egyforma, vannak anyák, apák, akik egyedül nem elég erősek, hogy megbirkózzanak az élet nehézségeivel. Ebben igyekszik segíteni az intézmény a szakemberekkel együtt.

Munkájuk során, tehát napi szinten segítik az intézményben lakók esélyegyenlőségét.

Az ellátottak havi kihasználtság mutatói 2024. évben

Forrás: Képviselő-testületi tájékoztató a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás működéséről, eredményeiről és célkitűzéseiről

Az ellátottak település szerinti megoszlásának mutatói 2024. évben

Település	Gyermek létszám	Szülők létszáma
Karcag	14 fő	6 fő
Kunmadaras	10 fő	2 fő
Kenderes	2 fő	1 fő
Kisújszállás	2 fő	1 fő
Berekfürdő	--0 fő	0 fő
Összesen:	28 fő	10 fő

Forrás: Képviselő-testületi tájékoztató a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás működéséről, eredményeiről és célkitűzéseiről

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A tradicionális kép szerint a nő központi feladata a családi élet szervezése, a háztartás vitele, a gyerekek nevelése. Ebben az esetben a párkapcsolat és a családi élet többnyire a tradicionális keretek szerint alakul, általában korai házassággal és korai gyermekvállalással. A családok működése is sokszor tradicionális mintákat követ, legalábbis ami a családi munkamegosztást, a feladatok és terhek elosztását illeti: az otthoni munkák jelentős részét a nők végzik, a férfiak – ha egyáltalán, – többnyire csak kisebb részfeladatokat vállalnak.

Azonban megfigyelhető, hogy sok esetben mind a házasságkötés, mind a gyermekvállalás ideje egyre inkább kitolódik nagyobb hangsúlyt fektetve az egzisztenciára, és a karrierre.

Az tradicionális női szerepek mellett egyre több nő aktív tagja vagy vezetője valamilyen civil szervezetnek, alulról jövő társadalmi szerveződésnek. Többségük olyan szervezetben tevékenykedik, amelynek munkája a családok és a gyermekek, illetve a rászorultak és az elesettek segítségével, védelmével kapcsolatos (Nagycsaládosok Egyesülete, gyermek- és családvédelmi szervezetek, Vöröskereszt, nyugdíjasklub).

Egyre több nő igyekszik megvetni a lábát jórészt férfiak uralta területeken, úgy, mint a versenyszférában vagy a politikában.

A Képviselő-testületben a polgármester és a 10 képviselő között mindösszesen két nő foglal helyet. Viszont a társadalmi alpolgármester és az aljegyző is hölgy városunkban.

Országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ. Ugyanígy a gyerekek, diákok részvétele egyes szakkörökön, különórákon, tanulmányi versenyeken, továbbtanulást előkészítő tanfolyamokon, felvételi jelentkezésekkor merev nemi sztereotípiákat követ. Nincs kimutatás, elemzés az intézményekben az egyes foglalkozásokon, versenyeken való résztvevők, valamint a felvételi jelentkezések nemek szerinti eloszlásáról.

A településen nőket ért hátrányos megkülönböztetés a közszférában, közintézményekben nem azonosítható.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A megfelelő munkahely hiánya a legnagyobb probléma a településen, melyből járulékosan következik a pénztelenség, a szegénység, ezért fontos a nők számára a közfoglalkoztatás megszervezése. E mellett megjelenik az időnyomunka, amely a nyári időszakban jelent nagyobb pénzkereseti lehetőséget. Nagyon kevesen vállalják be a gyermekek illetve a család mellett, hogy több műszakban dolgozzanak, vagy hogy a lakóhelyük és a munkahelyük között ingázzanak. Számukra marad a közfoglalkoztatás és az azzal járó alacsonyabb bérezés.

Fontos olyan programok szervezése, ahol kikapcsolódhatnak, ahol segítséget kaphatnak gyermekeik neveléséhez, a család életminőségének javításához (pl.: Baba-mama klubok, előadások, esetleg GYES mellett is igénybe vehető képzések, NYITOK programjai- pl.: Nőként érvényesülők - sokszínű szerepek)

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Az alacsony iskolázottság, a szakképzettség hiánya a nők körében összefügg az alacsony foglalkoztatással, nehezebben boldogulnak a munkaerő-piacon.	Képzések, továbbképzések szervezése, felzárkóztatási programokhoz kapcsolódás
A nők munkába való visszatéréséhez szükséges feltételrendszer hiányos	Intézményrendszer bővítése, bölcsődei férőhelyek számának növelésével
Célzottan a nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás megismertetése szélesebb körben nem megoldott a településen. Nem ismertek a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.	Áldozatsegítő tevékenység kapcsán preventív és tájékoztató alkalmak megtervezése a Szociális Szolgáltató Központ bevonásával.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősökkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akárcsak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációnál tapasztaltakhoz. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta megkülönböztetés, mégis alig van jelen a köztudatban.

A legfontosabb alapelvek az idős emberek problémájának kezelésére: a függetlenség, a részvétel, a gondoskodás, az önmegvalósítás és méltóság. Elsődleges szempont, hogy ameddig csak lehet, mindenki a saját megszokott környezetében élhessen. Amennyiben ez nem megoldható a szociális ellátó rendszernek kell mindenre kiterjedő ellátást biztosítania az azt igénybe vevőnek. Az idősokról való gondoskodás egyik sarkalatos pontja a közösségi együttlét, a társadalmi részvétel biztosítása, melyet az önkormányzat különböző szervek, szervezetek támogatásával igyekszik megvalósítani. Fontos az idősök közösségi szerepének további erősítése, a szabadidős programok széleskörű választéka, mely igazodik az idősök életkori sajátosságaihoz. Ezen tények mindig elsődleges szempontot jelentenek a döntéshozatali mechanizmusban, a fejlesztések során alapfeltétel az új létesítmények akadálymentesítése, a nyugdíjas kedvezmények megléte.

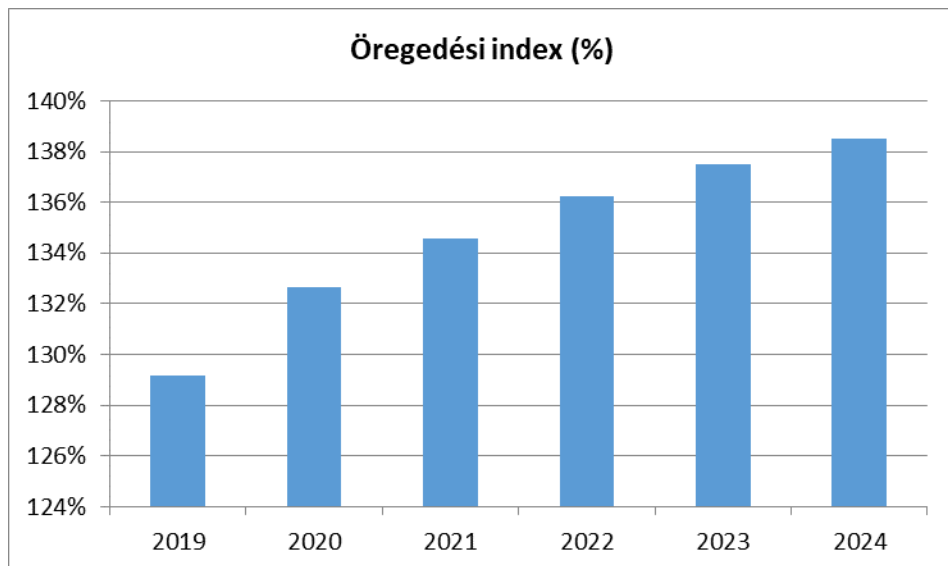
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Karcagon mind a lakónépesség, mind az állandó népesség folyamatos csökkenő tendenciát mutat, és továbbra is a népesség folyamatos elöregedése figyelhető meg. Az idősök körében megfigyelhető, hogy a nők aránya nagyobb, mely korcsoportonként emelkedik. A hatvan év feletti korosztály a város lakosságának egyre növekvő rétegét képezi.

Az időskorú lakosság gazdasági, szociális helyzete nem könnyű megélhetésük és egészségügyi állapotuk következtében. A szociális biztonságuk megerősítésére fokozottabb figyelmet fordít önkormányzatunk.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2019	3 817	2 955	129,17%
2020	3 901	2 941	132,64%
2021	3 891	2 892	134,54%
2022	3 873	2 843	136,23%
2023	3 879	2 821	137,50%
2024	3 860	2 787	138,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

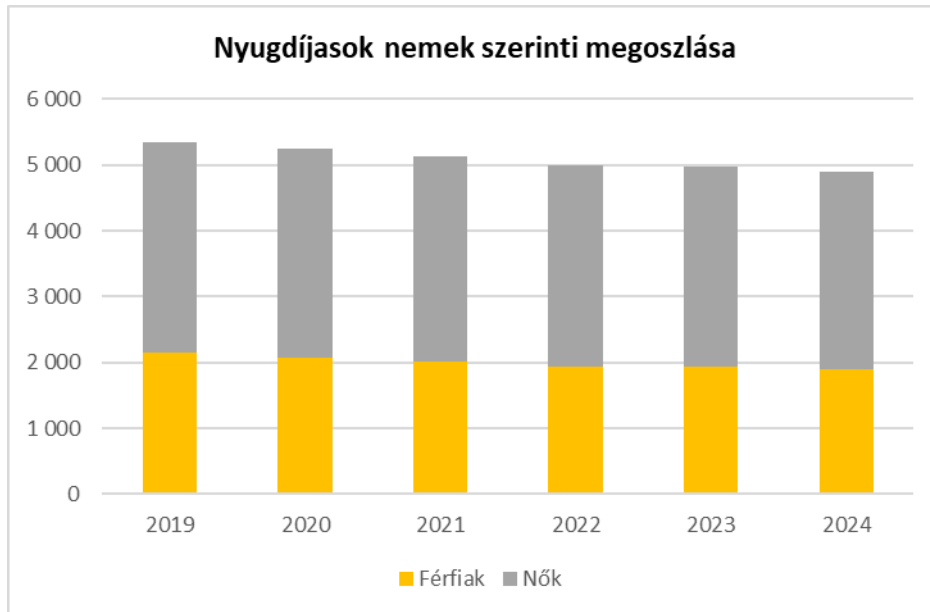

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2019	2 141	3 209	5350
2020	2 081	3 159	5240
2021	2 019	3 109	5128
2022	1 939	3 062	5001
2023	1 942	3 031	4973
2024	1 900	3 004	4904

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)
2019	62	2	1 561	2 520	15	114	21
2020	63	1	1 510	2 504	15	108	22
2021	63	1	1 469	2 474	12	104	24
2022	63	1	1 428	2 449	10	97	23
2023	56	1	1 436	2 451	12	83	22
2024	50	1	1 423	2 453	10	74	19

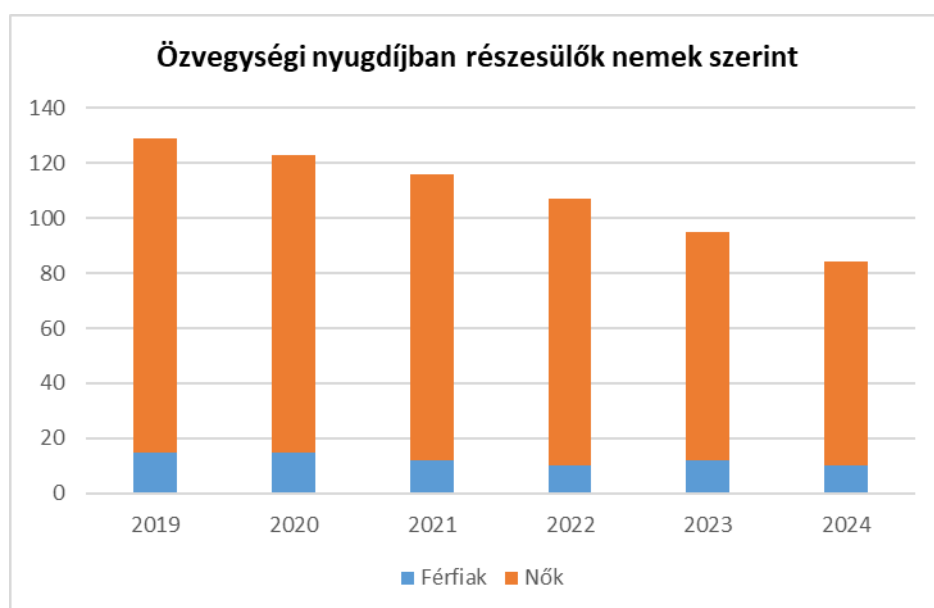
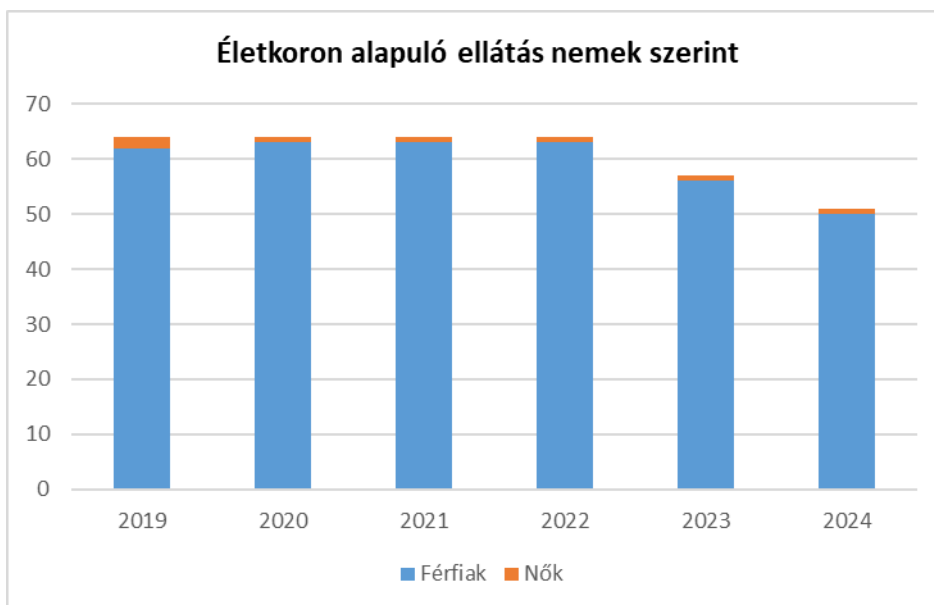
Forrás:
TeIR,
KSH
Tstar

Az idősek többségénél az egy főre jutó jövedelem magasabb, mint a többgyermekes családokban, ugyanakkor értelemszerűen az egy főre eső közüzemi díjak is magasabbak. A közüzemi költségek mérséklésének egyik megoldása, az egyszemélyes háztartásban élő fogyasztók 50%-os díjkedvezménye, és egyéb kedvezmények nyújtása.

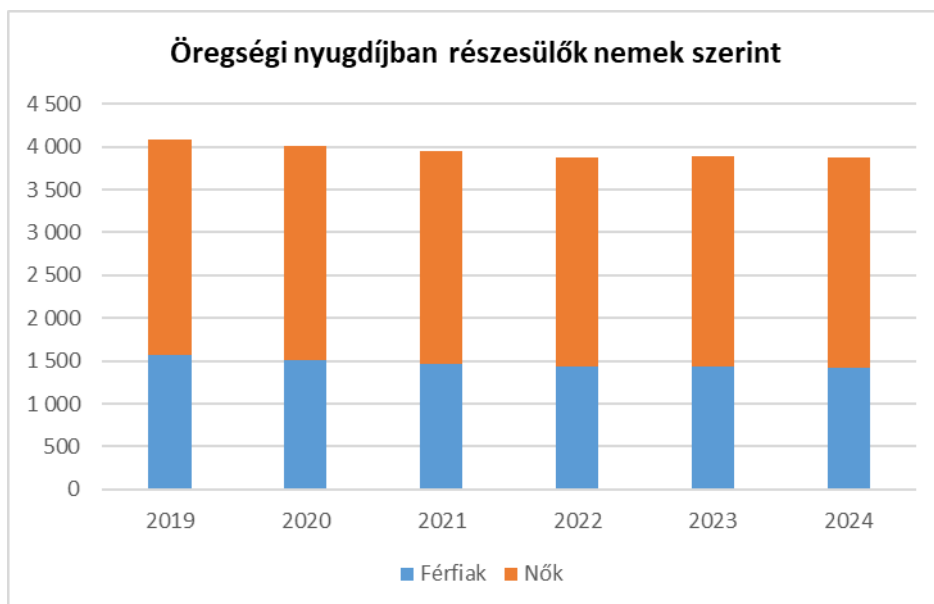
Társadalmunk és egyben városunk fontos szereplői az időskorúak, a nyugdíjasok. Városunk idős polgárai oly sok tapasztalattal és tudással rendelkeznek, amelyet semmi sem pótolhat, és amelyet átadhatnak a fiataloknak. Éppen ezért tisztelettel, szeretettel, törődéssel, odafigyeléssel igyekszünk feléjük fordulni és segítséget nyújtani, hogy képesek legyenek önállóságuk minél további fenntartására.

Az önkormányzat fontosnak tartja a szociális ellátások szervezésének, tervezésének városi szintű összehangolását, mely a lakossági igények kielégítésére törekszik. Célja, hogy a szolgáltatások minden rászoruló részére elérhetőek legyenek, melyek az önkormányzat, civil szervezetek és egyházak összehangolt tevékenységével valósíthatóak meg.

A szociális szféra – a helyi civil szervezetekkel közösen - keresi az időseket érintő programok szervezésének lehetőségét, mellyel erősítheti a közösségi szellemet, a valahová tartozás érzését.

A településen a nyugdíjra jogosultak számában csökkenés figyelhető meg, de a 65 évnél idősebbek számában emelkedés jelentkezik.

A településen a nyugdíjra jogosultak számában csökkenés figyelhető meg, de a 65 évnél idősebbek számában emelkedés jelentkezik.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatás diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonlókorú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

A munkanélküliségi ráta a térségben meghaladja az országos átlagot.

A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja munkanélküliség problematikája.

A kormány által bevezetett Munkahelyvédelmi Akció keretében 2018 év végéig az 55 év feletti foglalkoztatása esetén a munkaadó adókedvezményben részesült. Ez ugyan 2019-ben nem szerepel a kedvezmények között, de más forrásból EU-s pályázat alapján az 55 év felettieket foglalkoztatók támogatásban részesülnek.

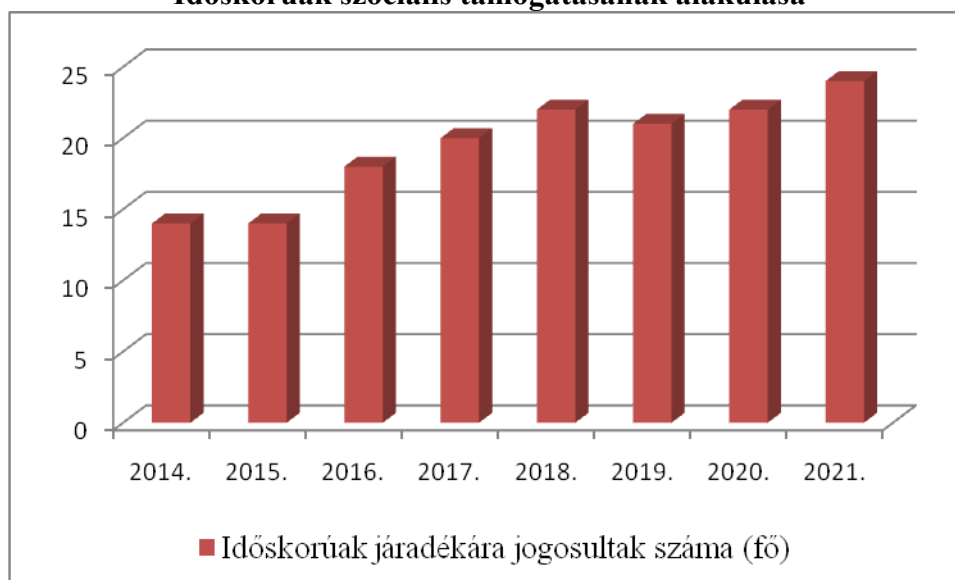
Ennek ellenére a veszélyeztetett korba lépőknél (55 év) az elmúlt évek adatainak tükrében folyamatosan emelkedik a munkanélküliek száma. Számukra biztosított havi rendszerességgel járó támogatás az időskorúak járadéka.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén
(a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	716	773	834	1019	794	738
41-45 év (TS 042)	Fő	99	119	87	81	70	70
	%	11,87%	11,68%	10,96%	10,98%	8,30%	8,51%
46-50 év (TS 043)	Fő	77	103	84	89	94	100
	%	9,23%	10,11%	10,58%	12,06%	11,15%	12,15%
51-55 év (TS 044)	Fő	79	83	64	54	70	67
	%	9,47%	8,15%	8,06%	7,32%	8,30%	8,14%
56-60 év (TS 045)	Fő	81	93	78	80	101	91
	%	9,71%	9,13%	9,82%	10,84%	11,98%	11,06%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	89	113	111	108	114	116
	%	10,67%	11,09%	13,98%	14,63%	13,52%	14,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Időskorúak szociális támogatásának alakulása

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott.

Az önkormányzat rendeletében több éve ingyenes könyvtárhasználatot biztosít a város idős lakosai részére, valamint napi egyórás ingyenes internet használati lehetőséget nyújt ahhoz, hogy fejlesszék számítógépes ismereteiket.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e-ügyintézés is, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.

Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

A szociális alapszolgáltatások közül Karcagon elérhető az étkeztetés és a házi segítségnyújtás. A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására.

A település szilárd és folyékony hulladékokkal kapcsolatos közszolgáltatási rendeletében az önkormányzat az idősök részére 50%-os kedvezményre való jogosultságot biztosít a hulladékszállítás tekintetében.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősök számára is biztosított. Karcag közlekedési csomópontnak is tekinthető, amit jól jelez, hogy 66 települést lehet távolsági és helyközi járatokkal elérni.

Ennek ellenére mégis komoly kihívást jelent a település számára, hogy a külterületeken, sok esetben egyedül élő idős emberek egyenlő esélyű hozzáférése, illetve ellátottsága sem minden esetben megoldott.

Ebben nyújt segítséget a **Tanyagondnoki Szolgálat**, mely szolgáltatás a külterületen élő időskorú és szociálisan rászoruló lakosság szükségleteit igyekszik kielégíteni. Célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapszolgáltatások kiépítésének elősegítése, a település funkcióinak bővítése, közösségfejlesztés, valamint jobb életminőség elérése.

A tanyagondnoki szolgáltatás nyújtása térítésmentes. A feladatellátás egyrészt a bejelentés sorrendjétől, másrészt a bejelentett probléma fontosságától függ.

A tanyagondnok a hideg idő beálltával hétvégeként is látogatja az arra rászorulókat, hogy segítségükre legyen az élelem és a fűtés biztosításával.

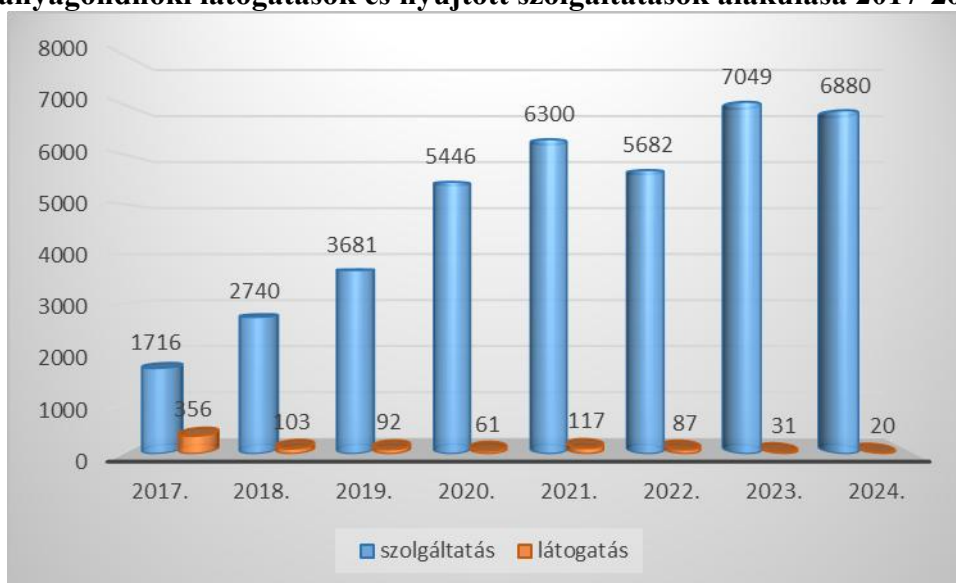
A tanyagondnoki tevékenység során nyújtott szolgáltatások száma és a megtett kilométer

	fő			km		
	szolgáltatás	látogatás	összesen	tanyagond.	egyéb	összesen
2017. év	1.716	356	2.072	18.556	497	19.053
2018. év	2.740	103	2.843	17.146	-	17.146
2019. év	3.681	92	3.773	18.038	4.683	22.721
2020. év	5.446	61	5.507	19.365	1.205	20.570
2021. év	6.300	117	6.417	16.295	5.330	21.625
2022. év	5.682	87	6.247	18.941	2.025	20.966
2023. év	7.049	31	7.080	18.468	1.647	20.115
2024. év	6.880	20	6.894	16.226	1.217	18.743
összesen	39.494	867	40.361	143.035	16.604	159.639

Képviselő testületi ülés (2025.) Tájékoztató a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás működéséről, eredményeiről és célkitűzéseiről

Az utóbbi években a látogatások száma jelentősen csökkent, mely a szolgáltatások nyújtásának folyamatos növekedésével indokolható. Különösen jelentős mértékben növekedett a szolgáltatások száma a koronavírus berobbanása következtében.

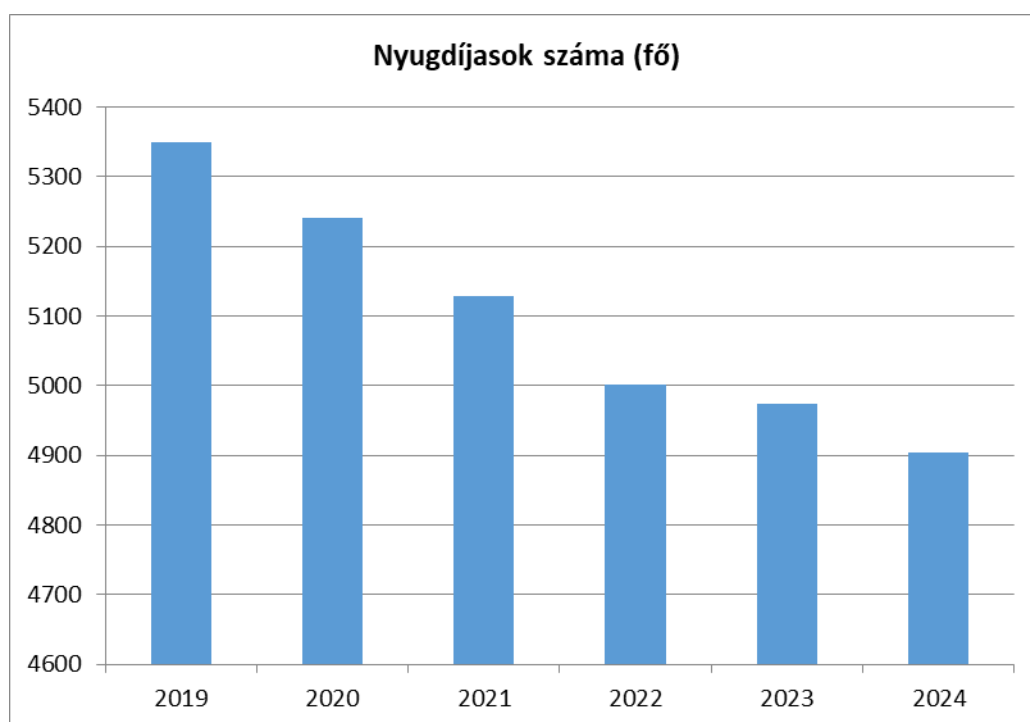
Tanyagondnoki látogatások és nyújtott szolgáltatások alakulása 2017-2024.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2019	2141	3209	5350
2020	2081	3159	5240
2021	2019	3109	5128
2022	1939	3062	5001
2023	1942	3031	4973
2024	1900	3004	4904

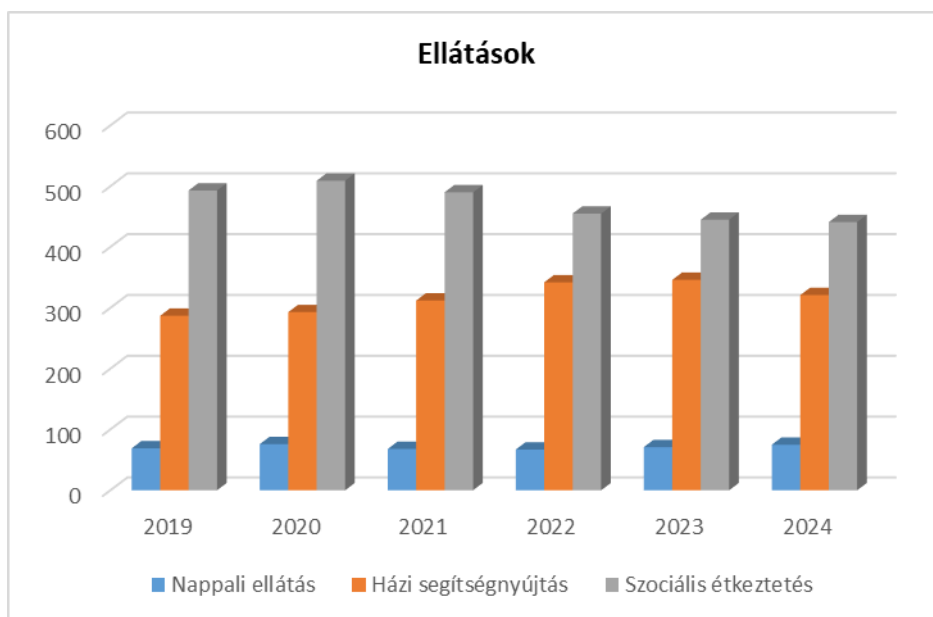
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2019	3 817	69	287	493
2020	3 901	76	293	509
2021	3 891	68	312	490
2022	3 873	67	342	455
2023	3 879	71	346	445
2024	3 860	75	321	441

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Idősek Otthona és Háziorvosi Intézmény 2 épületben 171 férőhellyel ad otthont az időseknek.

Térítési díjak 2021-ben:

Varró utcai telephelyen: 2660 Ft/nap

Zöldfa úti telephelyen: 2830 Ft/nap

Térítési díjak 2023.08.01-től:

Varró utcai telephelyen: 3520 Ft/nap

Zöldfa utcai telephelyen: 3745 Ft/nap

Térítési díjak

	2024.11.01-től	2025.06.01-től
Varró utcai telephelyen:	3 770 Ft/ellátási nap	4 150 Ft/ellátási nap
Zöldfa utcai telephelyen:	4 000 Ft/ellátási nap	4 400 Ft/ellátási nap

Térítési díjak megfizetésének alakulása (2024.12.31.)

	Varró u. 1-3.	Zöldfa u. 48/a
Teljes térítési díjat megfizetők	39	71
Teljes térítési díjat kiegészítéssel megfizetők	8	19
Teljes térítési díjat részben kiegészítőik	3	2
Egyéb forrásból kiegészítőik (tartási szerződés, ingatlan)	0	1
Személyi térítési díjat fizetők	11	12
Összesen	61	105

Képviselő testületi tájékoztató a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás működéséről, eredményeiről és célkitűzéseiről

Kiemelt feladata az idősek, fogyatékosok bentlakásos ellátása, egészségügyi alapellátása. Az ellátás igénybe vevők részére teljes körű személyes gondoskodást nyújt.

Az idősothoni ellátás feladata az idős emberek számára a családi otthon pótlása, és a személyre szabott komplex tevékenység megvalósítása. Az intézmény biztonságos környezetben segítséget nyújt a korszerű fizikai és egészségügyi ellátás, mentális gondozás, és hasznos szabadidős tevékenységek megszervezésével.

Az idősgondozás egyik legfontosabb feladata az, hogy feltárja és megerősítse az idős ember kapcsolatait, képességeit, készségeit, amelyeken keresztül az itt lakó hasznosnak, értékesnek érzi magát.

Az intézmény kihasználtsága szinte 100 %-os volt, ami alátámasztja azt is, hogy mennyire szükség van az idősek otthonára a demográfiai változások miatt.

A törvényi változások miatt a demens ellátású ellátottak köre bővült, a középsúlyos demens ellátottak is a demens ellátásba kerültek. Mivel a demens ellátottak speciális ellátást igényelnek, ezért intézményi szinten biztonságos élettér kialakítását és a dolgozók szakképzettségét követeli meg.

Amennyiben az intézményben férőhely szabadul fel, az a lehető legrövidebb idő alatt betöltésre kerül.

Az ellátás iránti igény nagyon magas. Jellemző, hogy az ellátást igénybe vevők rossz egészségi és fizikai állapotban érkeznek felvételre. Az intézmény nyilvántartása szerint 56 fő a várakozók száma.

**Az ellátottak demográfiai mutatói kor és nem szerint
(2024. december 31.)**

Varró u. 1.(ideiglenes telephely)
Engedélyezett férőhelyek száma: 63 fő
Az ellátottak száma: 61 fő

Férfi	18 – 39 éves	0 fő
	40 – 59 éves	1 fő
	60 – 64 éves	1 fő
	65 – 69 éves	2 fő
	70 – 74 éves	4 fő
	75 – 79 éves	5 fő
	80 – 89 éves	7 fő
	90 – x éves	- fő
Férfi összesen		20 fő
Nő	40 – 59 éves	1 fő
	60 – 64 éves	1 fő
	65 – 69 éves	4 fő
	70 – 74 éves	11 fő
	75 – 79 éves	5 fő
	80 – 89 éves	14 fő
	90 – x éves	5 fő
Nő összesen:		41 fő

Zöldfa u. 48/a. szám
Engedélyezett férőhelyek száma: 108 fő
Az ellátottak száma: 105 fő

Férfi	18 – 39 éves	0 fő
	40 – 59 éves	2 fő
	60 – 64 éves	2 fő
	65 – 69 éves	3 fő
	70 – 74 éves	8 fő
	75 – 79 éves	4 fő
	80 – 89 éves	5 fő
	90 – x éves	3 fő
Férfi összesen		27 fő
Nő	40 – 59 éves	1 fő
	60 – 64 éves	2 fő
	65 – 69 éves	5 fő
	70 – 74 éves	6 fő
	75 – 79 éves	13 fő
	80 – 89 éves	38 fő
	90 – x éves	13 fő
Nő összesen:		78 fő

Képviseelő testületi tájékoztató a Karcagi Többcélu Kistérségi Társulás működéséről, eredményeiről és célkitűzéseiről

	2020. év	2021. év	• 2022. év
Új ellátottak száma			
Intézményi jogviszonyuk megszűnt			
ebből			
elhunytak száma			
otthonába távozott			
másik intézménybe távozott			
Ellátottak éves átlag létszáma			
Százalékos férőhely kihasználtság			
Idősothoni átlag létszám			
Demens betegek átlag létszáma			

	2024. év
Új ellátottak száma	
Intézményi jogviszonyuk megszűnt	
ebből	
elhunytak száma	
otthonába távozott	
másik intézménybe távozott	
Ellátottak éves átlag létszáma	
Összes gondozási napok száma	
Százalékos férőhely kihasználtság	
Idősothoni ellátás gondozási napok száma	
Idősothoni átlag létszám	
Demens ellátás gondozási napok száma	
Demens betegek átlag létszáma	

A Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Idősek Otthona és Háziorvosi Intézmény központi konyhája 2023. évben a TOP 4.2.1-15JNI-2019-00030 pályázat keretében felújításra került, 2023.07.10-től ismét üzemel. Az intézmény lakói számára (171 fő) a normál menü kívül - az orvos utasítása alapján - 8 féle diétás menü előállításával biztosítja a napi ötszöri étkezést.

Az Idősek Otthona konyhájáról többek között az Idősek Klubjába és az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonába hétköznapiakon kiszállítással történik az ebéd biztosítása, igény szerint itt is biztosítva van a diétás étkezés.

A területi szociális gondozás részére 260-280 adag ebédet visznek el az arra rászoruló embereknek.

A karcagi Madarász Imre Egyesített Óvoda Kinizsi úti és Gépgyár utcai SZIM óvodája napi három étkezése is a főzőkonyha feladata, ami átlag 107 óvodás menü elkészítését és kiszállítását jelenti.

Napi szinten 30-50 fő vendégétkezőt látnak el, valamint hétvégén és ünnepnapokon Kunmadarásra, a Gyermek Átmeneti Otthona lakói részére is történik ebédkiszállítás, korosztálynak megfelelő menüvel és szünidőben a bölcsődei étkeztetés is innen történik.

Az étkeztetés elsősorban az idős lakosság támogatását szolgálja. Az étkeztetés igénybevétele történhet kiszállítással vagy a főzőhelyről történő jogosult általi elszállítással, illetve helyben fogyasztással az idősök klubja tagjainak tekintetében. Az év minden napján igénybe vehető az ellátás Karcagon. Jellemzően a 60 év feletti korosztály veszi igénybe az étkeztetést, azon belül magas a 70-80 éven felüliek száma (135 fő illetve 102 fő). A 90 éven felüliek száma 12 fő volt.

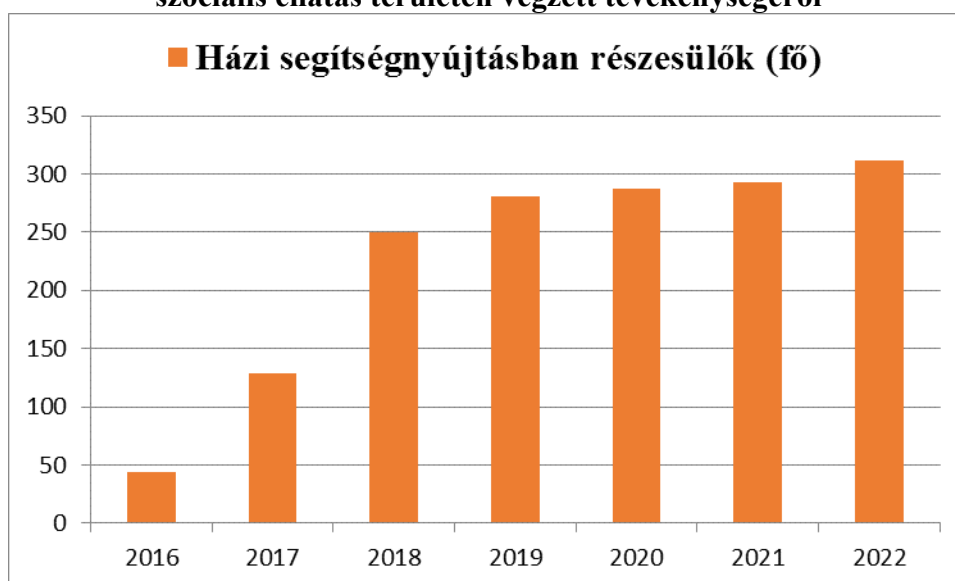
A **házi segítségnyújtás** fontos szerepet tölt be a szociális ellátás területén, az egyik legrégebbi alapellátási forma, melynek keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítjuk az önálló életvitel biztosítása érdekében szükséges ellátást, a gondozott meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével. Célja, hogy az idős/egyedül élők problémáinak megoldásában segítséget nyújtson, valamint családtagjaikat segítse munkavállalásukban.

A házi segítségnyújtáson belül két tevékenységi kör került kialakításra 2016. évben:

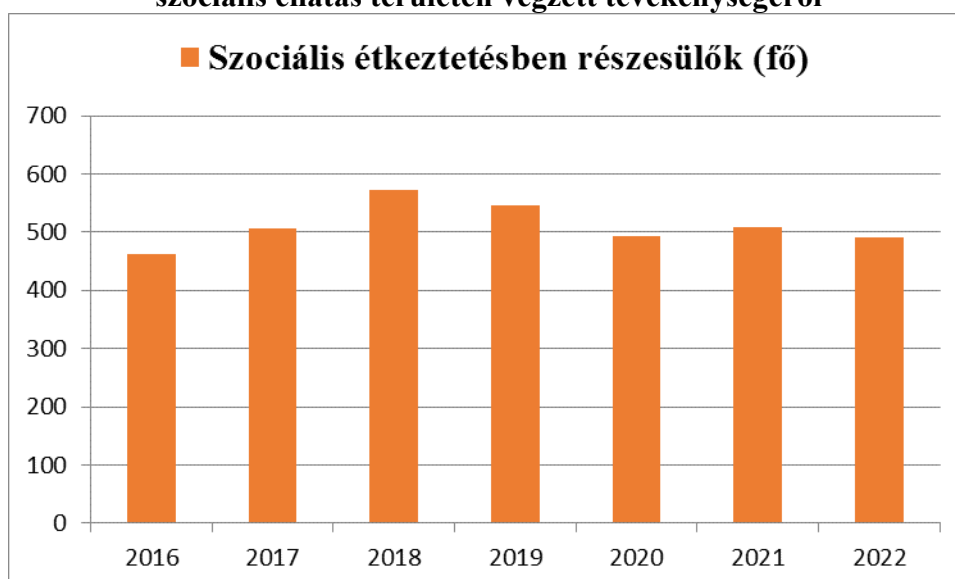
- szociális segítség és a
- személyi gondozás

A házi segítségnyújtást elsősorban a 70-80 éven felüli idős emberek veszik igénybe, akiknek nagyobb része egyedül él és egészségi állapota megromlott.

**Kimutatás a Szociális Szolgáltató Központ
szociális ellátás területén végzett tevékenységéről**

**Kimutatás a Szociális Szolgáltató Központ
szociális ellátás területén végzett tevékenységéről**

Idősek Klubja

A nappali ellátás célja a hiányzó családi gondozás pótlása, az egyedüllétek megszüntetése és a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése. Feladata megfelelő szociális szolgáltatások nyújtása, melyek révén, a nappali ellátást igénybevevő személyek, egészségi állapotának megőrzése és javítása, valamint mentális állapotuk életkoruknak megfelelő szinten tartása megvalósulhat.

A klub a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni ellátására szolgál. Az intézményben lehetőség van a közösségi együttlétre, pihenésre, ruházat tisztítására, személyi tisztálkodásra.

A klub 44 férőhellyel rendelkezik, naponta 2020-ban a járvánnyal terhelt időszakban 22-27 fő részvételével működött a személyes jelenléttel történő szolgáltatás napjain. A szolgáltatást igénybe vevők száma 2021. évben 46 fő (ebből évközben 8 főnek szűnt meg az ellátása) volt.

Nagy beszélgetések, filmnézés, kártyacsaták, társasjátékozás, szalonnasütés, bográcsozás, előadások, kímélő torna, kirándulások, dolgoz, kézműves napok, zenés programok, egyéb rendezvények várják az érdeklődő nyugdíjasokat.

**Kimutatás a Szociális Szolgáltató Központ
szociális ellátás területén végzett tevékenységéről**

A településünkön (a teljesség igénye nélkül) az alábbi nyugállományúakat és időskorúakat támogató szervezetek működnek:

- Karcagi Nugdijas Barátok Egyesülete 100 tag
- Karcagi Nagykun Bajtársi Egyesület 133 tag
- Karcagi Nyugdijas Pedagógus Klub
- Életet az Éveknek Nyugdijas Klub 72 tag
- Mozgáskorlátozottak Egyesületének Karcagi Csoportja 769 tag

Az ENSZ először 1991-ben rendezte meg az **Idősek Világnapját** és városunkban is minden évben kiemelkedő eseménynek számít a rendezvény, melyen a város vezetői köszöntik az idős embereket kulturális műsorral egybekötve. A műsort a fiatalabb korosztály, leginkább az „unokák” szolgáltatók ezzel is áthidalva a generációs szakadékot.

A Magyar Köztársaság Kormánya – az Idősügyi Tanács kezdeményezésére – a szépkorúak iránti társadalmi megbecsülés kifejezésésképpen megalkotta a 255/2008. (X.21.) számú kormányrendeletet. **Szépkorú lakosainak köszöntését** az önkormányzat is megtisztelően szép feladatának tartja. A kormányrendelet bevezetése óta minden évben - amikor arra igény volt – a Hivatal köszöntötte és köszönti a 90., 95., és 100. életévüket betöltött idős polgárait. A Hivatal az Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság által megküldött oklevél átadása mellett gratuláló lappal, virágcsokorral és a 100. születésnapját ünneplő szépkorú esetén ajándékkal kedveskedett. Míg 2018-ban 13 alkalommal került sor személyes köszöntésre, 2019-ben 9 alkalommal, - a járványhelyzet idején - 2020-ban 5 alkalommal, 2021-ben 6 alkalommal, addig 2022-ben 28 2023-ban 12 alkalommal került sor szépkorú köszöntésére városunkban. Karcag legidősebb lakosa a 104 éves Irénke néni, akit minden évben köszönt a város vezetése, ezzel is kifejezésre juttatva, hogy mekkora érték, hogy az idősek közöttünk lehetnek.

Az intézményekben működő Érdekképviseleti Fórumokba delegált képviselők tájékoztatást nyújtanak az időseket érintő kérdésekben, illetve bármely témában, mely érdeklődést vált ki. Az önkormányzat a jogszabálynak megfelelően helyi szociálpolitikai kerekasztalt működtet, melynek tagjai között helyet kaptak a különböző intézmények, szervezetek képviselői, akik egyben az idősebb korosztályt is képviselik.

Önkormányzatunk idősekért végzett munkája sokrétű, mely a településünkön élők összefogásával jól működik. A tevékenységet elsősorban a képviselő-testület fogja össze, irányítja, melyben fontos szerepet vállalnak a szociális, az egészségügyi és az oktatási intézmények, civil

szervezetek, klubok, egyházak. A város által szervezett programok, önkormányzati tevékenységek elősegítik az idős emberek körében az önszerveződő, önsegítő csoportok létrejöttét, hozzájárulnak ahhoz, hogy az idősek nyugdíjas éveiket aktívan töltsék különböző támogató közösségekben.

A művelődés ügyét szolgáló egyesületek és alapítványok jelenleg is népszerűek, mintegy 80 civil szervezet és 30 alapítvány működteti a város kulturális, zenei és művészeti életét igen színvonalasan, melyre szeretettel várják az időseket, akik örömmel vesznek részt a programokban.

A 2020-as évtől a Covid-19 járványhelyzet bár a város teljes lakosságát érinti, mégis az idősek azok, akik a leginkább kiszolgáltatottak. A Karcagi Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ 2020. március 11. és 2020. június 18. között közel 300 embernek segített a veszélyhelyzetben, főként bevásárlásban, gyógyszer felíratás és gyógyszer kiváltásban, postai ügyek intézésében. Az igazi krízishelyzet a szociális étkeztetés területén jelentkezett, amikor egyik napról a másikra kellett több száz embernek kiszállítással megoldani a napi egyszeri meleg étkeztetését és gondoskodni kellett a nem egyszer használatos edények folyamatos fertőtlenítéséről. Összességében naponta 300- 320 ételhordó fertőtlenítését kellett megoldani. Karcag tekintetében naponta 240 – 250 adag, Berekfürdő esetében naponta 60 – 70 adag ebédet szállítottak ki hétköznaponként, felével kevesebbet hétvégenként.

Az intézmény dolgozói folyamatosan túlórában dolgoztak hétköznap, hétvégén és ünnepnap, hogy senki ne maradjon ellátatlan. Az intézmény munkáját önkéntesek is segítették – 15 fő -, akik az egyszeri meleg étel kiszállításában közreműködtek. A pandémiás időszak megmutatta, hogy a szociális hálózat kiválóan működik, az abban dolgozók hivatástudata kiemelkedő, szakmai kihívásokra gyorsan reagálnak.

Sajnos a szakemberhiány ezen a területen is megmutatkozik.

Az intézmény nem ügyeleti rendszerrel, nem "home office"-al, hanem folyamatos nyitva tartással működött az óvintézkedések betartása mellett.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Tanyákon elszigetelve, sok esetben egyedül élő idősek segítség kérése (ellátás, hozzáférés, stb.) nem teljes mértékben megoldott a település külterületein	Jelző rendszer hálózat működtetésének kibővítése, szakember hiány pótlása
Időskorú támasz nélkül maradás, elmagányosodás, a 60 éven felüliek nagy számban maradnak egyedül	A már jól működő intézményi hálózat kibővítése, önszerveződő csoportok, klubok támogatása
Felgyorsult világban a nyugdíjasok informatikai tudásának nagyon alacsony szintje, mely akadályozza a lehetőségekhez való az egyenlő esélyű hozzáférést	Tanfolyamszervezés
Időskorúak sérelmére elkövetett trükkös csalás megjelenése	Civil szervezetek bevonása, kamera rendszer bővítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékossgal élő emberek számára egy hatékony ellátó rendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem- állami szereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 2006. december 13-án egyhangúan fogadta el a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló Egyezményt és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyvet.

A hazai fogyatékossgügyi politika kiemelkedő sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi XCII. törvénnyel. Az Egyezmény szerint „fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”.

Az egyenlőség, az egyenlőtlenségek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi –a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező –személyt, csoportot érint ma Magyarországon.

A fogyatékossgal élő személyek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni. A szolgáltatásnak minden esetben azt kell szolgálnia, hogy a fogyatékossgal élő emberek alkalmassá váljanak a társadalmi integrációra, érjenek el képességeikhez mért legmagasabb önállósági fokot. A társadalmi elfogadtatást, szemléletváltotatást a sérült emberek értékeinek megismertetésén keresztül kell kezdeményezni.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A településen élő fogyatékossgal élőkről csak korábbi adatokkal rendelkezünk, melyeket a város szociális koncepciójához gyűjtöttek be. **A naprakész adatok hiánya akadályozza a célzott problémafeltárást és intézkedési tervek kialakítását.**

A magasabb összegű családi pótlékban nemcsak a fogyatékosok, hanem a krónikus betegségben szenvedő gyermekek is jogosultak, valamint az emelt összegű családi pótlék bizonyos esetben a nagykorúság elérését követően is folyósítható.

A mozgásszervi fogyatékossgban szenvedők száma mutat drasztikusabb növekedést. Ez összhangban van a védőnői szűrési statisztikákkal is, a gyermekek körében egyre nő a mozgásszervi elváltozások száma.

A lakosságszámhoz képest Karcagon élő fogyatékosok száma kiemelkedő. Különösen a vakok és gyengénlátók, valamint a mozgásszervi fogyatékosok száma kiemelkedő a településen.

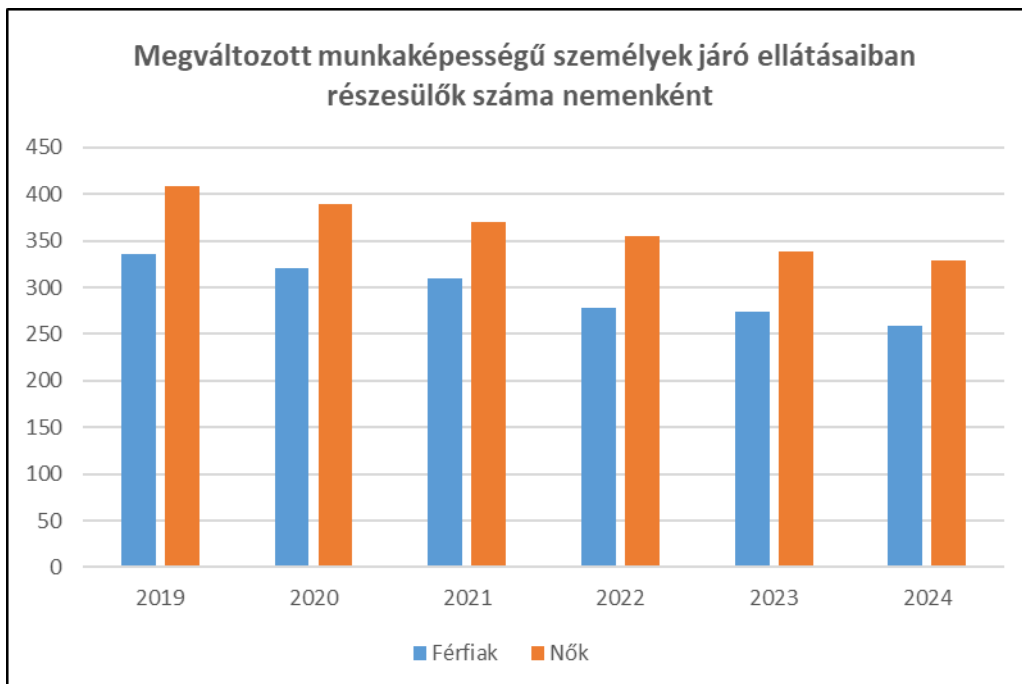
Az Idősek Otthonában lakók körében megfigyelhető, hogy az évek során folyamatosan nő a fekvőbetegek és a mozgásukban akadályozott lakók száma, míg az önellátásra képes ellátottak aránya csökken.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a kérelmezők között is egyre több a súlyos krónikus, vagy pszichiátriai betegségben szenvedő és fogyatékkal élő személy.

Az élettartam meghosszabbodásával egyre nő a súlyos demenciával élő idős emberek száma is. Az intézmény működését is befolyásolja a gondozási szükséglet szabályozása, folyamatos változásban vannak a szakmai részlegeink profiljai is, mivel egyre több a 24 órás fekvő és teljes ellátást, kiszolgálást igénylő ellátott. A szociális gondozó és ápoló személyzetre egyre nagyobb terhet ró az idősök gondozása, mind fizikai, mind lelki szempontból.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2019	336	408	744
2020	320	389	709
2021	310	370	680
2022	278	355	633
2023	274	338	612
2024	259	329	588

Forrás: TeIR, KSH Tstar

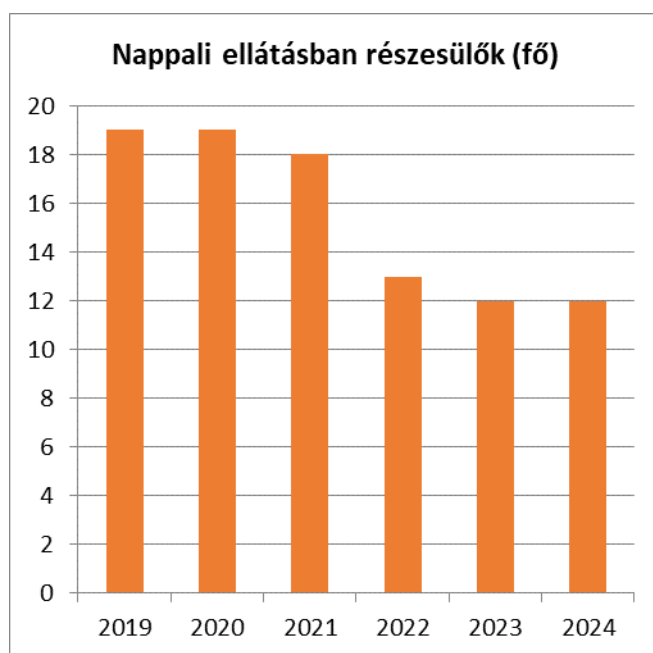

Megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása - mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás - a komplex minősítés ismeretében történik meg.

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma
2019	19
2020	19
2021	18
2022	13
2023	12
2024	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A rehabilitációs ellátás és a rokkantsági ellátás előnye, hogy mindkettő mellett létesíthető munkaviszony, és az ellátás csak abban az esetben szűnik meg, ha a kereső tevékenységből származó jövedelem 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát.

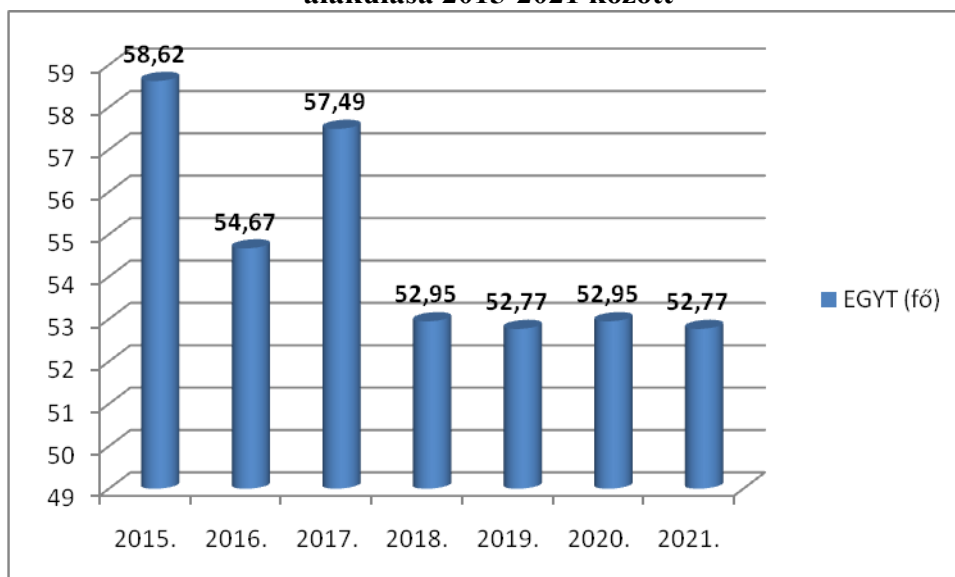
A Munkahelyvédelmi Akció keretében a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása esetén 2022-ben is érvényesíthető az adókedvezmény.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek fogyatékoságukra tekintettel az államtól fogyatékosági támogatásban részesülhetnek havi rendszerességgel.

Az egészségkárosodottak száma 2015-ben drasztikusan lecsökkent, melynek oka valószínűsíthetően a megváltozott jogszabályi környezet, azonban ezt követően 2016-ban újra megemelkedett.

A Járási Hivatal által nyújtott egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatások alakulása 2015-2021 között

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásról elmondható, hogy 2018-as évtől stagnál, a támogatottak számában elmozdulás alig tapasztalható.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése még nem 100%-os.

A közszolgáltatások infó-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e-ügyintézés is, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok. Az egészségügyi ellátórendszer és rehabilitációs intézmények közti információáramlást és együttműködést megfelelőnek tartja az önkormányzat.

A közoktatási intézmények földrajzilag könnyen megközelíthető helyen fekszenek, hozzáférhetőek a SNI tanulók számára. Az intézmények fogadni tudják a város és a mikrotérségi települések óvodásait, általános iskoláskorú gyermekeit, beleértve a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényű tanulókat is.

A városi óvoda és általános iskolaalapító okiratában szerepel az integráltan oktatható SNI gyermekek felvétele, a fogyatékosági típusnak megfelelő korlátozással.

A magántanulóvá válás nem jellemző Karcagon.

Az oktatási intézményekben megoldott az egyenlő esélyű hozzáférés, az oktatásszervezési keretek demokratizálása az esélyegyenlőséget biztosítja. Elsődleges szempont az egyenlő esélyek biztosítása, azaz az együttműködés szellemében inkluzívva váló pedagógiai intézmény kialakítása, amely megtörtént és az itt dolgozó pedagógusok ebben a szellemben nevelik-oktatják a gyermekeket. A befogadó intézménynek mindenképpen érvényesítenie kell a társadalmi környezet heterogenitását. Ez megnyilvánul az oktatási intézmények szolgáltatásaiban is oly módon, hogy az intézmény társadalmi kapcsolatrendszere és a tanulási-tanítási eszközrendszere valóban az egész érintett közösség számára egyenlő eséllyel hozzáférhető.

Az egészségügyi intézmények akadálymentesítése megoldott, az óvodák teljes akadálymentesítése még nem 100 %-ban megoldott.

Az egészségügyi ellátórendszer és rehabilitációs intézmények közti információáramlást és együttműködést megfelelőnek tartja az önkormányzat.

7.4. Fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Szociális Szolgáltató Központ másik – az időskorúak nappali ellátását biztosító Idősek Klubja mellett - nappali szolgáltatást nyújtó intézménye az **Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona** (közismert nevén: ÉNO), mely 1989. október elsején kezdte meg működését. A szülői kezdeményezésre életre hívott intézmény célja, hogy biztosítsa az iskolából kikerülő gyermekek, fiatalok részére a nappali felügyeletet. Jelenleg a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ keretén belül működik.

2022. szeptember 1. napjától a Püspökladányi úti telephelyről az intézmény új helyre, a Jókai útra költözött, egy olyan épületbe, olyan új környezetbe, amely a mai kor követelményeinek, illetve az előírásoknak is megfelel.

Intézmény elsősorban a saját otthonukban élő, 18. életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője, vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül. A napközibe elsősorban értelmileg akadályozott, halmozottan fogyatékos gondozottak járnak, akik a hétköznapi élet számos területén mások segítségére vannak utalva.

Legfontosabb célja az, hogy a napközi otthon tagjai minél tovább családjaik, gondozóik körében, megszokott környezetükben élhessenek, a közszolgáltatást lakóhelyükön, vagy ahhoz közel vehessék igénybe továbbra is.

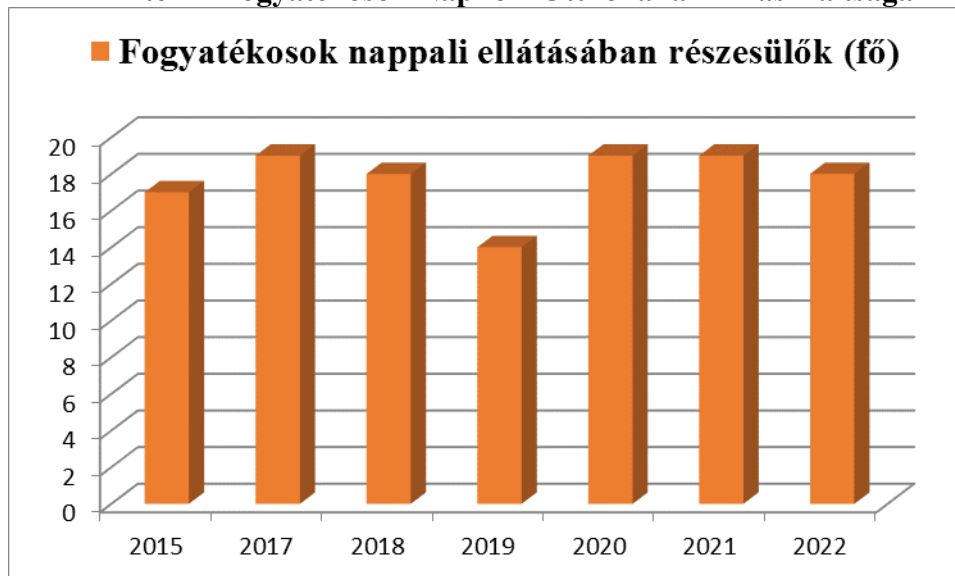
A napközi otthon által nyújtott szolgáltatások:

- az ellátottak egészségi állapotának megfelelő szabadidős programlehetőség biztosítása
- terápiás jellegű foglalkoztatás szervezése a gondozottak számára
- igény szerint meleg étel biztosítása
- kapcsolattartás a gondozottak szüleivel, törvényes képviselőivel
- igény szerint kapcsolattartás szakemberekkel (gyógypedagógus, pszichológus, orvos)
- kapcsolattartás kiépítése hasonló otthonokkal, érdekképviseleti szervezetekkel
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése
- hivatalos ügyek intézésének segítése
- munkavégzés lehetőségének szervezése
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése

A nappali ellátás ellátotti köre heterogén: a fogyatékoság típusában, a súlyossági fokban, a képességstruktúrákban. A napközi otthon engedélyezett férőhelyszáma 20 fő. Az átlagéletkor 31,5 év. A napközi otthon legfiatalabb tagja 20 éves, míg legidősebb tagja 56 éves. A hiányzások főként betegségekből, kórházi kezelésekből, családi elfoglaltságból adódnak.

A fenti adatokból kitűnik, hogy az értelmi fogyatékoság mellé más fogyatékoság is párosul szinte minden ellátott esetében.

Az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonának kihasználtsága

A „Gólyafészek Otthon” Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Fogyatékosok Otthona, mely 170 férőhelyen értelmi fogyatékos, illetve halmozottan fogyatékos kiskorúak állandó és folyamatos ápolását és gondozását végzi.

Szabad kapacitás esetén 18. életévet betöltött súlyos és középsúlyos értelmi fogyatékos, illetve értelmi és egyéb fogyatékoságban szenvedő személyek számára ápoló-gondozó célú szolgáltatást nyújt. A kiskorúak és felnőtt korúak arányát a mindenkori elhelyezési igények határozzák meg.

Az intézmény külön telephelyen Karcag városban 13 férőhelyen lakóotthoni ellátást nyújt az önállóságra nagyobb fokban képes ellátottak részére.

Az intézmény fő célja a súlyosan sérült gyermekek és fiatalok számára otthon teremtése, ahol a családi légkörön túl biztosított az ápolás-gondozás, gyógyítás és fejlesztés. Az intézmény ellátja a gyermekek korai fejlesztését. A nagykorú ellátottak számára munka-rehabilitációs és terápiás foglalkozásokat szerveznek, illetve lehetőséget nyújtanak a szabadidő tartalmas, az egyéni képességeket előtérbe helyező eltöltésére.

A Kádas György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium Karcagi Tagintézménye speciális intézmény, melyben a sajátos nevelési igényű tanulókat szakértői véleményükben foglaltak alapján külön nevelik. (részletesen lásd a 4.4 pontban)

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Ma a legtöbb, fogyatékosággal kapcsolatos emberi jogi probléma a hátrányos megkülönböztetéshez kapcsolódik. Noha a fogyatékosággal élőket pontosan ugyanazok az emberi jogok illetik meg, mint bárki más, az élet szinte minden területén közvetett vagy közvetlen hátrányos megkülönböztetést és kirekesztést tapasztalhatnak. Ennek okai közt megtalálhatók a társadalmi előítéletek, a társadalom strukturális problémái, illetve saját egészségkárosodásuk. Ezért ahhoz, hogy egyenlő esélyük legyen a részvételre, gyakran a társadalom részéről külön erőfeszítésre van szükség. Ez főként olyan területekre érvényes, mint az információhoz, az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférés.

Az ilyen megerősítő vagy esélykiegyenlítő intézkedések célja, hogy előmozdítsák azon konkrét csoportok képviselőit, amelyek hagyományosan hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, és ily módon növeljék a társadalmi egyenlőséget.

A diszkriminációmentességhez hozzátartozik a fogyatékossgal élők igényeihez való ésszerű alkalmazkodás. Az ésszerű alkalmazkodás azokat az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem okoznak aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben ahhoz szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékossgal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását.

Ilyennek minősülnek például az információhoz, közlekedéshez, munkahelyhez, létesítményekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosító egyedi megoldások, amelyek általános célja a fogyatékossgal élők közösségi életben való részvételének elősegítése.

Ami a fogyatékossgal élő személyek részvételét és befogadását illeti, a média meghatározó szerepet játszik a fogyatékossgal élők jogainak tudatosításában és a közfelfogás megváltoztatásában. A tömegtájékoztatási eszközök gyakran az egyik végletből a másikba esnek, amikor fogyatékossgal élőkről van szó: vagy szerencsétlen, szánalomra méltó emberként tüntetik fel őket, vagy olyan ünnevelt hősként, aki mer élni. Ez az ábrázolás azonban csak a meglévő sztereotípiákat erősíti, és nem segíti annak megértését, hogy a fogyatékossgal élő személyek a társadalom bármely más csoportjához hasonlóan érdekes és sokszínű csoportot alkotnak.

A fogyatékossgal élők esélyegyenlőségét biztosító intézmények városi szinten több célcsoport tekintetében is elérhetőek.

Az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona, a Kádas György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és a „Gólyafészek Otthon” elérhető a különböző korosztályú valamilyen enyhébb vagy súlyosabb fogyatékossgal élők számára.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Nem rendelkezik a település megfelelő, naprakész adatokkal, a fogyatékkal élők helyzetéről, mely akadályozza a célzott beavatkozást	Adatgyűjtés rendszerének kidolgozása, és célzott adatgyűjtés a célcsoportra vonatkozóan (adatgyűjtő – és elemző munkacsoport)
Az akadálymentesítés még nem minden közintézményben megoldott a településen, mely akadályozza a célcsoport egyenlő esélyű hozzáféréseinek teljesülését	Az akadálymentesítés teljessé tétele a településen, ehhez kötődő források lehívása
A település fenntartásában lévő tömegközlekedési rendszerek nem minden esetben felelnek meg az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek	A tömegközlekedési rendszerek felülvizsgálata az egyenlő esélyű hozzáférés figyelembevételével és fejlesztési terv készítése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A város szennyvízhálózata elavult Még mindig nagy arányban vannak ingatlanok melyek nem kötöttek rá a szennyvízhálózatra	pályázatok lehetőségének keresése, a még rá nem kötött ingatlanok ösztönzése a szennyvízhálózatra rákötésre, ehhez költségvetési forrás biztosítása
Az önkormányzati utak a megnövekedett autóforgalom miatt folyamatos felújításra szorul A járdák állapota a belvárostól a városból kifelé haladva avult	pályázati lehetőségek kihasználása, költségvetési forrás biztosítása
Fürdő gyógyvízi medencéje elavult A város lakosságának általános egészségi állapota nem megfelelő a város lakossága elöregszik, ezzel megnő a mozgásszervi és egyéb betegségekkel küzdők aránya A fiatalok körében a mozgásszegény életmód figyelhető meg	Jó minőségű, korszerű medencék biztosítása Általánosságban a város lakosságának jobb egészségi állapota

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A 3-7. pontban szereplő célcsoportok élethelyzetének javításával kapcsolatban együttműködő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések bemutatása:

Partner megnevezése	Az együttműködés területe	Érintett esélyegyenlőségi célcsoportok	Az együttműködés formája
Karcagi Tankerületi Központ	oktatás	gyermekek	megállapodásban rögzített
Karcagi Szakképzési Centrum	oktatás	gyermekek felnőttek	önállóan
Madarász Imre Egyesített Óvoda	nevelés	gyermekek	önállóan
Római Katolikus Egyház	komplex	minden célcsoport	önállóan
Református Egyházközség	komplex	minden célcsoport	önállóan
Civil Szervezetek Egyesületek Mozgáskorlátozottak Egyesülete	Adomány gyűjtés élelmiszer csomagok osztása, helyi szolidaritás megjelenése	minden célcsoport	önállóan
KTKT Szociális Szolgáltató Központ	szociális szolgáltatás	minden célcsoport	megállapodásban rögzített
KTKT Idősek Otthona és Háziorvosi Intézmény	szociális szolgáltatás	minden célcsoport	megállapodásban rögzített
KTKT Bölcsőde Intézménye	nevelés	gyermekek	megállapodásban rögzített
Karcagi Kátai Gábor Kórház	egészségügyi szolgáltatás	minden célcsoport	önállóan

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzat, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatal, az oktatási és nevelési, egészségügyi és szociális intézmények bevonásával készült.

A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A HEP nyilvánosságának biztosítására az önkormányzat honlapja és a helyi média is rendelkezésre áll.

Önkormányzatunk a HEP megvalósítására, értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre.

A HEP Fórum a nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatja a program megvalósításában elvárt eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit. Karcag Városi Önkormányzat hivatalos honlapja: karcag.hu

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Több célcsoportot érintő, település szintű megállapítás	<p>Az önkormányzati utak a megnövekedett autóforgalom miatt folyamatos felújításra szorul A járdák állapota a belvárostól a városból kifelé haladva avult</p> <p>A város lakosságának általános egészségi állapotának nem megfelelő a város lakossága előregszik, ezzel megnő a mozgásszervi és egyéb betegségekkel küzdők aránya A fiatalok körében a mozgásszegény életmód figyelhető meg</p> <p>A város szennyvízhálózata elavult Még mindig nagy arányban vannak ingatlanok melyek nem kötöttek rá a szennyvízhálózatra</p>	<p>pályázati lehetőségek kihasználása, költségvetési forrás biztosítása</p> <p>Egészséges életmódra nevelés a helyi adottságok – gyógyvíz nyújtotta lehetőségek kihasználása pályázattal fürdőfejlesztés</p> <p>Pályázatok lehetőségének keresése, a még rá nem kötött ingatlanok ösztönzése a szennyvízhálózatra rákötésre, ehhez költségvetési forrás biztosítása</p>
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>Csoportok közötti kohézió hiánya, meglévő feszültségek, kulturális hagyományok ápolása iránti igény</p> <p>A hátrányos helyzetű és roma családok életmódja jelenleg nem szolgálja a testi-lelki egészség védelmét Környezettudatos magatartás hiánya</p> <p>Lakhatásukban veszélyeztetett családok szétszakadásának kockázata</p>	<p>Az összetartozás érzésének erősítése, hagyományok megismerése, ápolása, önszerveződés igényének kialakítása</p> <p>Az akcióterületen élők maguk tegyék szebbé és élhetőbbé saját környezetüket. Életmódváltás elősegítése</p> <p>Bérlakás építési program indítása</p>

<p>Gyermekek</p>	<p>A halmozottan hátrányos helyzetű családok életmódbeli problémáinak kezelése, gondolkodásmódból eredő problémák és ebből eredő lemorzsolódás</p> <p>Infokommunikációs eszközök nem ismerete és az ebből eredő hátrányok</p> <p>Mozgásszegény életmódhoz társuló egészségtelen étkezési szokások</p>	<p>Szemléletváltással a gyermekek szocializációjának elősegítése a szülők bevonásával lemorzsolódás veszélyének csökkentése</p> <p>Szakemberek bevonásával a számítógépek és az internet, mint hasznos időtöltés közösségi terek infokommunikációs fejlesztése</p> <p>Egészségtudatos szemlélet kialakítása, egészségvédelem intézményi kereteken belül és kívül</p>
<p>Nők</p>	<p>Az alacsony iskolázottság, a szakképzettség hiánya a nők körében összefügg az alacsony foglalkoztatással, nehezebben boldogulnak a munkaerő-piacon</p> <p>A nők munkába való visszatéréséhez szükséges feltételrendszer hiányos</p> <p>Célzottan a nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás megismertetése szélesebb körben nem megoldott a településen. Nem ismertek a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások</p>	<p>Képzések, továbbképzések szervezése, felzárkóztatási programokhoz kapcsolódás</p> <p>Intézményrendszer bővítése, bölcsődei férőhelyek számának növelésével</p> <p>Áldozatsegítő tevékenység kapcsán preventív és tájékoztató alkalmak megtervezése a Szociális Szolgáltató Központ bevonásával</p>
<p>Idősek</p>	<p>Szűrővizsgálatokon való részvétel csökkenése</p> <p>Általánosan rossz egészségi állapot az idős kor előrehaladtával</p> <p>Időskorú támasz nélkül maradás, elmagányosodás, a 60 éven felüliek nagy számban maradnak egyedül</p> <p>Felgyorsult világban a nyugdíjasok informatikai tudásának nagyon alacsony szintje, mely akadályozza a lehetőségekhez való az egyenlő esélyű hozzáférést</p> <p>Időskorúak sérelmére elkövetett trükkös csalás megjelenése</p>	<p>Az egészségügyi és preventív szolgáltatásokon, ingyenes szűrővizsgálatokon való részvétel szorgalmazása</p> <p>A már jól működő intézményi hálózat kibővítése, önszerveződő csoportok, klubok támogatása</p> <p>Tanfolyamszervezés</p> <p>Civil szervezetek bevonása, kamera rendszer bővítése</p>

<p>Fogyatékkal élők</p>	<p>Nem rendelkezik a település megfelelő, naprakész adatokkal, a fogyatékkal élők helyzetéről, mely akadályozza a célzott beavatkozást</p>	<p>Adatgyűjtés rendszerének kidolgozása, és célzott adatgyűjtés a célcsoportra vonatkozóan (adatgyűjtő – és elemző munkacsoport)</p>
	<p>Az akadálymentesítés még nem minden közintézményben megoldott a településen, mely akadályozza a célcsoport egyenlő esélyű hozzáféréseinek teljesülését</p>	<p>Az akadálymentesítés teljessé tétele a településen, ehhez kötődő források lehívása</p>
	<p>A település fenntartásában lévő tömegközlekedési rendszerek nem minden esetben felelnek meg az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek</p>	<p>A tömegközlekedési rendszerek felülvizsgálata az egyenlő esélyű hozzáférés figyelembevételével és fejlesztési terv készítése</p>

A beavatkozás megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megjelölése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek-kiemelve a felelőst
Több célcsoportot érintő, település szintű megállapítás	1. Lakókörnyezet élhetőbbé tétele I. 2. A gyógyvíz mindenkié 3. Lakókörnyezet élhetőbbé tétele II.	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ tanyagondnok, szociális gondozói KTKT Idősek Otthona vezetője Kátai Gábor Kórház
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	4. Közösségfejlesztő programok 5. Zöldítési program 6. Együtt legyünk otthon	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ családsegítői Egyházak Kátai Gábor Kórház Háziorvosok és Védőnők Cigány Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Gyermekek	7. Kézműves kavalkád 8. Bevezetés a virtuális világba 9. Mozdulj az egészségedért	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ családsegítői Madarász Imre Egyesített Óvoda vezetője Karcagi Iskolák vezetői Kátai Gábor Kórház Háziorvosok és Védőnők Cigány Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Nők	10. Vissza a munka világába 11. Nem leszek áldozat 12. Oktatás a női munkavállalókért	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ családsegítői KTKT Bölcsőde vezetője Kátai Gábor Kórház
Idősek	13. Óvjuk az egészségünket 14. E-ügyintézés a XXI. században 15. Életet az éveknek 16. Óvjuk védjük időseinket	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ tanyagondnok, szociális gondozói KTKT Idősek Otthona vezetője Kátai Gábor Kórház Csokonai Könyvtár Polgárőrség, Rendőrség Idősekért működő civil szervezetek
Fogyatékkal élők	16. A fogyatékosok köztünk élnek 17. Akadálymentes Város 18. Közlekedj, tömeg-közlekedj Te is!	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ szociális gondozói Kátai Gábor Kórház Mozgáskorlátozottak Egyesülete Városgondnokság

A Karcag Városi Önkormányzat a település jövőképeként kiemelt feladatának tartja a lakosság esélyegyenlőségének biztosítását oly módon, hogy minden lakos megkapja a megfelelő támogatást és ellátást.

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenjogú polgárai a városnak és érdemeik szerinti megbecsülésben részesülnek.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára a kiemelkedés lehetősége adott legyen.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek családban történő nevelkedését és esélyegyenlőségének biztosítását, szükségleteinek kielégítésével, hátrányaik csökkentésével, tehetségük kibontakozásának megsegítésével.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősek szükségleteinek kielégítésére, testi-lelki gondozására, igények szerinti megsegítésére.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők kettős szerepének megőrzését oly módon, hogy a családi szerepvállalás és a karrier ne egymást kizáró tényezők legyenek. Fontos a gyermekvállalás mellett is biztosított képzések.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására, az igények szerinti teljes élet megteremtésére.

Ehhez elengedhetetlen a szociális és egészségügyi ellátások szervezésének városi szintű összehangolása, az ellátórendszer hatékony működtetése, a meglévő ellátások folyamatos fejlesztése, a társadalmi részvétel biztosítása, valamint a szükségletekhez igazodó új szolgáltatások bevezetése. Kiemelt stratégiai cél a már meglévő és jól működő intézményhálózat korszerűsítése pályázatok útján. Az önkormányzat számít az együttműködő partnerek segítségére, támaszkodik az saját intézményeire és cégeire, számít a városban működő klubok, egyesületek közösségi részvételére, alapítványok, egyházak segítő támogatására, a magánszemélyek és a lakosság aktív részvételére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1.

A	Intézkedés címe:	Lakókörnyezet élhetőbbé tétele I.
B	Feltárt probléma megnevezése	Rossz minőségű úthálózat
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A környezet élhetőbbé tétele, és a közlekedés korszerűsítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A város külső lakóterületein található nem aszfaltozott utcák járhatóvá tétele és a közlekedés minőségi javítása, aszfaltburkolatok minőségének javítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Elérhető szolgáltatások köre bővül
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	TOP PLUSZ-1.2.2.21-JN1-2022-00004 Szegregátumok rehabilitációja Karcagon II. ütem
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

TOP PLUSZ-1.2.2.21-JN1-2022-00004 „Szegregátumok rehabilitációja Karcagon II. ütem” - az út felújítására vonatkozó kiviteli tervek elkészültek

RÉSZBEN TELJESÜLT

2.

A	Intézkedés címe:	A gyógyvíz mindenkié
B	Feltárt probléma megnevezése	A város lakosságának általános egészségi állapota nem megfelelő a város lakossága elöregszik, ezzel megnő a mozgásszervi és egyéb betegségekkel küzdők aránya A fiatalok körében a mozgásszegény életmód figyelhető meg Régi medence állapota
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Jó minőségű, korszerű medencék biztosítása, általánosságban a város lakosságának jobb egészségi állapota
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program Karcag Város Egészségterve
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Lakosság igényeinek megfelelő medence kialakítás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Nagykun Víz- és Csatornamű Kft. igazgatója
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Elérhető szolgáltatások köre bővül
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	"Medence átépítése a Karcagi fürdőben" című pályázat <i>Fürdő turisztikai fejlesztése- TOP_PLUSZ-1.1.3-21-JN1-2022-00011</i>
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács által nyújtott támogatással VMÖH/41-71/2023. – Az új medence 2024 szeptemberben átadásra került

RÉSZBEN TELJESÜLT

3.

A	Intézkedés címe:	Lakókörnyezet élhetőbbé tétele II.
B	Feltárt probléma megnevezése	Szennyvízrendszer hiánya, szennyvíz-hálózat elavultsága
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Életminőség javítása. A város külső lakóterületein élők számára lehetőséget ad arra, hogy az ott élők szennyvíz elvezetési problémáik megszűnjenek
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program Karcag Városi Önkormányzat Környezetvédelmi Programja (2023-2028) Gördülő Fejlesztési Terv
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - szennyvízhálózat felmérése - prioritás felállítása - ütemterv készítése - kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester TRV szakmai vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Elérhető szolgáltatások köre bővül, csökken a szennyvíz hálózatra rá nem kötött ingatlanok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	-Pályázatok <i>Szennyvíztelep és csatornahálózat fejlesztése Karcagon KEHOP PLUSZ-2.1.11</i>
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a KEHOP PLUSZ-2.1.11 Szennyvíztelep és csatornahálózat fejlesztése Karcagon pályázathoz
Kapcsolódás a TOP PLUSZ-1.2.1-21-JNI-2022-00015 „a Nagyvénkerti városrész fejlesztése” pályázathoz –
csapadékvíz elvezetése

RÉSZBEN TELJESÜLT

4.

A	Intézkedés címe:	Közösségfejlesztő programok
B	Feltárt probléma megnevezése	Csoportok közötti kohézió hiánya, meglévő feszültségek, kulturális hagyományok ápolása iránti igény
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az összetartozás érzésének erősítése, hagyományok megismerése és ápolása, önszerveződés igényének kialakítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közösségi Beavatkozási Terv (KBT) KTKT Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - közösségi rendezvények - családi nap szervezését - kulturális hagyományok ápolása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Állandó programok tartása, szemlélet váltás kialakítása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás (pályázat összege: 100.000.000 Ft)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006 „a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció megteremtése Karcagon” pályázathoz

RÉSZBEN TELJESÜLT

5.

A	Intézkedés címe:	Zöldítési program
B	Feltárt probléma megnevezése	Környezettudatos magatartás hiánya A hátrányos helyzetű és roma családok életmódja jelenleg nem szolgálja a testi-lelki egészség védelmét
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az akcióterületen élők maguk tegyék szebbé és élhetőbbé saját környezetüket. Ez a fajta önszerveződés tartós és fenntartható legyen, a program befejezését követően legyen igényük az embereknek saját életüket jobbra tenni, az elért eredményeket fenntartani, életmódváltás elősegítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közösségi Beavatkozási Terv (KBT) Karcag Városi Önkormányzat Környezetvédelmi Programja (2023-2028)
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az akcióterületen élő családok igényeinek megfelelően virágok, palánták vásárlása és közös elültetése a családok udvarán, a szegregátum utcáin, mivel a célcsoport által lakott városrészben nem megoldott az utak pormentesítése. A lakóingatlanok mindkét városrészben döntően kertes, egyszintes családi ház jellegűek, túlnyomórészt magántulajdonban vannak.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	E városrészek emberközpontúbbá, élhetőbbé tételében kap szerepet a zöldterületek méretének növelése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás (pályázat összege: 100.000.000 Ft)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006 pályázat indentitás részéhez

Kapcsolódás a KEHOP-3.2.1-15-2017-00023 Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése pályázat szemlélet formálás részéhez

RÉSZBEN TELJESÜLT

6.

A	Intézkedés címe:	Együtt legyünk otthon
B	Feltárt probléma megnevezése	Lakhatásukban veszélyeztetett családok szétszakadásának kockázata
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Bérlakás építési program beindítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Lehetőségek keresése szociális bérlakások építésére - meglévő épületekben lakások kialakítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> - Új építésű lakásállomány bővülése - Hasznosítatlan épületek új funkcióval való ellátása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás (pályázat összege: 500.000.000 Ft)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázatok
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

*Pályázat hiányában új bérlakás építésére ez idáig nem került sor.
2 meglévő önkormányzati bérlakás felújítása valósul meg.*

NEM TELJESÜLT

7.

A	Intézkedés címe:	Kézműves kavalkád
B	Feltárt probléma megnevezése	A személyiség és a társas kapcsolatok hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Fejlesztő, feszültségoldó, pozitív mintákat közvetítő játékos szabadidős tevékenységek. A gyerekek személyiségének fejlesztése mellett érzelmi életük, társas kapcsolataik fejlesztése is a célok között szerepel.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közösségi Beavatkozási Terv (KBT)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	hatékony szabadidő eltöltés segítése, - csellengés, csavargás, negatív hatású kortárs csoportba kerülés megelőzése, - játékos, élményeket nyújtó, tevékenység-alapú, értékközpontú és értékteremtő tevékenység szervezése, - közösség-erősítés, - sikerélmények szerzése, teljesítmény megtapasztalása, önbizalom növekedése, - környezettudatosabb magatartás, - kommunikáció pozitív irányú változása, - szemléletváltozás pozitív irányú elindítása, - attitűdváltozás segítése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ vezetője Óvoda vezetők
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Legalább 10 család kapcsolódjon be és vegyen részt a programokban
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás (pályázat összege: 100.000.000 Ft)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006 pályázat indentitás részéhez

RÉSZBEN TELJESÜLT

8.

A	Intézkedés címe:	Bevezetés a virtuális világba
B	Feltárt probléma megnevezése	Infokommunikációs eszközök nem ismerete és az ebből eredő hátrányok
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Info-kommunikációs eszközhiány feltárása Hasznos időtöltéssé váljon A gyermeke biztonságosan tudják használni a modern eszközöket
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Karcag Város Önkormányzatának Középtávú Informatikai Fejlesztési Konceptiója Oktatási Intézmények Esélyegyenlőségi Tervei
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Szakemberek bevonásával a számítógépek és az internet, mint hasznos időtöltés közösségi terek infokommunikációs fejlesztése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Óvoda vezetők Iskolaigazgatók
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közösségi terek fejlettebb infokommunikációs elérése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán- és pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Magabiztos informatikai képességekkel felnövekvő generáció
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

*Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-1.2.1-21-JNI-2022-00015 „a Nagyvénkerti városrész fejlesztése” pályázathoz
Pályázatokkal okos padok kerültek kihelyezésre játszótéren, közösségi tereken*

RÉSZBEN TELJESÜLT

9.

A	Intézkedés címe:	Mozdulj az egészségedért
B	Feltárt probléma megnevezése	Mozgásszegény életmódhoz társuló egészségtelen étkezési szokások
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Okok feltárása Programok szervezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Karcag Város Egészségterve
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Egészségtudatos szemlélet kialakítása, egészségvédelem intézményi kereteken belül és kívül
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Óvoda vezetők Iskolaigazgatók Egészségfejlesztési Iroda (EFI)
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Állandó programok tartása, szemléletváltás kialakítása a szülők bevonásával
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán- és pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A mozgásszegény életmódból adódó és később jelentkező egészségügyi problémák csökkennek, gyermeke egészségügyi mutatói javulnak Futópálya kialakítása Karcagon c. pályázat BMÖGF/584/2022 Szabadidő és Sporttelep fejlesztésének támogatása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP PLUSZ-2.1.1-21-JNI-2022-00021 „Sportcsarnok energetikai korszerűsítése” pályázathoz a AOFK_T600004/2024 „rekotán futópálya kialakítása Karcagon” pályázathoz és a BMÖGF/584/2022 „szabadidő és sporttelep fejlesztésének támogatása” pályázathoz. A Liget úti Sportcentrum komplexuma felépült.

TELJESÜLT

10.

A	Intézkedés címe:	Vissza a munka világába
B	Feltárt probléma megnevezése	Önálló jövedelemszerzésre való képesség hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Törekvés a foglalkoztatás elősegítésére, munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közösségi Beavatkozási Terv (KBT)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Önismereti feladatok elvégzése, alapvető kompetenciák fejlesztése, kommunikációs gyakorlatok, szituációk, problémamegoldás, önéletrajz írás kiscsoportos foglalkozások keretében.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Legalább 10 nő kapcsolódjon be és vegyen részt a programokban
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás (pályázat összege: 100.000.000 Ft)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006 pályázat indentitás részéhez

RÉSZBEN TELJESÜLT

11.

A	Intézkedés címe:	Nem leszek áldozat
B	Feltárt probléma megnevezése	Nem ismertek a krízishelyzet esetén igénybe vehető szolgáltatások
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Áldozatsegítő tevékenységről tanácsadások megtartása. A személyiség fejlesztése és a szociális beilleszkedés elősegítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közösségi Beavatkozási Terv (KBT) KTKT Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pszichológiai tanácsadás biztosítása, melynek célja, hogy segítsen feltárni a személyiségben rejlő, életvezetésből, személyiségproblémákból eredő, az elhelyezkedést akadályozó, vagy nehezítő körülményeket, segítsen az érzelmi nehézségek kezelésében, a munkába állást akadályozó személyes problémák megértésében, feldolgozásában, megoldásában, a valós önértékelés kialakításában. Ingyenesen igénybe vehető jogi tanácsadó kerül alkalmazásra.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Jegyző KTKT Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Csökken az áldozattá válók száma, a nők információkhoz jutnak hova fordulhatnak segítségért
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás (pályázat összege: 100.000.000 Ft)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006 pályázat indentitás részéhez

RÉSZBEN TELJESÜLT

12.

A	Intézkedés címe:	Oktatás a női munkavállalókért
B	Feltárt probléma megnevezése	Az alacsony iskolázottság, a szakképzettség hiánya a nők körében összefügg az alacsony foglalkoztatással.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Felzárkóztatási képzési programok beindítása a városban
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	XXXX
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Képzések, továbbképzések szervezése, felzárkóztatási programokhoz kapcsolódás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzéseket beindítása, és képzésben résztvevők szakképzettséget szereznek
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán- és pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A nők munkavállalási esélyei növekednek, nagyobb számban elhelyezkednek
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

NEM TELJESÜLT

13.

A	Intézkedés címe:	Óvjuk az egészségünket
B	Feltárt probléma megnevezése	Szűrővizsgálatokon való részt vevők alacsony száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Egészségre való nagyobb hangsúly helyezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Karcag Város Egészségterve Közösségi Beavatkozási Terv (KBT)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A szervezett szűrővizsgálatok célja, hogy a tünetmentes személyek időszakosan megismételt vizsgálatával korai szakaszban megtalálják azokat a betegeket, akiknél betegséget megelőző állapotok vagy tüneteket még nem okozó betegségek alakultak ki. Állapotfelmérésre és különböző szakorvosi vizsgálatra is sor kerülhet. A program keretein belül elérhető például vérnyomás-, vércukor- és koleszterinszint mérés, kardiológiai vizsgálat (pl. EKG)
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Egészségfejlesztési Iroda (EFI)
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Legalább 100 idős ember bevonása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán és pénzügyi erőforrás (pályázat összege: 100.000.000 Ft)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00006 pályázat indentitás részéhez

RÉSZBEN TELJESÜLT

14.

A	Intézkedés címe:	E-ügyintézés a XXI. században
B	Feltárt probléma megnevezése	Felgyorsult világban a nyugdíjasok informatikai tudásának nagyon alacsony szintje, mely akadályozza a lehetőségekhez való az egyenlő esélyű hozzáférést
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Tanfolyam szervezés-Lebonyolítás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Karcag Város Önkormányzatának Középtávú Informatikai Fejlesztési Konceptiója
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tanfolyamszervezés
G	Az intézkedés felelőse	Déryné Kulturális, Turisztikai, Sport Központ és Könyvtár igazgatója KTKT Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tanfolyamok beindulnak
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán- és pénzügyi erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Segítségnyújtás, informatikai jártasság 50%-kal való növekedése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

NEM TELJESÜLT

15.

A	Intézkedés címe:	Életet az éveknek
B	Feltárt probléma megnevezése	Időskorú támasz nélkül maradás, elmagányosodás, a 60 éven felüliek nagy számban maradnak egyedül
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Interjú az idősekkel. Önkéntes csoport, klubok beindítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	KTKT Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A már jól működő intézményi hálózat kibővítése, önszerveződő csoportok, klubok támogatása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Jegyző, KTKT Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkéntes csoport alakulása 8-10 fővel
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás pályázati források
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az idős korosztály nagy számban a saját lakókörnyezetében élhessen minőségi életet
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-3.3.2-21-JNI-2022-00011 „Idősek Klubja felújítása” pályázathoz, melynek kivitelezése megkezdődött

NEM TELJESÜLT

16.

A	Intézkedés címe:	Óvjuk védjük időseinket
B	Feltárt probléma megnevezése	Időskorúak sérelmére elkövetett trükkös csalás megjelenése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közös megbeszélés Pályázati lehetőségek Fórumok szervezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	kamera rendszer bővítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Rendőrség vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kamerahálózat 25%-kal bővül
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás pályázati források
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Biztonságosabb város, idősek áldozattá válásának csökkenése
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

A kamerarendszer kiépítése folyamatos.

RÉSZBEN TELJESÜLT

17.

A	Intézkedés címe:	A fogyatékosok köztünk élnek
B	Feltárt probléma megnevezése	Nem rendelkezik a település megfelelő, naprakész adatokkal, a fogyatékkal élők helyzetéről, mely akadályozza a célzott beavatkozást
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Adatgyűjtés Adatok kiértékelése Akcióterv készítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	XXXX
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés rendszerének kidolgozása, és célzott adatgyűjtés a célcsoportra vonatkozóan
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester KTKT Szociális Szolgáltató Központ vezetője Civil szervezetek vezetői
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Lesz elegendő információ a városban élő fogyatékosok
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Célzott programok kidolgozásával javul a fogyatékosok életminősége
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

NEM TELJESÜLT

18.

A	Intézkedés címe:	Akadálymentes Város
B	Feltárt probléma megnevezése	Az akadálymentesítés még nem minden közigazgatásban megoldott a településen, mely akadályozza a célcsoport egyenlő esélyű hozzáféréseinek teljesülését
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az épületek akadálymentességének felmérése Pályázatírás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Foglalkoztatásügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az akadálymentesítés teljessé tétele a településen, ehhez kötődő források lehívása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Mozgáskorlátozottak Karcagi Csoportjának vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rámpák, korlátok és mozgáskorlátozott mosdók biztosítása pályázatok útján
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	100%-os akadálymentesség
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-1.2.1-21-JN1-2022-00015 „a Nagyvénkerti városrész fejlesztése” pályázathoz

RÉSZBEN TELJESÜLT

19.

A	Intézkedés címe:	Közlekedj, tömeg-közlekedj Te is!
B	Feltárt probléma megnevezése	A település fenntartásában lévő tömegközlekedési rendszerek nem minden esetben felelnek meg az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Pénzügyi erőforrások felmérése. Pályázatírás, tervezés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fogymatékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A tömeg- közlekedési rendszerek felülvizsgálata az egyenlő esélyű hozzáférés figyelembevételével és fejlesztési terv készítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Városgondnokság igazgatója
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A meglévő tömegközlekedés optimalizálása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Akadálymentes buszok és megállók
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	NEM RELEVÁNS

Kapcsolódás a TOP_PLUSZ-1.2.1-21-JN1-2022-00015 „a Nagyvénkerti városrész fejlesztése” és a TOP_PLUSZ-1.2.3-21-JN1-2022-00043” Beherületi utak felújítása Karcagon” pályázathoz

RÉSZBEN TELJESÜLT

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1.	Lakókörnyezet élhetőbbé tétele I.	Rossz minőségű úthálózat	közlekedés korszerűsítése	Gazdasági Program ITS	Országos Fejlesztési és Településfejlesztési Konceptió	nem aszfaltozott utcák járhatóvá tétele, aszfaltburkolatok javítása	Polgármester	2028.12.31.	Elérhető szolgáltatások köre bővül	pénzügyi erőforrás	TOP_PLUSZ pályázattal	Nem releváns
2.	A gyógyvíz mindenkié	Régi medence állapota	Jó minőségű, korszerű medencék biztosítása	Gazdasági Program Karcag Város Egészségterve	Országos Fejlesztési és Településfejlesztési Konceptió	Lakosság igényeinek megfelelő medence kialakítása	Polgármester Fürdő igazgató	2028.12.31.	Elérhető szolgáltatások köre bővül	pénzügyi erőforrás	pályázattal „Medence átépítése Karcagi fürdőben” projekt	Nem releváns
3.	Lakókörnyezet élhetőbbé tétele II.	Szennyvízrendszer hiánya, hálózat elavultsága	Életminőség javítása	Gazdasági Program Környezetvédelmi Program (2023-2028) Gördülő Fejlesztési Terv	Országos Fejlesztési és Településfejlesztési Konceptió	Szennyvízhálózat ütemezett felújítása, új lakossági bekötések	Polgármester TRV szakmai vezetője	2028.12.31.	Elérhető szolgáltatások köre bővül	pénzügyi erőforrás	pályázattal	Nem releváns

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												Nem releváns
4.	Közösség-fejlesztési programok	Csoportok közötti kohézió hiánya, meglévő feszültségek, kulturális hagyományok ápolása iránti igény	Összetartozás érzése, hagyomány megismerése önszerveződés kialakítása	Szociális Konceptió KBT	Új Roma Stratégia (2019-2030)	közösségi rendezvény Családi nap kulturális hagyomány ápolása	Polgármester Szociális Központ vezetője	2028.12.31.	Állandó Programok tartása szemléletváltás kialakítása	humán-és pénzügyi erőforrás 100mFt	TOP_PLUSZ pályázattal	Nem releváns
5.	Zöldítési Program	Környezettudatos magatartás hiánya	élet módváltás elősegítése	KBT Környezetvédelmi Program (2023-2028)	Új Roma Stratégia (2019-2030)	palántázás zöldítés utcák portmentesítése	Polgármester Szociális Központ vezetője	2028.12.31.	zöldfelületek mérete növekszik	humán-és pénzügyi erőforrás 100mFt	TOP_PLUSZ pályázattal	Nem releváns
6.	Együtt legyünk Otthon	Lakhatásukban veszélyeztetett családok szétszakkadásának kockázata	Bérlakás építési program	ITS	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Lehetőségek keresése szociális bérlakások építésére	Polgármester	2028.12.31.	Új építésű lakás-állomány bővülése	humán-és pályázati erőforrás 500mFt	Pályázattal	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
7.	Kézműves Kavalkád	Személyiség és a társas kapcsolatok hiánya	Érzelmi és társas kapcsolatok fejlesztése pozitív minták közvetítése	Szociális Konceptió KBT	Nemzeti Ifjúsági Stratégia „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Szemléletváltás elindítása, attitűdváltozás segítése	Polgármester Szociális Központ Óvoda vezetők	2028.12.31.	Legalább 10 család kapcsolódjon be és vegyen részt a programokban	humán-és pénzügyi erőforrás 100mFt	TOP_PLUSZ pályázattal	Nem releváns
8.	Bevezetés a virtuális világba	Infokommunikációs eszközök nem	Infokommunikációs eszközhiány	Informatikai Konceptió	Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Szakemberek bevonásával	Polgármester	2028.12.31.	Közösségi terek fejlettebb	humán-és pályázati erőforrás	Magabiztos informatikai képességekkel	Nem releváns

		ismerete és az ebből eredő hátrányok	feltárása Hasznos időtöltéssé váljon A gyermeke biztonságga tudják használni a modern eszközöket	Oktatási Intézmények Esélyegyenlőségi Tervei	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	a számítógépek az internet hasznos időtöltés közösségi terek infokommunikációs fejlesztése	Óvoda vezetők Iskola igazgatók		infokommunikációs elérése		felnővekvő generáció	
9.	Mozdulj az egészségédért	Mozgásszegény életmódhoz társuló egészségtelen étkezési szokások	Okok feltárása Programok szervezése	Karcag Város Egészségterve	Nemzeti Ifjúsági Stratégia „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Egészségtudatos szemlélet kialakítása, egészségvédelem intézményi kereteken belül és kívül	Polgármester Óvoda vezetők Iskola igazgatók EFI	2028.12.31.	Állandó programok tartása, szemléletváltás kialakítása a szülők bevonásával	humán- és pénzügyi erőforrás	Egészségügyi problémák csökkennek, gyermekek egészségügyi mutatói javulnak Futópálya kialakítása Karcagon című projekt	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
10.	Vissza a munka világába	Önálló jövedelemszerzésre való képesség hiánya	Törekvés a foglalkoztatás elősegítésére munkaerőpiaci beilleszkedést segítő programok	KBT	Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	alapvető kompetenciák fejlesztése, kommunikációs gyakorlatok	Polgármester Szociális Központ vezetője	2028.12.31.	Legalább 10 nő kapcsolódjon be és vegyen részt a programokban	humán-és pályázati erőforrás 100mFt	TOP_PLUSZ pályázattal	Nem releváns
11.	Nem leszek áldozat	Nem ismertek a krízishelyzet esetén igénybe vehető szolgáltatások	Áldozatsegítő tevékenységről tanácsadások megtartása szociális beillesz-	KBT Szociális Konceptió	Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Pszichológiai tanácsadás biztosítása ingyenes jogi tanácsadó szolgálat	Polgármester Szociális Központ vezetője Jegyző	2028.12.31.	A nők információhoz jutnak, hova fordulhatnak segítségért	humán-és pénzügyi erőforrás 100mFt	TOP_PLUSZ pályázattal	Nem releváns

			kedés elősegítése		(2010-2021)							
12.	Oktatás a női munkavállalókért	alacsony iskolázottság, szakképzettség hiánya	Felzárkóztatási képzési programok beindítása	XXXX	Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	képzések továbbképzések szervezése felzárkóztatási programokhoz kapcsolódás	Polgármester Szociális Központ vezetője	2028.12.31.	képzésben részt vevők szakképzettséget szereznek	humán-és pénzügyi erőforrás	A nők munkavállalási esélyei növekednek, nagyobb számban helyezkednek	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
13.	Óvjuk az egészségünket	Szűrővizsgálatokon való részt vevők alacsony száma	egészségre való nagyobb hangsúly helyezése	KBT Karcag Város Egészségterve	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	szűrővizsgálatok, állapotfelmér és prevenció hangsúlyozása	Polgármester EFI	2028.12.31.	Legalább 100 idős ember bevonása	humán-és pénzügyi erőforrás 100mFt	TOP_PLUSZ pályázattal	Nem releváns
14.	E-ügyintézés a XXI. században	A nyugdíjasok informatikai tudásának nagyon alacsony szintje, mely akadályozza a lehetőségekhez való egyenlő esélyű hozzáférést	Tanfolyamszervezés lebonyolítás	Informatikai Konceptió	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	Tanfolyamszervezés	Déryné Kulturális Központ vezetője Szociális Központ vezetője	2028.12.31.	Tanfolyamok beindulnak	humán és pénzügyi erőforrás	Segítségnyújtás, informatikai jártasság 50%-kal való növekedése.	Nem releváns
15.	Életet az éveknél	Időskorú támasz nélkül maradása, elmagányosodás, a 60 éven felüliek nagy számban maradnak egyedül	Interjú az idősekkel. Önkéntes csoport, klubok beindítása	Szociális Konceptió	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	A már jól működő intézményi hálózat kibővítése, önszerveződő csoportok, klubok támogatása	Polgármester Szociális Központ vezetője	2028.12.31.	Önkéntes csoport alakulása 8-10 fővel	humán erőforrás pályázati források	Az idős korosztály nagy számban a saját lakókörnyezetében élhessen minőségi életet	Nem releváns
16.	Óvjuk-	Időskorúak	Közös	Gazdasági	Idősügyi	Kamera	Polgár-	2028.12.31.	Kamera-	humán	Biztonságos	Nem

	védjük időseinket	sérelmére elkövetett trükkös csalás megjelenése	megbeszélés Pályázati lehetőségek Fórumok szervezése	Program	Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	rendszer bővítése	mester Rendőrség vezetője		hálózat 25%-kal bővül	erőforrás pályázati források 10mFt	város, idősök áldozattá válásának csökkenése	releváns
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
17.	A fogyatékosok köztünk élnek	Nem rendelkezik a település megfelelő, naprakész adatokkal, a fogyatékkal élők helyzetéről, ez akadályozza a célzott beavatkozást	Adatgyűjtés Adatok kiértékelése Akcióterv készítése	XXXX	Országos Fogyatékossgai Program (2015-2025)	Adatgyűjtés rendszerének kidolgozása, és célzott adatgyűjtés a célcsoportra vonatkozóan	Polgármester Szociális Központ vezetője	2028.12.31.	Lesz elegendő információ a városban élő fogyatékosok számáról és összetételéről	humán erőforrás	Célzott programok kidolgozásával javul a fogyatékosok életminősége	Nem releváns
18.	Akadálymentes Város	Akadálymentesítés még nem minden közintézményben megoldott ez akadályozza egyenlő esélyű hozzáférést	Az épületek akadálymentességének felmérése Pályázatírás	Gazdasági Program	Országos Fogyatékossgai Program (2015-2025)	Az akadálymentesítés teljessé tétele ehhez kötődő források lehívása	Polgármester	2028.12.31.	Rámpák, korlátok és mozgáskorlátozott mosdók biztosítása pályázatok útján	humán erőforrás pályázati erőforrás	100%-os akadálymentesség	Nem releváns
19.	Közlekedj, tömegközlekedj Te is!	A település fenntartásában lévő tömegközlekedési rendszerek nem minden esetben felelnek meg az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek	Pénzügyi erőforrások felmérése. Pályázatírás, tervezés	Gazdasági Program	Országos Fogyatékossgai Program (2015-2025)	A tömegközlekedési rendszerek felülvizsgálata az egyenlő esélyű hozzáférés figyelembevételével és fejlesztési terv készítése	Polgármester	2028.12.31.	A meglévő tömegközlekedés optimalizálása	humán erőforrás pályázati források	Akadálymentes buszok és megállók	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

A Karcag Városi Önkormányzat a HEP elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Annak érdekében, hogy a HEP megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen,

Karcag Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Fórumot állít fel és működtet.

A Helyi Esélyegyenlőségi Fórum tagjai:

- Települési önkormányzat képviselői
- Önkormányzati intézmények, szolgáltatók képviselői
- Nem önkormányzati intézmények képviselői
- Civil partnerek képviselői
- Karcag Városi Önkormányzat polgármestere,
- Karcag Város jegyzője,
- Cigány Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
- Karcagi Járási Hivatal Gyámhivatala képviselője,
- A Madarász Imre Egyesített Óvoda igazgatója,
- Egyházi óvodák vezetői
- Az iskolák vezetői,
- A Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézői,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetője.
- Szülői szervezetek képviselői

A Helyi Esélyegyenlőségi Fórum feladatai:

- a HEP megvalósulásának nyomon követése, dokumentálása
- a kitűzött célok megvalósulásának vizsgálata, a szükséges beavatkozások meghatározása, beépítése az Intézkedési tervbe
- a HEP kétévenkénti felülvizsgálata
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, társadalmi konzultációra bocsátása

Az Intézkedési tervben megjelenített intézkedések részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület és intézménycsoport képviselőinek aktív részvételével, az e célból létrehozott **tematikus munkacsoportokon belül** valósul meg.

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

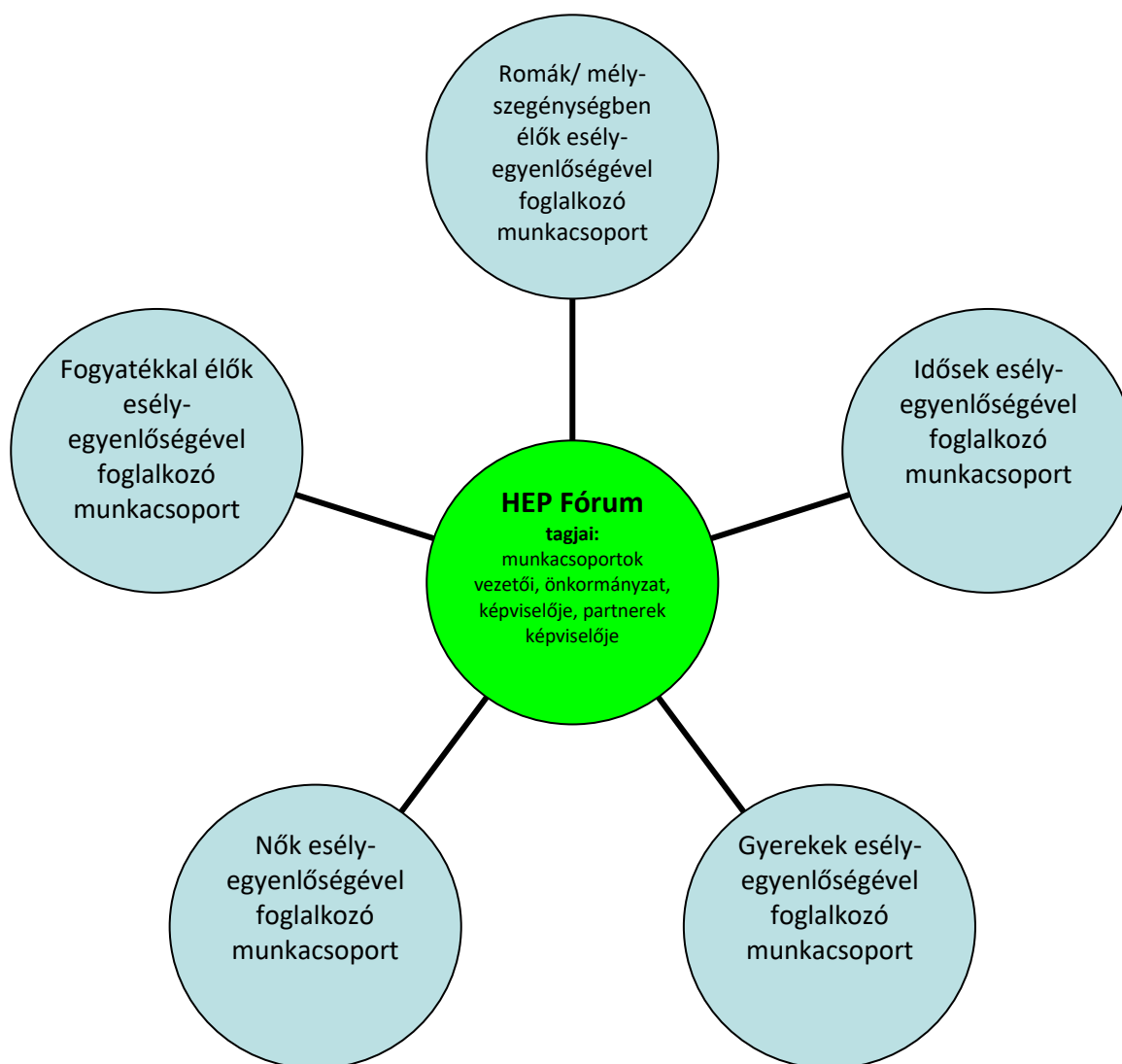
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,

- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A Helyi Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében a Karcag Városi Önkormányzat a Programot közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot tájékoztatja, illetve évente fórumot szervez.

Felelős: Helyi Esélyegyenlőségi Fórum vezetője

Határidő: minden év október 31.

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Karcag település Helyi Esélyegyenlőségi Programjának **végrehajtásáért** a települési önkormányzat részéről Szepesi Tibor Polgármester felel.

A polgármester feladata és felelőssége:

- annak biztosítása, hogy a település minden lakója, de főként az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program, illetve, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és a településen működő intézmények, szolgáltatók dolgozói ismerjék és kövessék a benne foglaltakat
- annak biztosítása, hogy az önkormányzat, illetve az egyes intézmények vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedések végrehajtásához
- az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a szükséges lépéseket megtétele, a jogsértés következményeinek elhárítása céljából a szükséges intézkedések megtétele

Karcag település Helyi Esélyegyenlőségi Programja megvalósításának **koordinációjáért** a települési önkormányzat részéről Dr. Varga Annamária irodavezető, a Helyi Esélyegyenlőségi referens felel.

Helyi Esélyegyenlőségi Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- az intézkedési tervben érintett felek tevékenységének összehangolása, koordinálása
- az intézkedések végrehajtásának nyomon követése
- a Helyi Esélyegyenlőségi Fórum munkájának koordinálása

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A HEP végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célok nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Karcag város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának a szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően a Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta, és a Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotásáról szóló 37/2024.(II.28.) „kt.” számú határozatával elfogadta és a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról szóló 31/2026.(II.26.) „kt.” számú határozatával felülvizsgálta.

Szepesi Tibor s.k.
polgármester

Rózsa Sándor György s.k.
jegyző

Csatolt melléklet:

- A Képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

K i v o n a t

a Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. február 26-án megtartott munkaterv szerinti ülésének jegyzőkönyvéből

31/2026. (II.26.) „kt.” sz. határozat a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

A Karcag Városi Önkormányzat Képviselő- testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés b) pontjában, és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 42. § bekezdés 17. pontjában biztosított jogkörében eljárva, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4)-(7) bekezdése alapján az alábbiak szerint dönt:

1. A Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotásáról szóló 37/2024. (II.28.) „kt.” számú határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot a határozat mellékletét képező egységes Helyi Esélyegyenlőségi Programmal felülvizsgálta.
2. A felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot Szepesi Tibor polgármester és Rózsa Sándor György jegyző írja alá.
3. A Képviselő-testület felkéri Karcagi Polgármesteri Hivatalt jelen határozat végrehajtásából eredő, szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Dr. Varga Annamária irodavezető

Határidő 2026. február 28.

Erről értesülnek:

1. Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének tagjai, lakhelyükön
2. Karcag Városi Önkormányzat Polgármestere, helyben
3. Karcag Városi Önkormányzat Jegyzője, helyben
4. Karcagi Polgármesteri Hivatal Jegyzői Iroda, helyben
5. Karcagi Polgármesteri Hivatal Igazgatási és Szociális Iroda, helyben
6. Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Észak-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság- Fazekas László esélyegyenlőségi referens (Igazgatási és Szociális Iroda által)

Szepesi Tibor s.k.
polgármester

Rózsa Sándor György s.k.
jegyző

A kivonat hiteles:

Karcag, 2026. február 27.

Kovács Mária

